

Provincieraadsbesluit

betreft **GPB PISAD**
rekening en activiteitenverslag 2008
verslaggever de heer Eddy Couckuyt

De Provincieraad,

gelet op de artikels 66 §2 en §4, 68 en 112bis van de Provinciewet;

gelet op het KB van 2 juni 1999 houdende de algemene regeling van de provinciale boekhouding;

overwegende dat de beheersrekening door de bijzonder rekenplichtige werd opgemaakt overeenkomstig de bepalingen van het KB van 2 juni 1999 houdende de algemene regeling van de provinciale boekhouding, dat de beheersrekening werd goedgekeurd door de Raad van Advies op 20 mei 2009 en dat deze rekening door de Deputatie werd goedgekeurd in zitting van 4 juni 2009 en vervolgens aan het Rekenhof werd overgemaakt ;

overwegende dat de balans 2008, de resultatenrekening 2008 en de erbij horende toelichting door de bijzonder rekenplichtige werden opgemaakt overeenkomstig de bepalingen voorzien in het KB van 2 juni 1999, dat deze rekening werd goedgekeurd door de Raad van Advies op 20 mei 2009 en dat deze rekening door de Deputatie eveneens werd goedgekeurd in zitting van 4 juni 2009 en vervolgens werd overgemaakt aan het Rekenhof;

gelet op de brief dd. 24 juni 2009 van het Rekenhof met referentie N 09 - 3.497.345 B1 waarbij wordt medegedeeld dat het Rekenhof de controle van de rekening 2008 heeft beëindigd;

gelet op de brief dd. 24 augustus 2009 van het Rekenhof met referentie R 09 - 3.497.345 B1 waarbij wordt medegedeeld dat het Rekenhof de verrichtingen van de heer Karl Van Biervliet, rekenplichtige van het gewoon provinciebedrijf PISAD, gedurende het jaar 2008 heeft afgesloten.

overwegende dat PISAD het boekjaar 2008 afsluit met een batig saldo van 46.518,55 euro;

besluit :

./...

artikel 1: het te bestemmen winstsaldo, zijnde 46.518,55 euro wordt op de algemene rekening 14 "overgedragen resultaat van het boekjaar" geboekt. 43.620,44 euro zal worden aangewend om het negatief saldo van de algemene rekening 10 "kapitaal" aan te zuiveren. 2.898,11 euro zal overgeboekt worden naar de rekening 13 "beschikbare reserve" zodat het kan aangewend worden om toekomstige budgetten in evenwicht te brengen.

artikel 2: het verslag van het Rekenhof wordt u ter kennisname voorgelegd; het wordt als bijlage toegevoegd;

artikel 3: de balans en de resultatenrekening dd° 31-12-2008 en de erbij horende toelichting worden vastgesteld, zoals in bijlage toegevoegd;

artikel 5: de jaarrekening zal overeenkomstig art. 68 van de Provinciewet:

- a. kort samengevat binnen de maand volgend op die tijdens welke zij werd afgesloten, in het Bestuursmemoriaal worden opgenomen en in het archief van beide wetgevende kamers worden neergelegd;
- b. gedurende één maand, te rekenen van heden, op de griffie van de Provincie ter inzage van het publiek worden gelegd;
- c. de neerlegging wordt ter algemene kennis gebracht door middel van het Bestuursmemoriaal en van een blad uit de Provincie.

artikel 6: het activiteitenverslag 2008 van het gewoon provinciebedrijf PISAD wordt goedgekeurd, zoals in bijlage toegevoegd.

Gent, 14 oktober 2009

Namens de Provincieraad :

de Provinciegriffier

(get.) Albert De Smet

de Voorzitter

(get.) Marc Lootens

Rekening 2008

Inhoudsopgave

1	<i>Inleiding</i>	5
2	<i>Balans (in euro)</i>	7
3	<i>Resultatenrekening (in euro)</i>	11
4	<i>Proef- en saldibalans (in euro)</i>	13
5	<i>Toelichting bij de balans en resultatenrekening</i>	17
5.1	<i>Waarderings- en afschrijvingsregels</i>	17
5.2	<i>Detail vast activa</i>	17
5.3	<i>Detail reserves</i>	17
5.4	<i>Detail investeringssubsidies</i>	18
6	<i>Toetsing inkomsten en uitgaven aan de begroting</i>	19
7	<i>Beheersrekening</i>	23

1 Inleiding

In het kader van haar opdracht als intermediair en bovenlokaal bestuur, besliste de Provincieraad op 22 november 2005 de vzw PISAD om te vormen tot een Gewoon Provinciebedrijf.

Met ingang van 1 januari 2006 werd in de provinciale diensten en inrichtingen een gewoon provinciebedrijf opgericht met als naam "Provinciaal Interbestuurlijk Samenwerkingsverband voor Aanpak van Drugmisbruik", afgekort "PISAD".

Onverminderd de bevoegdheden van de provincieraad en de deputatie zoals die zijn vastgelegd in de Provinciewet worden het beheer en de uitvoering van de projecten die kaderen in de hierna bepaalde missie aan PISAD toevertrouwd.

PISAD heeft als missie samen met de lokale besturen en andere actoren bij te dragen tot het onder controle krijgen van het misbruik van legale en het gebruik van illegale drugs, tot het voorkomen van misbruik en/of het stoppen van gebruik.

De financiële middelen van PISAD worden gevormd door kredieten die ten behoeve van de werking van PISAD in de begroting worden ingeschreven, door bijdragen van de lokale besturen die met PISAD een beheersovereenkomst hebben afgesloten en door eigen inkomsten. Met de aangesloten steden en gemeenten werd een beheersovereenkomst afgesloten die de gehanteerde formule continueert en waarin de financiële verdeling als volgt is vastgelegd: toelage van de provincie bedraagt 49%, de toelage van de pijlersteden 26% en de toelage van de aansluitende gemeenten bedraagt 25%. Bijkomstig staan de pijlersteden en gemeenten ook in voor de huisvestingskosten, informaticakosten en directe werkingskosten, deze bedragen 5000 euro per personeelslid.

Bij het beheer van PISAD laat de Deputatie zich bijstaan door een Raad van Advies. PISAD voert een aparte bedrijfsboekhouding die meer flexibiliteit biedt en waarover in dit document gedetailleerd rekenschap wordt afgelegd.

2 Balans (in euro)

BALANS op 31/12/2008

	CODES	2008	2007	Mutaties
ACTIVA				
VASTE ACTIVA				
20/28		0,00	1 356,69	-1 356,69
I. Oprichtingskosten	20	0,00	0,00	0,00
II. Immateriële vaste activa	21	0,00	908,01	-908,01
III. Materiële vaste activa	22/27	0,00	448,68	-448,68
A. Terreinen, gebouwen en bossen	22	0,00	0,00	0,00
B. 1. Installaties, machines, uitrusting en informaticahardware	23	0,00	448,68	-448,68
2. Meubilair, rollend materieel en roerend kunstpatrimonium	24	0,00	0,00	0,00
C. Vaste activa in huurfinanciering of op grond van soortgelijke rechten	25	0,00	0,00	0,00
D. Materiële vaste activa in aanbouw	27	0,00	0,00	0,00
E. Overige materiële vaste activa	26	0,00	0,00	0,00
IV. Financiële vaste activa	28	0,00	0,00	0,00
VLOTTENDE ACTIVA				
29/58		230 448,11	194 929,37	35 518,74
V. Vorderingen op meer dan één jaar	29	0,00	0,00	0,00
VI. Voorraden en bestellingen in uitvoer	3	1 970,20	1 336,70	633,50
VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	15 426,95	6 908,60	8 518,35
A. Vorderingen voor belastingen en exploitatie	40	5 736,00	6 908,60	-1 172,60
B. Overige vorderingen	41	9 690,95	0,00	9 690,95
VIII. Geldbeleggingen	51/53	0,00	0,00	0,00
IX. Liquide middelen	54/58	209 880,97	184 145,40	25 735,57
X. Overlopende rekeningen	49	3 169,99	2 538,67	631,32
TOTAAL DER ACTIVA	20/58	230 448,11	196 286,06	34 162,05

BALANS op 31/12/2008

	CODES	2008	2007	Mutaties
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
	10/15	2 898,11	-42 263,75	45 161,86
I. Kapitaal	10	-74 531,91	-74 531,91	0,00
II. Permanent vermogen door giften	11	0,00	0,00	0,00
III. Herwaarderingsmeerwaarden	12	0,00	0,00	0,00
IV. Reservefondsen	13	0,00	0,00	0,00
V. Overgedragen resultaten	14	77 430,02	30 911,47	46 518,55
VI. Investeringsubsidies	15	0,00	1 356,69	-1 356,69
VOORZIENINGEN				
VII. Voorzieningen voor risico's en kosten	16	0,00	0,00	0,00
	16	0,00	0,00	0,00
SCHULDEN				
	17/49	227 550,00	238 549,81	-10 999,81
VIII. Schulden op meer dan één jaar	17	0,00	0,00	0,00
IX. Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	227 095,41	238 209,92	-11 114,51
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	0,00	0,00	0,00
B. Financiële schulden	43	0,00	0,00	0,00
C. Werkingsschulden	44	6 706,69	6 092,09	614,60
D. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	0,00	0,00	0,00
E. Ontvangen vooruitbetalingen	46	0,00	0,00	0,00
F. Schulden in verband met beheer van gelden van derden	47	0,00	0,00	0,00
G. Diverse schulden	48	220 388,72	232 117,83	-11 729,11
X. Overlopende rekeningen en wachtrekeningen	49	454,59	339,89	114,70
TOTAAL DER PASSIVA	10/49	230 448,11	196 286,06	34 162,05

3 Resultatenrekening (in euro)

RESULTATENREKENING 1/1/2008 - 31/12/2008

	CODES	2008	2007
I. Werkingsopbrengsten	70/74	788 262,20	762 779,76
A. Opbrengsten uit werking	70	7 028,65	11 110,13
B. Wijziging in voorraden goederen in bewerking, gereed product en in de bestellingen in uitvoering	71	0,00	0,00
C. Interne werken aan vaste activa	72	0,00	0,00
D. Andere werkingsopbrengsten	74	781 233,55	751 669,63
II. Werkingskosten	60/64	746 582,93	754 411,52
A. Goederen beheerd als voorraad	60	833,02	817,51
1. Inkopen	600/8	1 466,52	194,81
2. Voorraadwijziging	609	-633,50	622,70
B. Exploitatiediensten en -goederen	61	33 209,28	33 421,29
C. Wedden en vergoedingen	62	490 795,22	486 698,22
D. Afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten	63	1 356,69	1 356,67
E. Andere werkingskosten	64	220 388,72	232 117,83
III. Werkingsoverschot (I-II)		41 679,27	8 368,24
Werkingstekort (I-II)		0,00	0,00
IV. Financiële opbrengsten	75	4 839,28	5 773,72
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
B. Opbrengsten uit vlottende activa	751	3 482,59	3 855,78
C. Andere financiële opbrengsten	752/9	1 356,69	1 917,94
V. Financiële kosten	65	0,00	87,05
A. Kosten van schulden	650	0,00	0,00
B. Waardeverminderingen vlottende activa	651	0,00	0,00
C. Minderwaarde bij de realisatie van vlottende activa	652	0,00	0,00
D. Andere financiële kosten	653	0,00	87,05
VI. Positief financieel resultaat (IV - V)		4 839,28	5 686,67
Negatief financieel resultaat (IV -V)		0,00	0,00
VII. Courant overschot (III + VI)		46 518,55	14 054,91
Courant tekort (III + VI)		0,00	0,00
VIII. Uitzonderlijke opbrengsten	76	0,00	0,00
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	0,00	0,00
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	0,00	0,00
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	0,00	0,00
IX. Uitzonderlijke kosten	66	0,00	0,00
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	662	0,00	0,00
D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	0,00	0,00
E. Andere uitzonderlijke kosten	664/8	0,00	0,00
F. Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijke kosten	669	0,00	0,00
X. Uitzonderlijk overschot (VIII - IX)		0,00	0,00
Uitzonderlijk tekort (VIII - IX)		0,00	0,00
XI. Overschot van het boekjaar (VII + X)		46 518,55	14 054,91
Tekort van het boekjaar (VII + X)		0,00	0,00
XII. Overboekingen naar de reservefondsen	68	0,00	0,00
Onttrekking aan de reservefondsen	78	0,00	0,00
XIII. Over te dragen overschot van het boekjaar	69	46 518,55	14 054,91
Over te dragen tekort van het boekjaar	79	0,00	0,00

4 Proef- en saldibalans (in euro)

PROEF- EN SALDIBALANS 1/1/2008 - 31/12/2008

Rekening	Omschrijving	CODES	Debet	Credit	Saldo
10	Kapitaal				
101	Aanvangskapitaal				
10101	Aanvangskapitaal		74 531,91	0,00	74 531,91
	Totaal	101	74 531,91	0,00	74 531,91
	Totaal	10	74 531,91	0,00	74 531,91
14	Overgedragen resultaten				
140	Overschot van het huidige boekjaar				
14001	Overschot van het huidige boekjaar		0,00	77 430,02	-77 430,02
	Totaal	140	0,00	77 430,02	-77 430,02
	Totaal	14	0,00	77 430,02	-77 430,02
15	Subsidies				
151	Investeringsubsidies in kapitaal van de hogere overheden ...				
15101	Investeringsubsidies in kapitaal van de hogere overheden		0,00	4 631,30	-4 631,30
15109	Investeringsubsidies in kapitaal van de hogere overheden; verrekening		4 631,30	0,00	4 631,30
	Totaal	151	4 631,30	4 631,30	0,00
	Totaal	15	4 631,30	4 631,30	0,00
21	Immateriële vast activa				
211	Concessies, octrooien, licenties, software, know-how, ...				
21101	Concessies, octrooien, licenties, software, know-how, merken en andere ... AW		2 724,01	0,00	2 724,01
21108	Concessies, octrooien, licenties, software, know-how, merken en andere ... GAF		0,00	2 724,01	-2 724,01
	Totaal	211	2 724,01	2 724,01	0,00
	Totaal	21	2 724,01	2 724,01	0,00
23	Installaties, machines, uitrusting en informaticahardware				
231	Informaticahardware				
23101	Informaticahardware, AW		1 775,58	0,00	1 775,58
23108	Informaticahardware, GAF		0,00	1 775,58	-1 775,58
	Totaal	231	1 775,58	1 775,58	0,00
	Totaal	23	1 775,58	1 775,58	0,00
34	Handelsgoederen				
340	Handelsgoederen				
34001	Voorraden handelsgoederen		1 970,20	0,00	1 970,20
	Totaal	340	1 970,20	0,00	1 970,20
	Totaal	34	1 970,20	0,00	1 970,20
40	Vorderingen voor belastingen en exploitatie				
401	Vorderingen betreffende de werking				
40101	Vorderingen betreffende de werking		22 941,60	17 205,60	5 736,00
	Totaal	401	22 941,60	17 205,60	5 736,00
	Totaal	40	22 941,60	17 205,60	5 736,00
41	Overige vorderingen				
412	Te ontvangen subsidies				
41201	Te ontvangen werkingssubsidies		281 443,50	271 752,55	9 690,95
	Totaal	412	281 443,50	271 752,55	9 690,95
	Totaal	41	281 443,50	271 752,55	9 690,95
44	Werkingschulden				
440	Leveranciers				
440	Leveranciers		36 812,72	43 519,41	-6 706,69
	Totaal	440	36 812,72	43 519,41	-6 706,69
	Totaal	44	36 812,72	43 519,41	-6 706,69
47	Schulden in verband met beheer van gelden van derden				
470	Schulden in verband met het beheer van gelden van derden				
47063	Ten onrechte a/d provincie gedane en of in beraad gehouden stortingen en ...		1,00	1,00	0,00
	Totaal	470	1,00	1,00	0,00
	Totaal	47	1,00	1,00	0,00

PROEF- EN SALDIBALANS 1/1/2008 - 31/12/2008

Rekening	Omschrijving	CODES	Debet	Credit	Saldo
48	Diverse schulden				
480	Diverse schulden				
48001	Diverse schulden		757 104,72	977 493,44	-220 388,72
	Totaal	480	757 104,72	977 493,44	-220 388,72
	Totaal	48	757 104,72	977 493,44	-220 388,72
49	Overlopende rekeningen en wachtrekeningen				
490	Over te dragen kosten				
49001	Over te dragen kosten		412,11	272,69	139,42
	Totaal	490	412,11	272,69	139,42
491	Verkregen opbrengsten				
49101	Verkregen opbrengsten		5 296,55	2 265,98	3 030,57
	Totaal	491	5 296,55	2 265,98	3 030,57
492	Toe te rekenen kosten				
49201	Toe te rekenen kosten		339,89	794,48	-454,59
	Totaal	492	339,89	794,48	-454,59
	Totaal	49	6 048,55	3 333,15	2 715,40
55	Financiële rekeningen				
550	Financiële rekeningen				
55001	R/C Dexia - Zicht		389 007,43	265 856,17	123 151,26
55002	R/C Dexia - Rekeningboekje		88 356,36	1 626,65	86 729,71
	Totaal	550	477 363,79	267 482,82	209 880,97
	Totaal	55	477 363,79	267 482,82	209 880,97
60	Goederen beheerd als voorraad				
604	Inkopen handelsgoederen				
60402	Inkoop T-shirts 'Geen drugs in dit Lijf'		1 466,52	0,00	1 466,52
	Totaal	604	1 466,52	0,00	1 466,52
609	Voorraadwijziging van goederen beheerd in voorraad				
60903	Voorraadwijzigingen van handelsgoederen		0,00	633,50	-633,50
	Totaal	609	0,00	633,50	-633,50
	Totaal	60	1 466,52	633,50	833,02
61	Exploitatiediensten en -goederen				
610	Huur en huurlasten				
61020	Huur lokalen		1 321,44	0,00	1 321,44
61090	Huur en huurlasten, diverse terugbetalingen		0,00	0,00	0,00
	Totaal	610	1 321,44	0,00	1 321,44
611	Terugbetaling van kosten en dienstverleningen aan pers. ...				
61130	Reis- en verblijfkosten provinciepersoneel		10 527,18	0,00	10 527,18
	Totaal	611	10 527,18	0,00	10 527,18
612	Erelonen, presentiegelden en andere vergoedingen				
61215	Erelonen en vergoedingen voor expertises, ...		1 512,50	0,00	1 512,50
61230	Auteursr., erelonen en vergoed. voor optredens, ..		4 853,74	0,00	4 853,74
61245	Vergoedingen: reiskosten en andere		219,16	0,00	219,16
	Totaal	612	6 585,40	0,00	6 585,40
613	Algemene werkingskosten				
61304	Kantoorbenodigdheden voor rechtstreeks gebruik		806,89	0,00	806,89
61306	Postzegels, frankerings- en verzendingskosten		166,94	0,00	166,94
61308	Telefoon, fax, internet en e-mail		2 362,20	20,92	2 341,28
61309	Kosten voor fotokopie, ontwerp, layout en drukwerk		556,38	0,00	556,38
61310	Tijdschriften, boeken, documentatie & abonnementen		657,43	86,00	571,43
61311	Aanschaf, huur, onderhoud en beheer informatica...		2 179,38	0,00	2 179,38
61313	Receptie- en representatiekosten en plechtigheden		2 786,42	0,00	2 786,42
61316	Andere administratieve werkingskosten		2 387,09	32,50	2 354,59
61322	Vorming, didactische bezoeken, congressen, ...		1 801,00	0,00	1 801,00
61364	Reiskosten personeel of derden		0,00	0,00	0,00
	Totaal	613	13 703,73	139,42	13 564,31
615	Onderhoudscontracten				
61530	Onderhoudscontracten informatica		607,32	0,00	607,32
	Totaal	615	607,32	0,00	607,32
616	Verzekeringen				
61605	Verzekeringen: algemeen		81,24	0,00	81,24
	Totaal	616	81,24	0,00	81,24

PROEF- EN SALDIBALANS 1/1/2008 - 31/12/2008

Rekening	Omschrijving	CODES	Debet	Credit	Saldo
617	Belastingen ten laste van de provincie				
61730	Roerende voorheffing ten laste van de provincie		862,28	339,89	522,39
	Totaal	617	862,28	339,89	522,39
	Totaal	61	33 688,59	479,31	33 209,28
62	Wedden en vergoedingen				
620	Bezoldigingen				
62010	Bezoldigingen personeel		490 795,22	0,00	490 795,22
	Totaal	620	490 795,22	0,00	490 795,22
	Totaal	62	490 795,22	0,00	490 795,22
63	Afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor ...				
630	Afschrijvingen en waardeverminderingen op vaste activa				
63020	Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële vaste activa		908,01	0,00	908,01
63030	Afschrijvingen en waardeverminderingen op materiële vaste activa		448,68	0,00	448,68
	Totaal	630	1 356,69	0,00	1 356,69
	Totaal	63	1 356,69	0,00	1 356,69
64	Andere werkingskosten				
640	Toegestane subsidies				
64090	Doorstorting bijdrage gemeenten in de personeelskosten		220 388,72	0,00	220 388,72
	Totaal	640	220 388,72	0,00	220 388,72
	Totaal	64	220 388,72	0,00	220 388,72
65	Kosten van schulden				
653	Andere financiële kosten				
65320	Admin. kosten financ. beheer: bankkosten		0,00	0,00	0,00
	Totaal	653	0,00	0,00	0,00
	Totaal	65	0,00	0,00	0,00
69	Resultaatverwerking				
691	Over te dragen overschotten				
69110	Over te dragen overschotten uit de resultatenrekening		46 518,55	0,00	46 518,55
	Totaal	691	46 518,55	0,00	46 518,55
	Totaal	69	46 518,55	0,00	46 518,55
70	Opbrengsten uit werking				
702	Andere opbrengsten uit werking				
70205	Diverse opbrengsten: toegangs-/inschrijvingsgelden		36,00	6 383,97	-6 347,97
70250	Diverse opbrengsten: diversen		0,00	680,68	-680,68
	Totaal	702	36,00	7 064,65	-7 028,65
	Totaal	70	36,00	7 064,65	-7 028,65
74	Andere werkingsopbrengsten				
740	Subsidies van overheden, concessies, ristorno's				
74035	Subsidie provincie: lonen		0,00	490 795,22	-490 795,22
74040	Subsidies gemeenten		0,00	281 443,58	-281 443,58
74041	Subsidies gemeenten buiten OVL		0,00	8 994,75	-8 994,75
	Totaal	740	0,00	781 233,55	-781 233,55
	Totaal	74	0,00	781 233,55	-781 233,55
75	Financiële opbrengsten				
751	Opbrengsten uit vlottende activa				
75110	Intresten van financiële rekeningen		2 265,98	5 748,57	-3 482,59
	Totaal	751	2 265,98	5 748,57	-3 482,59
753	Verrekenen van ontvangen investeringssubsidies				
75300	Verrekening ontvangen investeringssubsidies		0,00	1 356,69	-1 356,69
	Totaal	753	0,00	1 356,69	-1 356,69
	Totaal	75	2 265,98	7 105,26	-4 839,28
	Totaal rekeningen		2 463 865,15	2 463 865,15	0,00

5 Toelichting bij de balans en resultatenrekening

5.1 Waarderings- en afschrijvingsregels

Met betrekking tot de afschrijvingen en de herwaarderingen volgt PISAD dezelfde regels deze vastgesteld voor de provinciale boekhouding (cfr. Provincieraadsbesluit dd. 25 oktober 2001)

5.2 Detail vast activa

Aard	2110 Concessies, octrooien, licenties, software, know- how, merken en andere ...	2310 Informatica-hardware
Aanschaffingswaarde 1/1/2008	2.724,01 euro	3.493,78 euro
Mutaties	0,00 euro	0,00 euro
Aanschaffingswaarde 31/12/2008	2.724,01 euro	3.493,78 euro
Afschrijvingen 1/1/2008	1.816,00 euro	3.045,10 euro
Mutaties	908,01 euro	448,68 euro
Afschrijvingen 31/12/2008	2.724,01 euro	3.493,78 euro
Boekwaarde 31/12/2008	0,00 euro	0,00 euro

5.3 Detail reserves

Nihil

5.4 Detail investeringssubsidies

Aard	1510 Investeringssubsidies in kapitaal van de hogere overheden ...
Initiële waarde toegekende subsidie in 2006	4.631,30 euro
Aangewend gedeelte in 2006	4.070,03 euro
Niet aangewend gedeelte in 2006	561,27 euro
Verrekend in 2006	1.356,67 euro
Verrekend in 2007*	1.917,94 euro
Boekwaarde 1/1/2008	1.356,69 euro
Verrekend in 2008	1.356,69 euro
Totaal verrekend	4.631,30 euro
Boekwaarde 31/12/2008	0,00 euro

* Jaarlijkse verrekening + verrekening niet-aangewend gedeelte.

6 Toetsing inkomsten en uitgaven aan de begroting

Ontvangsten (in EUR)

Artikelnr.	Omschrijving	Krediet	Resultaat	Toelichting
Algemeen		870 538,25	841 016,20	
87103-70205	Diverse opbrengsten: toegangs- /inschrijvingsgelden	6 000,00	6 383,97	
87103-70250	Diverse opbrengsten: diversen	300,00	680,68	
87103-74035	Subsidie provincie	522 800,00	490 795,22	Deze subsidie komt overeen met de personeelskost van het PISAD-personeel (zie uitgaven).
87103-74040	Subsidies gemeenten	281 443,50	281 443,58	
87103-74041	Subsidies gemeenten buiten OVL	8 994,75	8 994,75	
87103-74043	Toelage pijlersteden en pijlergemeenten algemene werkingskosten in natura*	50 000,00	50 000,00	
87103-75110	Intresten van financiële rekeningen	1 000,00	2 718,00	

* Deze werkingskost houdt rekening met de huisvesting, incl. Energie-en uitbatingskosten (60%), de technische uitrusting (30%), en een deel algemene kosten (10%).

Uitgaven (in EUR)

Artikelnr.	Omschrijving	Krediet	Resultaat	Toelichting
Algemeen		870 538,25	795 611,77	
87103-60402	Inkoop T-shirts 'Geen Drugs in dit lijf'	1 500,00	1 466,52	
87103-61020	Huur lokalen	3 750,00	1 321,44	
87103-61100	Reis- en verblijfkosten personeel	14 194,75	10 527,18	
87103-61200	Erelonen, presentiegelden en andere vergoedingen	7 500,00	6 585,40	
87103-61300	Algemene werkingskosten*	67 000,00	63 431,04	
87103-61500	Onderhoudscontracten	700,00	607,32	
87103-61600	Verzekeringen	100,00	81,24	
87103-61730	Roerende voorheffing ten laste	500,00	407,69	
87103-62010	Bezoldigingen personeel	522 800,00	490 795,22	
87103-64090	Doorstorting bijdrage gemeenten in de personeelskosten	252 393,50	220 388,72	
87103-65320	Bankkosten	100,00	0,00	

* Deze post omvat 50.000 euro aan algemene werkingskosten, gedragen door steden en gemeenten in natura. Deze werkingskost houdt rekening met de huisvesting, incl. Energie-en uitbatingskosten (60%), de technische uitrusting (30%), en een deel algemene kost

7 Beheersrekening

REKENING OVER HET BEHEER TIJDENS HET JAAR 2008

Overeenkomstig artikel 112bis van de provinciewet en artikel 49 §2, van het koninklijk besluit van 2 juni 1999 wordt afgelegd aan het Rekenhof

door Karl Van Biervliet

graad Directiesecretaris

bijzonder rekenplichtige voor Gewoon Provinciebedrijf PISAD
Gouvernementstraat 1
9000 Gent

betreffende de geïnde ontvangsten en uitgaven gedurende de beheerperiode

van 1/01/2008

tot 31/12/2008

verricht op financiële rekening nr. 091-0123207-46
091-0123242-81

ONTVANGSTEN**1/ Kasvoorraad bij de aanvang van het beheer:**

De kasvoorraad aan het einde van het vorig beheer, overeenkomstig de rekening, afgelegd door **Karl Van Biervliet** op **31/12/2007** bedraagt: **184 145,40**

2/ Ontvangsten:

Tijdens de beheerperiode heeft de bijzondere rekenplichtige de totale som geïnd van **293 217,39**. De onderstaande tabel geeft een gedetailleerd overzicht van deze ontvangsten.

Dienstjaar	Artikel van de begroting	Te innen vastgestelde rechten	Geïnd tijdens het beheer	Oninbaar/ Onverhaalbaar / Annulatie	Nog te innen vastgestelde rechten
2007	87103-70205	6 770,00	6 734,00	36,00	0,00
	87103-70250	138,60	138,60		0,00
	87103-61090	1 550,76	1 550,76		0,00
2008	87103-70205	6 383,97	647,97		5 736,00
	87103-70250	680,68	680,68		0,00
	87103-74040	281 443,58	280 747,38		696,20
	87103-74041	8 994,75	0,00		8 994,75
	87103-75110	2 718,00	2 718,00		0,00
TOTALEN		308 680,34	293 217,39	36,00	15 426,95

UITGAVEN

Tijdens de beheerperiode heeft de bijzonder ontvanger de totale som uitgegeven van **267 481,82**. Voornoemd bedrag is gelijk aan het totaal van de overschrijvingen op rekening nr. 091-0123207-46 en op rekening nr. 091-0123242-81 van het Gewoon Provinciebedrijf PISAD. De onderstaande tabel geeft een overzicht van deze uitgaven.

Dienstjaar	Artikel van de begroting	Kasvoorraad bij aanvang van het beheer	Geïnd tijdens het beheer	Te verantwoorden totaal	Uitgaven van het provinciebedrijf	Kasvoorraad bij einde van het beheer
2007	87103-60402		293 217,39		0,00	
	87103-61020				72,09	
	87103-61100				2 940,33	
	87103-61200				2 052,72	
	87103-61300				2 577,71	
	87103-61500				0,00	
	87103-61600				0,00	
	87103-61730				0,00	
	87103-64090				232 117,83	
	87103-65320				0,00	
2008	87103-60402				1 466,52	
	87103-61020				1 304,64	
	87103-61100				7 753,10	
	87103-61200				6 534,84	
	87103-61300				9 565,79	
	87103-61500				607,32	
	87103-61600				81,24	
	87103-61730				407,69	
	87103-64090				0,00	
	87103-65320				0,00	
TOTALEN		184 145,40	293 217,39	477 362,79	267 481,82	209 880,97

De kasvoorraad aan het einde van het beheer, waarvoor de bijzondere rekenplichtige schuldenaar blijft en waarmee de volgende rekening over het beheer zal aanvangen, bedraagt **209 880,97**

De ondergetekende,

Karl Van Biervliet

bijzonder rekenplichtige van **Gewoon Provinciebedrijf PISAD**

verklaart, deze rekening, die de samenvatting is van alle ontvangsten en uitgaven door hem/haar tijdens het beheer verricht, echt in al haar onderdelen,

Te **Oudenaarde** **31/12/2008**

handtekening

Ondergetekende verklaart dat hij deze rekening heeft nagezien en dat zij, in al haar onderdelen, overeenstemt met de ontvangsten en uitgaven zoals vermeld in de boekhouding van de bijzondere rekenplichtige.

Te Gent,
Voor de financieel beheerder
de gedelegeerde ambtenaar

Ondergetekende verklaart dat, in uitvoering van artikel 113octies, f, van de provinciewet, deze rekening is nagezien en dat zij overeenstemt met de inkomsten en uitgaven, opgenomen in de boekhouding van de bijzondere rekenplichtige.

Te Gent,
De financieel beheerder

Stefaan Desmet

Gezien en goedgekeurd door de deputatie van de provincieraad van de Provincie Oost-Vlaanderen in zitting van

Aanwezig :

Verslaggever :

In opdracht :

De Provinciegriffier

De heer Eddy Couckuyt, Gedeputeerde

Rekenhof
9e Directie
Nr.

Afgesloten op
Het Rekenhof :
De Raadsheer

J. BECKERS

BIJLAGE NR. 1 BIJ DE REKENING VAN HET JAAR 2008 over de periode van 1/01/2008 tot 31/12/2008

OPGAVE VAN DE VASTGESTELDE RECHTEN DIE ONINBAAR, ONVERHAALBAAR OF GEANNULEERD* ZIJN VERKLAARD

Volgnr	Dienstjaar	Begrotings- artikel	Vastgesteld recht			Datum oninbaar of onverhaalbaar		Annulatie*
			Nummer	Omschrijving	Bedrag	Deputatie	Provincieraad	
1	2007	87103-70205		Technisch Instituut O-L-Vrouw: correctie leerlingenaantallen theater De Woeker 2007	36,00			23/12/2008
TOTAAL					36,00			

Bijgevoegd : de voor eensluidend verklaarde kopieën van de deputatie of provincieraadsbesluiten houdende de vastgestelde rechten die oninbaar of onverhaalbaar zijn verklaard.

Oudenaarde 31/12/2008

De directeur

Dominique Roos

**PROCES-VERBAAL VAN KASNAZICHT OVER HET BEHEER VAN DE BIJZONDERE
ONTVANGER GEDURENDE HET BOEKJAAR 2008**

**Bijlage bij de rekening van het jaar 2008
van Gewoon Provinciebedrijf PISAD
Gouvernementstraat 1
9000 Gent**

Op datum van 31-12-2008 heb ik mij in opdracht van de provincieontvanger op het kantoor van
Karl Van Biervliet bijzonder rekenplichtige voor **Gewoon Provinciebedrijf PISAD**
aangeboden.

Na voorlegging door de bijzondere ontvanger van de geldspeciën en inzage in de dagafschriften
van de financiële rekening, heb ik hierover de volgende lijst opgemaakt :

A. Geldspeciën			0,00 EUR
B. Creditsaldo van de rekening nr. 091-0123207-46			123 151,26 EUR
	(dagafschrift nr. 57 dd°	9/12/2008)	
Creditsaldo van de rekening nr. 091-0123242-81			86 729,71 EUR
	(dagafschrift nr. 16 dd°	1/12/2008)	

TOTAAL VAN DE KASVOORRAAD : 209 880,97 EUR

Na voorlegging van de nodige stukken, noodzakelijk voor het nazicht van de kasvoorraad, in de eerste
plaats alle registers van de boekhouding, de laatst afgelegde rekening en de verantwoordingsstukken
betreffende de ontvangsten en uitgaven, zijn de verrichtingen uitgevoerd sinds de aanvang van het
beheer als volgt afgesloten :

Ontvangsten, inclusief de kasvoorraad bij de aanvang van het beheer :	477 362,79 EUR
Uitgaven :	267 481,82 EUR

SALDO OP 31-12-2008 209 880,97 EUR

hetzij : tweehonderdennegeveerd achthonderdtachtig euro zevenennegentig eurocent

OPMERKINGEN :

Waarna ik dit verslag, dat mede door de bijzonder rekenplichtige ondertekend is en aan de
deputatie van de provincieraad zal worden voorgelegd, heb vastgesteld en afgesloten.

Opgemaakt in dubbel exemplaar te op

De bijzonder rekenplichtige

Voor de financieel beheerder :
de gedelegeerde ambtenaar,

		DEXIA	
GEWOON PROVINCIEBEDRIJF PISAD		09-12-2008 57/1 ZICHTREKENING BEHEERD IN AGENTSCHAP	
-----		091-0123207-46	-----
SALDO OP	25-11-2008	EUR	+123.137,26
0209	09-12-2008		+ 14,00
STORTING VAN REF. : 7308FIOP00603 NAAR VAL. 09-12			
- ZIE BIJLAGE			
SALDO OP		09-12-2008 18:10	EUR +123.151,26
IBAN: BE33 0910 1232 0746 BIC: GKCCBEBB			

		DEXIA	
GEWOON PROVINCIEBEDRIJF PISAD		01-12-2008 16/1 DEXIA TREASURY+	
-----		091-0123242-81	-----
SALDO OP	03-11-2008	EUR	+86.838,43
0016	01-12-2008		- 108,72
DOORLOPENDE OPDRACHT 03092957 NAAR 091-0003152-77			
GEM. BESTUUR OUDENAARDE - REF. : 08007BS206662			
VAL. 01-12			
SALDO OP		01-12-2008 18:12	EUR +86.729,71
IBAN: BE36 0910 1232 4281 BIC: GKCCBEBB			

Activiteitenverslag 2008

PROVINCIAAL INTERBESTUURLIJK SAMENWERKINGSVERBAND
VOOR AANPAK VAN DRUGMISBRUIK

www.pisad.be

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
Voorwoord	5
Praktische werking van PISAD & haar partners	6
PISAD organisatorisch.....	6
Missie.....	9
Dienstverlening	9
Integrale kwaliteitszorg	10
Inhoudelijke afspraken van het samenwerkingsverband specifiek voor schoolgaande jongeren.....	18
Concept van de lokale aanpak.....	20
Nominaties	20
Werking 2008.....	21
Algemeen infokanaal	21
Provinciaal Interbestuurlijk Scholenoverleg	21
Oudergroep Ronse	22
Begeleiding stagiairs	22
Aansluiting gemeente Liedekerke.....	23
Interlokale vereniging INDRA.....	23
Maatschappelijke overlast.....	24
Vernieuwde preventiematrix en begeleidingspakketten.....	25
Cijfergegevens 2008	26
Indicatoren.....	26
Preventie.....	31
Vroeginterventie en begeleiding	32
Oriëntatiegesprekken zonder gevolg.....	37
Afsluiten begeleidingen.....	38
Activiteitenverslag per regio	39
Activiteitenverslag 2008 PISAD regio Oudenaarde – Kluisbergen – Kruishoutem – Maarkedal – Wortegem-Petegem – Zingem.....	41
Activiteitenverslag 2008 PISAD regio Zottegem – Herzele – Sint-Lievens-Houtem.....	51
Activiteitenverslag 2008 PISAD regio Ronse.....	63
Activiteitenverslag 2008 PISAD regio Geraardsbergen – Lierde.....	73
Activiteitenverslag 2008 PISAD regio Brakel – Horebeke – Zwalm.....	83
Activiteitenverslag 2008 PISAD regio Gavere.....	93
Activiteitenverslag 2008 PISAD regio Ninove.....	103
Activiteitenverslag 2008 PISAD regio Denderleeuw.....	115
Activiteitenverslag 2008 PISAD regio Haaltert	125
Activiteitenverslag 2008 PISAD regio Liedekerke.....	135

Voorwoord

Voor u ligt het activiteitenverslag 2008 van het provinciebedrijf PISAD. Dit verslag geeft een cijfermatige benadering van de uitgevoerde activiteiten in 2008 en de concrete acties die PISAD uitvoert op het terrein.

Daarnaast wil dit verslag u ook wegwijs maken in de afspraken en de specifieke stappen die gezet worden in de praktische werking van PISAD en haar partners.

Uit de contacten met de partners blijkt dat niet aangesloten scholen en schoolbegeleidende diensten, politiediensten, hulpverlening en bestuursmensen buiten het werkingsgebied van PISAD onvoldoende op de hoogte zijn van het aanbod en de dagdagelijkse werking van PISAD.

Het is uiteraard niet mogelijk om deze tot in de kleinste details te behandelen. Dit verslag dient dan ook als leidraad gezien te worden.

Voor bijkomende informatie kan u uiteraard altijd terecht bij onze drugbegeleiders of bij de directie van PISAD.

Eddy Couckuyt
Gedeputeerde

Lieven Santens
Voorzitter Raad van Advies

Dominique Roos
Directeur PISAD

Gewoon Provinciebedrijf PISAD
AC Maagdendale
Tussenmuren 17, 9700 Oudenaarde
tel. 055 33 51 05 - fax 055 30 13 45
info@pisad.be - www.pisad.be

Praktische werking van PISAD & haar partners

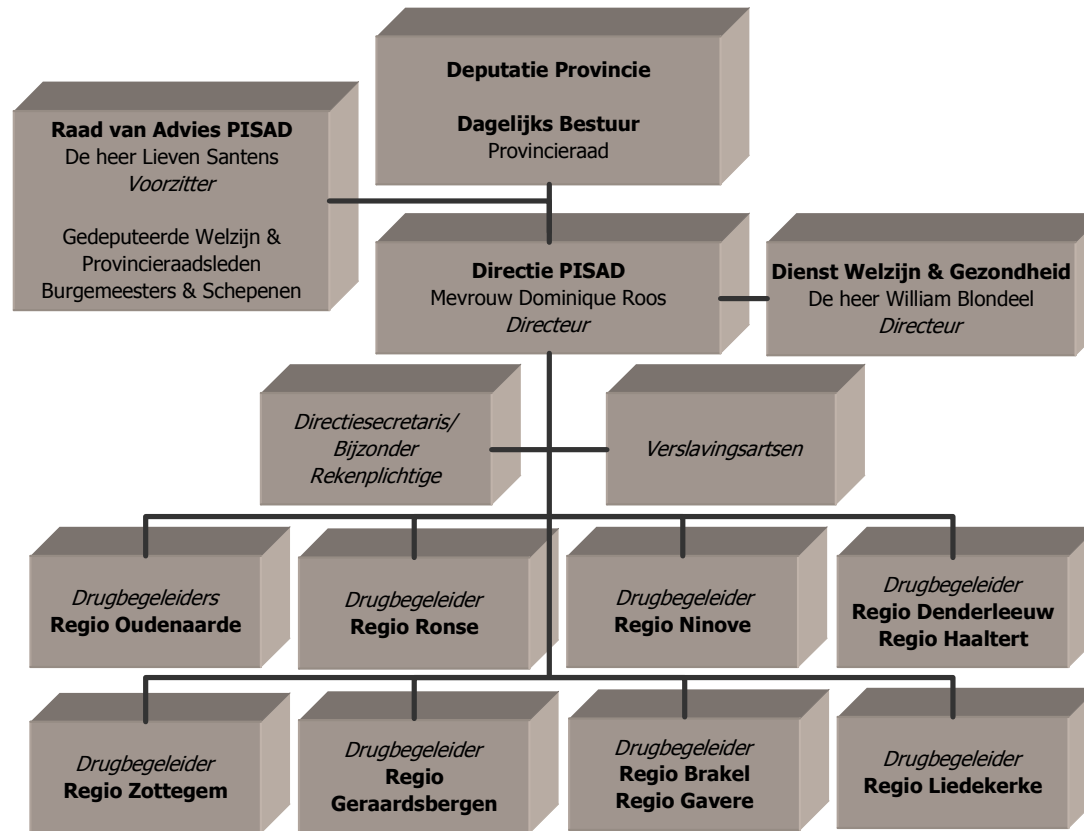
PISAD ORGANISATORISCH

Identificatie PISAD

PISAD is een Gewoon Provinciebedrijf binnen de provincie Oost-Vlaanderen.
PISAD staat voor **P**rovinciaal **I**nterbestuurlijk **S**amenwerkingsverband voor **A**anpak van **D**rugmisbruik.

Organogram

Afstemming tussen de gemeentelijke en provinciale structuren

Bij het dagelijks bestuur van PISAD laat de Deputatie zich bijstaan door een Raad van Advies. Deze Raad van Advies is het beleidsvoorbereidend en -adviserend orgaan dat de link legt tussen enerzijds het dagelijks bestuur en anderzijds de Deputatie en de Provincieraad. Deze Raad van Advies geeft sturing voor het dagelijks bestuur van de lopende projecten en staat in voor een continue opvolging van de gehele werking van PISAD.

Territoriale reikwijdte

Gerechtigd arrondissement Oudenaarde ■

Oudenaarde, Kluisbergen, Kruishoutem, Maarkedal, Wortegem-Petegem, Zingem, Zottegem, Herzele, Sint-Lievens-Houtem, Ronse, Geraardsbergen, Lierde, Brakel, Horebeke, Zwalm

Gerechtigd arrondissement Dendermonde ■

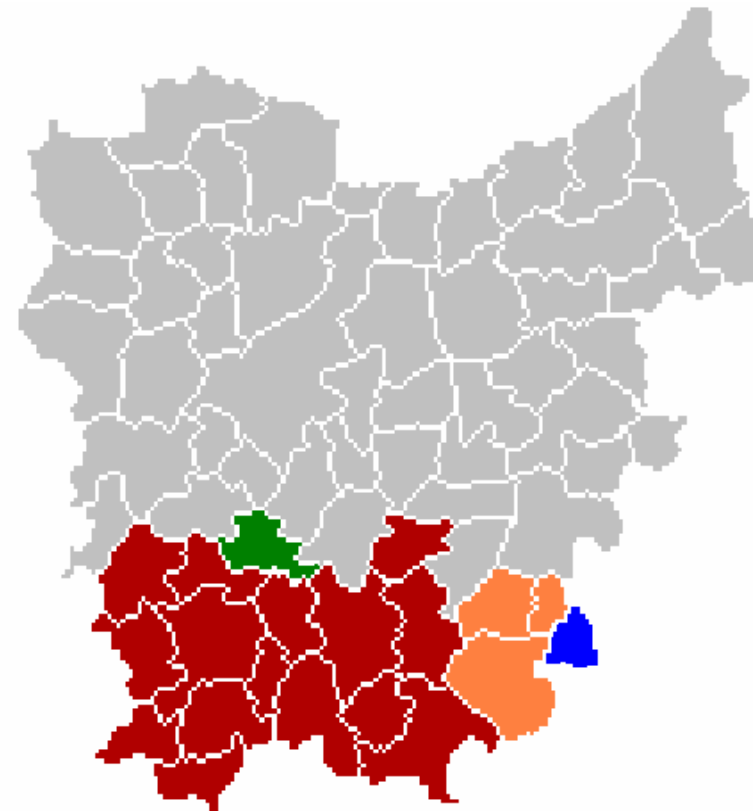
Denderleeuw, Haaltert, Ninove

Gerechtigd arrondissement Gent ■

Gavere

Gerechtigd arrondissement Brussel ■

Liedekerke

Financiering

De financiering berust op een gedeelde verantwoordelijkheid:

- de provincie Oost-Vlaanderen staat in voor 49% van de begroting;
- de pijlersteden betalen samen 26 %;
- en de aansluitende gemeenten de resterende 25 %.

Bijkomstig staan de pijlersteden en gemeenten ook in voor de huisvestingskosten, informaticakosten en directe werkingskosten.

Voor meer gedetailleerde informatie verwijzen we graag naar het jaarlijks financieel verslag.

MISSIE

PISAD heeft als missie samen met de lokale besturen en andere actoren bij te dragen tot het onder controle krijgen van het gebruik van legale en illegale drugs, tot het voorkomen van misbruik en/of het stoppen van gebruik.

DIENSTVERLENING

Door de oprichting van en de trouwe steun aan PISAD werd door de provincie Oost-Vlaanderen en de bij PISAD aangesloten steden en gemeenten een dienstverlening uitgebouwd met duidelijke accenten met als doelstelling voor alle burgers in het werkingsgebied een gelijkwaardige volwaardige dienstverlening te creëren.

Met PISAD werd een dienstverlening uitgebouwd met duidelijke accenten:

- Het actief betrekken van het volledige gezin;
- In crisissituaties en indien de begeleiding dit vereist wordt een permanente beschikbaarheid gewaarborgd in de lopende dossiers;
- Een langdurige opvolging;
- De laagdrempelige werking met de scholen (het zeer snel ingaan op de hulpvraag, het ter plaatse gaan, desgevallend lidmaatschap van de cel leerlingenbegeleiding, deelname aan oudercontacten, opendeurdagen, ...);
- De ontwikkeling van sterke feedback en overlegmechanismen;
- De gratis dienstverlening;
- Het afleggen van huisbezoeken;
- De uniformiteit van de samenwerkingsafspraken;
- De uniciteit van de samenwerkingsafspraken met politiediensten en parket over de gerechtelijke arrondissementen heen;
- De verankering van het aanbod in de directe leefomgeving van de jongere (scholen/schoolreglementen, gezin);
- De hulpvraag die niet noodzakelijkerwijs van de jongere zelf hoeft te komen;
- De structurele netwerkvorming die een systematische informatie-uitwisseling toelaat;
- De interveniërende begeleidingsmethodiek.

De dienstverlening van PISAD omvat zowel preventieve, begeleidende als medisch ondersteunende interventies naar kinderen en jongeren/jongvolwassenen en hun directe omgeving. Dit geheel wordt ondersteund door ambulante en residentiële hulpverlening, politiediensten en justitie.

INTEGRALE KWALITEITSZORG

PISAD streeft voortdurend naar een zo goed mogelijke uitbouw van haar dienstverlening waarin een permanente zorg voor kwaliteit en kwaliteitsverbetering centraal staat.

Het managementsysteem van PISAD is geauditeerd en gecertificeerd volgens de norm ISO 9001:2000.

Het certificaat BE 03/1072.QA is geldig van 25 september 2006 tot 24 oktober 2009. Uitgave 2. Gecertificeerd bij SGS sinds september 2003.

Een organisatie die de ISO-norm behaalt, toont onder meer aan in staat te zijn:

- te voldoen aan de eisen van interne en externe partijen, de wet en de regelgeving en de eisen van de organisatie zelf;
- de eisen van de interne en externe partijen te begrijpen en er aan te voldoen;
- tegemoet te komen aan de noodzaak processen te zien in termen van toegevoegde waarde, resultaten te verkrijgen uit het proces in termen van prestaties en doeltreffendheid;
- de werkingsprocessen continu te verbeteren gebaseerd op objectieve meting.

Het behalen van deze doelstellingen wordt gemeten en geëvalueerd tijdens de opvolgingsbezoeken en dit door een extern en onafhankelijk bureau 'Société Général de Surveillance' waarvan de hoofdzetel gevestigd is in Genève.

Preventieve interventies

Wat de preventieve interventies naar kinderen en jongeren/jongvolwassenen betreft, gaat de voorkeur in eerste instantie uit naar de scholen en erkende vormingsinstellingen omdat deze een langdurige en continue contactmogelijkheid bieden met een grote en kwantificeerbare groep jongeren.

Om aan alle jongeren voldoende informatie en aangepaste training te geven, worden drugpreventieprogramma's opgezet in samenwerking met de scholen, CLB en/of andere schoolbegeleidende diensten, de leerlingenraden, de oudercomités, schoolraden, de politiediensten, verenigingen, jeugdbewegingen van de aangesloten steden en gemeenten.

Omdat het effect van drugpreventieprogramma's na afloop van de interventie langzaam afnemen, worden de drugpreventieprogramma's¹ samengevoegd tot een sluitend geheel vanaf peuters en kleuterleeftijd tot en met de adolescentie en de vroegvolwassenheid.

De ingezette projecten worden volgens "evidence-based quality criteria" - vastgelegd door experts - doorgelicht en bijgestuurd zodanig dat de impact en de bereikte effecten zo groot mogelijk worden gemaakt.

Om de continuïteit van deze programma's te garanderen, worden leerkrachten mede opgeleid en ondersteund in het geven van deze programma's.

In ieder lokaal drugoverleg (voorgezeten of geparticipeerd door PISAD) wordt aandacht gevraagd voor "community" acties die de schoolprogramma's ondersteunen.

¹ Deze preventieprogramma's zijn allen interactieve schoolprogramma's. Interactieve programma's verminderen het gebruik significant. Niet-interactieve programma's hebben geen significant effect. De programma's zijn ook gebaseerd op de sociale invloed benadering. Binnen deze benadering zijn tal van technieken ontwikkeld om de effecten van de sociale druk teniet te doen, het beïnvloeden van de heersende normen over druggebruik en het corrigeren van de ideeën die leerlingen hebben over het middelengebruik van andere leerlingen. (Tobler NS, School-based adolescent drug prevention programs: Meta-analysis. Journal of Primary Prevention, 20, 2000; P. Cuypers, Effective ingredients of school-based drug prevention programs: A systematic review, Addictive Behaviors 27, (2002)1009-1023; Z. Sloboda, S.L. David, Preventing drug use among children and adolescents: a research based guide, NIH, 1997.

Begeleidende interventies

Vroegdetectie

De combinatie van zowel vroege, preventieve interventies als vroeginterventie gericht op de gebruiker zelf en zijn directe omgeving leiden tot succes in de aanpak van drugs. Door ouders, scholen en schoolbegeleidende diensten te trainen in het opvangen van signalen, van druggebruik/- dealen vergroot de kans op een vlugge detectie en oplossing van het drugprobleem.

Vroeginterventie en -hulp

Bij gebruikende kinderen en jongeren is een omgevingsgerichte (ouders, scholen, schoolbegeleidende diensten, huisartsen) en interveniërende (niet-vrijblijvende) begeleiding nodig.

Op deze manier komt de jongere veel vroeger in contact met begeleiding dan wanneer het spontaan zou gebeuren waardoor een aanzienlijk aantal onder hen in een vroegtijdig stadium begeleid worden.²

Werkingsmethodiek

Bij gebruikende jongeren is vaak een individuele (niet-vrijblijvende) begeleiding nodig en een zekere druk die door de werkingsmethodiek en de netwerkvorming van PISAD gerealiseerd wordt³. Het model onderscheidt verschillende pressieniveaus aangepast aan de individuele situatie van de gebruiker.

² Ook voor de beginnende gebruiker is het nodig dat een begeleiding al wordt ingeschakeld om de achterliggende reden van het druggebruik te peilen en te verhelpen en zodoende ook het druggebruik in de toekomst tijdig in te perken.

³ Dr.J. Garrett en Prof. J. Landau: Arise-model, University van Rochester, New York.

Medische interventies

Naast het ruime preventieluik en begeleidingsluik investeert PISAD ook in het medische luik door het werken met verslavingsartsen. De werkzaamheden van de verslavingsartsen bij PISAD houden o.m. in:

- het geven van voorlichting aan cliënten en/of het cliëntstelsel over druggebruik en gezondheidsrisico's;
- een medische ondersteuning uitoefenen in individuele dossiers (verlenen van medicatie, ter beschikking stellen van methadon, ...);
- het uitvoeren van urinecontroles met rechtstreeks toezicht;
- het participeren aan infoavonden met betrekking tot het medische luik;
- regelmatig overleg met collegae-verslavingsartsen;
- op vraag een adviserende ondersteuning uitoefenen naar collegae-huisartsen.

De arts dient over een afgeronde academische opleiding tot basisarts te beschikken en krijgt de mogelijkheid zich bij PISAD bij te scholen tot verslavingsarts en/of zijn deskundigheid in de verslavingsgeneeskunde verder te ontwikkelen.

Ondersteuningsaanbod

Scholen en schoolbegeleidende diensten

- Ondersteuning van scholen in de uitbouw van hun drug(preventie)beleid.
- Trainen van ouders/opvoeders:
 - in het herkennen van signaalgedrag van druggebruik en drugdealen;
 - in het stellen van grenzen en het omgaan met jongeren die drugs gebruiken.
- Trainen van het schoolpersoneel in het herkennen van signaalgedrag van druggebruik en drugdealen en het omgaan met jongeren die drugs gebruiken.
- Preventieve opvoedingsondersteuning van leerkrachten van peuters en kleuters en leerlingen van de vier eerste leerjaren in het bijbrengen van die opvoedingsvaardigheden die op latere leeftijd een rol spelen in het experimenteren en het overschakelen van experimenteel gebruik naar misbruik en verslaving.
- Het trainen van de leerkrachten in het geven en opzetten van preventieprogramma's met bijzondere aandacht voor het aansluiten van inhoud en opzet op de problematiek en op de belevingswereld van de jongeren.
- Het zelf verzorgen van preventieprogramma's.
- Het inzetten van ervaringsdeskundigen.
- Het ter beschikkingstellen van een Matrix (basis- en secundair onderwijs) waarin rekening wordt gehouden met de risicofactoren per ontwikkelingsfase, de leefwereld, het moment van interventie en het type doelgroep.
- Signalerings- en preventieve opvoedingsondersteuning voor ouders van tieners.
- Voorzitten van het netoverschrijdend scholenoverleg.

Ouders en gezinnen

- Preventieve opvoedingsondersteuning van ouders van peuters en kleuters en leerlingen van de vier eerste leerjaren in het bijbrengen van die opvoedingsvaardigheden die op latere leeftijd een rol spelen in het experimenteren en het overschakelen van experimenteel gebruik naar misbruik en verslaving.
- Trainen van ouders/opvoeders:
 - in het herkennen van signaalgedrag van druggebruik en drugdealen;
 - in het stellen van grenzen en het omgaan met jongeren die drugs gebruiken.
- Individuele begeleiding en ondersteuning van de gezinnen van de druggebruikende jongeren/jongvolwassenen.
- Regelmatige bijeenkomsten van de oudergroep waar ouders hun ervaring met het druggebruik van hun kinderen kunnen uitwisselen.
- In crisissituaties en indien de begeleiding dit vereist wordt een permanente beschikbaarheid gewaarborgd in de lopende dossiers.

Jongeren

- Begeleidende gesprekken met de jonge/jongvolwassen druggebruikers en hun directe omgeving (ouders, broers, zussen, huisartsen, scholen en schoolbegeleidende diensten).
- Het houden van preventieve groepsbegeleidingen van jongeren.

Steden en gemeenten

- Medewerking aan evenementen die PISAD dichterbij haar doelpubliek brengt. Jongeren worden onder andere voorgelicht op grootschalige feesten en festivals, opendeurdagen, 100 dagen, ...
- Het organiseren van een lokaal drugoverleg in elke aangesloten pijlerstad- en gemeente. Het participeren aan het lokaal drugoverleg, indien reeds opgestart.
- Deelname aan stedelijke overlegplatforms (bijv. gezinsraad, welzijnsraad, welzijnsoverleg, culturele raden, jeugdgraden, ...)

Politiediensten

- Het trainen van de politiemensen die de les drugs verzorgen in het megaproject in het basisonderwijs met aandacht voor de acht bijzonderste spreektechnieken en met aandacht voor een duidelijke en herkenbare normstelling.
- Mogelijkheid tot doorverwijzing: indien de aangemelde druggebruiker behoort tot de doelgroep van PISAD start PISAD zelf een begeleiding op. Bij aanmelding van oudere druggebruikers worden deze gericht doorverwezen.

Andere partners

- De uitbouw van een zorgcircuit middelenmisbruik: algemene ziekenhuizen, huisartsen, ambulante hulpverlening en residentiële hulpverlening.
- Deelname aan provinciale en lokale overleg- en werkgroepen.
- Het ter beschikking stellen van een verslavingsarts ter ondersteuning van het houden van info-avonden op vraag van serviceclubs, huisartsen, spoedopnamediensten ziekenhuizen, horecasector.
- Het ter beschikking stellen van een verslavingsarts ter ondersteuning van de huisartsen in hun voorschrijfgedrag/medicatieverstrekking met betrekking tot druggebruikers.
- Het geven van ondersteuning aan instellingen van "Bijzondere Jeugdzorg" gevestigd in het werkingsgebied.
- Het voorzien van voorlichtingsavonden op vraag van de buurtinformatienetwerken.

Algemeen

- Het uitbouwen en up-to-date houden van een website: www.pisad.be.
- Het verstrekken van een gratis dienstverlening.

Structureel advies

PISAD wordt in zijn werking structureel geadviseerd voor zaken met een grote impact voor de betrokken partners bijvoorbeeld werkingsmethodiek, inbedding van de werking van PISAD in schoolreglementen, ...

Het structureel advies geeft de zekerheid dat vraagstukken op een deskundige wijze worden ingericht en beheerd. Het netwerk bestaat uit academici die de verschillende segmenten waartoe de partners in de samenwerking behoren, vertegenwoordigen. Het advies wordt verstrekt bij concrete en dringende problemen maar laat tevens toe om naar de toekomst structurele oplossingen te vinden in het hanteren van een snel evoluerende problematiek.

- De juridische dienst van de provincie;
- de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten;
- de juridische diensten van de onderwijssector en de schoolbegeleidende diensten;
- de orde der geneesheren;
- residentiële drughulpverlening;
- politiediensten;
- justitie (parketten Oudenaarde, Gent, Dendermonde en Brussel);
- Universiteit Gent en Leuven (Vakgroep Strafrecht en Criminologie, Instituut voor Arbeidsrecht en Instituut voor Sociaal recht);
- University of Rochester (State of New York, U.S.A.);
- Vereniging voor Alcohol en Drugs (VAD).

INHOUDELIJKE AFSPRAKEN VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND SPECIFIEK VOOR SCHOOLGAANDE JONGEREN

Als gevolg van aanpassingen van de jeugdbeschermingswet (d.d. 15 mei 2006 en 13 juni 2006) werd de gezamenlijke werkwijze opnieuw afgestemd. De rol van PISAD, CLB's, schoolmaatschappelijke diensten, politiediensten en parket werd als gevolg hiervan vastgelegd in een éénvormige clausule die door het volledige platform van de scholen netoverschrijdend opgenomen werd in de schoolreglementen.

Door het feit dat alle scholen op dezelfde manier te werk gaan wordt een krachtig en duidelijk signaal gegeven dat drugs niet worden getolereerd en er alles aan gedaan wordt om druggebruik snel te detecteren en snel te reageren om erger te voorkomen.

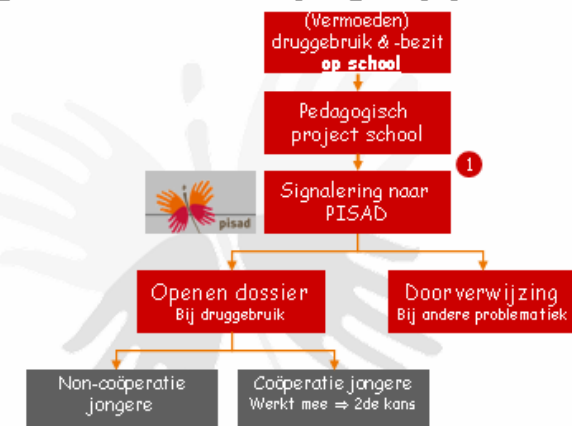
De nieuwe werkwijze voor schoolgaande jongeren is als volgt:

Bij druggebruik

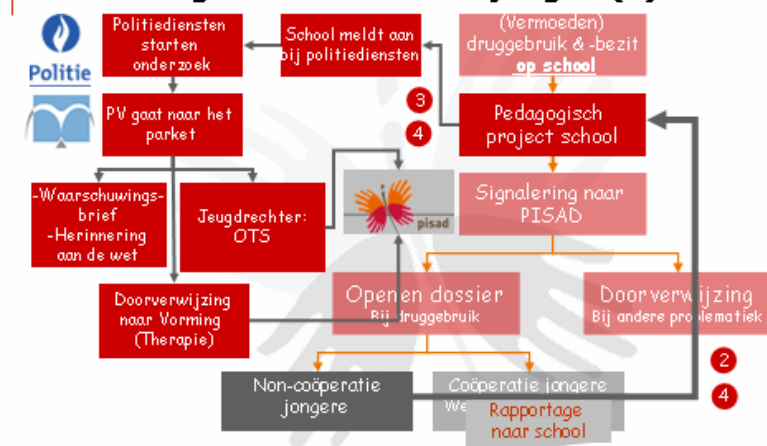
Wanneer de school druggebruik of -bezit vermoedt of vaststelt, wordt in het kader van het pedagogische project van de school PISAD ingeschakeld:

- PISAD opent een dossier en begeleidt de jongere.
- PISAD koppelt terug naar de school.
- Indien de jongere de begeleiding goed doorloopt, is het dossier afgehandeld.
- Wanneer de jongere zich niet houdt aan de voorgestelde begeleiding, schakelt de school de politie in.

Aanmelding via school minderjarigen (1)

Aanmelding via school minderjarigen (2)

- De politiediensten maken het proces-verbaal over aan de procureur des Konings die oordeelt welk gevolg eraan gegeven wordt. Dit kan zijn een doorverwijzing naar de gespecialiseerde hulpverlening, waaronder PISAD valt, of een vordering van de jeugdrechter, om op gedwongen wijze het druggebruik aan te pakken.

Het zich niet houden aan de voorgestelde begeleiding kan tezelfdertijd aanleiding geven tot orde en tuchtmaatregelen vanwege de school.

De begeleiding van PISAD is een proactieve begeleiding (vroegdetectie en vroeginterventie) waarin niet wordt gewacht tot de jongere om hulp vraagt omdat die hulpvraag veelal ontbreekt. De vraag van de school, van de ouders is voldoende om een begeleiding op te starten. Deze begeleiding is niet-vrijblijvend. Door de begeleiding te aanvaarden kunnen deze jongeren iets vermijden (het repressieve luik) of iets verkrijgen (tweede kans op school).

Bij drugdealen

Indien er sprake is van drugdealen en van druggerelateerde criminaliteit doet de school onmiddellijk aangifte bij de politiediensten, waarna de procureur des Konings in principe de Jeugdrechter vordert.

CONCEPT VAN DE LOKALE AANPAK

De aanpak van het drugprobleem noodzaakt een globale en geïntegreerde inzet van multidisciplinaire actoren om zowel vraag als aanbod aan te pakken.

Om successen te realiseren werd een partnership opgezet met alle actoren die kunnen bijdragen tot de aanpak van de problematiek in de stad en de gemeente.

Op 15 juni 1999 werd een structureel drugoverleg uitgebouwd. In dit licht werd in iedere regio binnen het werkingsgebied van PISAD een lokaal drugoverleg opgestart. De plaatselijke aanwezige diensten en organisaties die in contact komen met de drugproblematiek en een bijdrage kunnen leveren, worden samen rond de tafel gebracht. Zo wordt overleg uitgebouwd met de horecasector, OCMW, apothekers, huisartsen, jeugdbewegingen, ...

NOMINATIES

Deze samenwerkingsvorm, maar ook de gehanteerde preventiemethodiek en de afspraken met de verschillende betrokken instanties, in het bijzonder met de politiediensten en met het parket zijn uniek.

Het project werd voor zijn resultaten genomineerd voor de Belgische Prijs voor Criminaliteitspreventie op 6 oktober 2000 en op 18 december 2000 voor de "European Crime Prevention Awards".

Op 29 november 2002 werd PISAD gehonoreerd met de "Best Business Planning Award 2002 " uitgereikt door de Vlerick Leuven Gent Management School.

Werking 2008

Naast de preventie en begeleidende interventies en de activiteiten die behoren tot de algemene werking van PISAD (lokaal drugoverleg, scholenoverleg, ...) – zie volgende paragraaf 'Cijfergegevens 2008' – is PISAD in 2008 actief geweest op diverse vlakken.

ALGEMEEN INFOKANAAL

In 2008 had de website van PISAD 24.692 bezoekers en werden 50.565 informatieve pagina's bekeken. Bijkomend werden zowel via e-mail als telefonisch informatieve vragen gesteld, handelend zowel over wetgeving over alcohol, roken als druggebruik als over begeleidingsaspecten. Deze vraagstellingen bleven niet beperkt tot het specifieke werkingsgebied van PISAD en het beantwoorden ervan neemt ruim 1/5 van de totale activiteit van de hoofdzetel van PISAD in beslag.

PROVINCIAAL INTERBESTUURLIJK SCHOLENOVERLEG

Het Provinciaal Interbestuurlijk Scholenoverleg is de drijvende kracht achter de inhoudelijke werking van PISAD voor wat de schoolgaande jongeren betreft. Het Provinciaal Interbestuurlijk Scholenoverleg is de overkoepelende structuur van de verschillende scholenoverleggen aangesloten en behorend tot het Provinciaal Interbestuurlijk Samenwerkingsverband voor de Aanpak van Drugmisbruik. Het vormt een platform en een jaarlijks evaluatiemoment dat de gelegenheid biedt om afspraken binnen de convenanten en beheersovereenkomsten bij te sturen, uit te breiden in het licht van recente wetwijzigingen en omzendbrieven en domeinen van samenwerken of samenwerkingsmodaliteiten die doorheen de tijd varieerden, te herzien. Op deze manier wordt de dynamiek van het samenwerkingsverband ook behouden doorheen de jaren.

Op 16 april 2008 ging het Interbestuurlijk Scholenoverleg door met als agendapunten: de clausele PLP41 in de schoolreglementen, Feedbackformulier scholen met meldingsfiche, gameverslaving en preventieactiviteiten.

OUDEERGROEP RONSE

Praat eens met een andere ouder...

Versillende ouders komen elke 2de woensdag van de maand samen in de oudergroep van PISAD te Ronse onder de deskundige leiding van de heer Luc Bellinck, vrijwilliger bij PISAD en jarenlang gedetacheerd te zijn bij vzw PISAD.

Doelstellingen zijn:

- Een praatgroep te zijn waar ouders met hun problemen en gevoelens terecht kunnen en durven;
- een omgeving te zijn waar iedereen zijn verhaal kwijt kan, zonder be- of veroordeeld te worden;
- een steun te zijn voor anderen, omdat ouders hetzelfde meema(a)k(t)en;
- mee te voelen met anderen hoe hard en pijnlijk de strijd kan zijn;
- onderwerpen bespreekbaar te maken, waardoor ouders een bredere kijk krijgen en hun kijk en aanpak kunnen bijstellen;
- ouders elkaar aanmoedigen om opnieuw te leren genieten van kleine dingen ...

In 2009 wordt de mogelijkheid overwogen om ook in andere regio's een oudergroep op te starten.

BEGELEIDING STAGIAIRS

Jaarlijks krijgt PISAD tientallen aanvragen voor schoolstages zowel vanuit hogescholen als universiteiten. PISAD is bereid om voldoende leerkansen te geven aan de studenten, hierbij streeft PISAD naar een kwalitatieve stagebegeleiding. Dit impliceert dat het aantal stageplaatsen beperkt is. De selectie van de aanvragen gebeurt hoofdzakelijk op basis van motivatie en meerwaarde voor PISAD (langdurige stages krijgen voorrang), op deze manier wordt een win-win situatie gecreëerd voor zowel de stagiair als de voor werking van PISAD. In 2008 liepen 8 studenten stage.

AANSLUITING GEMEENTE LIEDEKERKE

Op 24 januari 2008 werd tussen PISAD en de gemeente Liedekerke een beheersoverkomst afgesloten aangaande het voeren van een geïntegreerd beleid voor de aanpak van drugmisbruik en drugpreventie. Onderstaande motivering lag aan de basis van de beheersovereenkomst:

- de gemeente Liedekerke maakt weliswaar deel uit van de provincie Vlaams Brabant, doch grenst aan de provincie Oost-Vlaanderen;
- het initiatief van de provincie Vlaams-Brabant in zijn huidige beperkte vorm beantwoordt niet aan de behoeften van de gemeente Liedekerke;
- Op het grondgebied van de gemeente Liedekerke zijn diverse scholen gevestigd die ondersteuning vragen bij hun drugpreventiebeleid;
- sommige van deze scholen maken deel uit van een scholengemeenschap waarvan de andere scholen gevestigd zijn in de provincie Oost-Vlaanderen;
- veel jongeren die in de gemeente wonen, lopen school in de provincie Oost-Vlaanderen.

INTERLOKALE VERENIGING INDRA

Teneinde de drugproblematiek op integrale manier te kunnen aanpakken was de stad Aalst vragende partij om een samenwerkingsverband op te richten met de omliggende gemeenten Lede, Erpe-Mere, Denderleeuw en Haaltert. Dit samenwerkingsverband kreeg de naam INDRA. Vermits Denderleeuw en Haaltert al tot het werkingsgebied van PISAD behoorden werd PISAD bij deze intergemeentelijke en intersectorale samenwerking betrokken.

PISAD is in samenwerking met de bestaande partners op het terrein (Traject, de dienst Preventie van de stad Aalst, Vooruit met de Geit en de politiediensten) gestart met de opmaak van een drugbeleidsplan waarin de samenwerkingsafspraken concreet worden gemaakt om binnen de regio een degelijk en geïntegreerd beleid te kunnen ontwikkelen met aandacht voor de verschillende sectoren, nl. preventie, zorgverstrekking, handhaving en overkoepelend beleid.

MAATSCHAPPELIJKE OVERLAST

Druggebruik kan gepaard gaan met de nodige maatschappelijke overlast zijnde:

- druggebruik dat gepaard gaat met criminaliteit;
- rondzwervende spuiten en druggebruikers;
- hinderlijk gedrag van druggebruikers en drugdealers, ...

Zo heeft PISAD o.m. afspraken met politiediensten, de gemeenten (stadswachten, sportdiensten, jeugddiensten, ...) huisvestingsmaatschappijen, OCMW's, de scholen, buurtinformatienetwerken, stadswachten, vervoersmaatschappijen (convenanten NMBS, De Lijn, ...) om overlast tegen te gaan.

Volgende initiatieven werden in 2008 genomen om maatschappelijk overlast te voorkomen en te beperken:

- overleg met zonechef's van de diverse politiezones in het werkingsgebied van PISAD waarin items van overlast worden besproken;
- 100-dagen vergaderingen die resulteren in concrete afspraken met de verschillende partners (PISAD, politiediensten, jeugddienst, burgemeester, schooldirecties, CLB-medewerkers, leerkrachten, leerlingen, ...) om overlast tijdens de 100-dagen viering te voorkomen en beperken;
- Het scholenoverleg georganiseerd door PISAD was het forum waarbij de PLP41 werd afgesloten. Daarbij werd tevens een spijbelactieplan opgesteld: een gedeelde zorg voor de ouders, scholen, schoolbegeleidende diensten, PISAD, huisartsen en politiediensten.
- Het organiseren voor info-avonden i.s.m. het scholenoverleg, het welzijnsoverleg en de huisartsenkring rond het thema spijbelen.
- In samenwerking met het Lokaal Sociaal Beleid werden initiatieven genomen rond preventie van steaming, (cyber)pesten, gok- & gameverslaving, ...
- PISAD stelt spuitencontainers ter beschikking en signaleert 'hot spots' teneinde een preventieve controle te kunnen signaleren.

VERNIEUWDE PREVENTIEMATRIX EN BEGELEIDINGSPAKKETTEN

In 2008 werden alle preventie- en begeleidingspakketten geoptimaliseerd en afgestemd op recente trends en wetenschappelijke inzichten. Hieronder wordt de vernieuwde preventiematrix i.f.v. de doelgroepen weergegeven.

KLEUTERONDERWIJS	BASISONDERWIJS	SECUNDAIR ONDERWIJS		
	3 ^{de} graad	1 ^{ste} graad	2 ^{de} graad	3 ^{de} graad
JONGEREN				
Algemene preventie: info-sessie alcohol, drugs en invloed drugs op de hersenen				
	Infosessie_3de GR BO	Infosessie_1ste GR SO	Infosessie_2de GR SO	Infosessie_3de GR SO
		Weerbaarheid		
		Weerbaarheid_1ste GR SO	Weerbaarheid_2de GR SO	
Getuigenis ervaringsdeskundige				
	Ervaringsdeskundige_BO	Ervaringsdeskundige_SO		
	Film 'Bange Vogel' met nabespreking			
	Bange Vogel			
		Film 'Afblijven' met nabespreking		
		Afblijven		
			Theater 'Dosis Overdosis' met nabespreking	
			Dosis Overdosis	
				Film 'Requiem for a dream' met nabespreking
				Requiem for a dream
			Drugs binnen een relatie	
			Relaties onder invloed	SXTC
INTERMEDIAREN				
(ouders, grootouders, leerkrachten, ondersteunend personeel, leiding jeugdbeweging, (medische) hulpverlening, ...)				
Info-sessie ouders van peuters en kleuters				
Infosessie_Ouders van peuters				
	Info-sessie opvoedingsondersteuning, signaalgedrag en productinformatie			
	Infosessie_Intermediaren			

Cijfergegevens 2008

INDICATOREN

Indicator	Omschrijving	Eenheid	Doelstelling	Resultaat	Opmerking
Preventieve interventies naar schoolgaande jongeren, hun omgeving en vroegdetectie					
Voorzitten scholenoverleg	Vorbereiden en voorzitten scholenoverleg in iedere regio.	Aantal	3	3	Naast het interbestuurlijk scholenoverleg (regio-overschrijdend) vonden er in iedere regio minstens 2 scholenoverleggen plaats.
Evaluatie preventiematrix	Jaarlijks de preventiematrix evalueren, aanpassen en aanvullen met pakketten die mee-evolueren met de leefwereld van de jongere.	OK/NIET OK	OK	OK	Het volledig pakket aan preventie-activiteiten werd in 2008 geëvalueerd en opnieuw samengesteld met als resultaat een volledig nieuwe preventiematrix. Zie vorig punt.
Selectie ervaringsdeskundigen	Jaarlijks ervaringsdeskundigen selecteren, voorbereiden en inzetten.	OK/NIET OK	OK	OK	2 nieuwe ervaringsdeskundigen werden geselecteerd en voorbereid om onder leiding van de drugbegeleider ingezet te worden op de preventieve sessies.
Infosessies voor jongeren	Aantal niet-betalende infosessies/preventieactiviteiten gegeven per jaar in werkingsgebied aan schoolgaande jongeren.	Aantal	105	228	Voor details per regio, zie verder.
Klantentevredenheid infosessies jongeren	Resultaat klantentevredenheids- onderzoek infosessies jongeren	%	80	81	Gemiddelde 2005-2007: 81%.
Info-/Opleidingssessies voor intermediairen	Aantal niet-betalende info-/opleidingssessies gegeven per jaar in het werkingsgebied aan intermediairen (ouders, grootouders, leerkrachten, ondersteunend personeel, leiding jeugdbewegingen, hulpverleners, artsen, ...) omtrent signaalgedrag, productkennis, opvoedingsondersteuning, ...	Aantal	70	41	Aan alle vragen voor ondersteuning van intermediairen werd tegemoetgekomen. Door de intensieve werking van de voorbije jaren, is de werking van PISAD reeds zeer ruim bekend en blijft de vraag naar inhoudelijke ondersteuning op het preventief niveau stabiel. Dit in tegenstelling tot vraag naar

Indicator	Omschrijving	Eenheid	Doelstelling	Resultaat	Opmerking
					infosessies die zich rechtstreeks naar de jongeren richten.
Klantentevredenheid infosessies intermediairen	Resultaat klantentevredenheids- onderzoek infosessies intermediairen	%	80	88	Gemiddelde 2005-2007: 90%.
Preventieprogramma's via Extranet PISAD	Aantal keer per jaar uitgewerkte preventieprogramma's op het 'PISAD Extranet' updaten ten behoeve van de intermediairen en communiceren.	Aantal	2	1	Het PISAD Extranet werd in 2008 éénmaal aangepast met de vernieuwde preventiematrix.
Preventieve interventies naar de bevolking in het algemeen					
Participatie lokaal drugoverleg	Aantal keer dat een lokaal drugoverleg in iedere regio georganiseerd wordt of er door de drugbegeleider actief aan geparticipeerd.	Aantal/regio	3	3	Zottegem, Gavere, Brakel, Ronse, Geraardsbergen, Denderleeuw, Ninove, Haaltert. Het lokaal drugoverleg in de regio Oudenaarde wordt in 2009 opnieuw opgestart. Liedekerke wordt in 2009 opgestart.
Preventiestanden op lokale evenementen	Jaarlijks zichtbaar in het straatbeeld aanwezig zijn met een preventiestand.	Aantal	10	11	
2-jaarlijks organiseren gemeenschappelijk preventieproject	1x per 2 jaar een gemeenschappelijk project uitwerken met ankerpunten in de respectievelijke regio's.	OK/NIET OK	OK	OK	Zie project 'Drugvrij en op weg naar Volwassenheid'.
2-jaarlijks financieren gemeenschappelijk preventieproject	1x per 2 jaar de financiële middelen aantrekken van serviceclubs om deze projecten te bekostigen.	OK/NIET OK	OK	OK	Zie project 'Drugvrij en op weg naar Volwassenheid'.
(Preventief) begeleidende interventies en permanentie					
Signaleringsgesprekken	Aantal signaleringsgesprekken die bij jongeren worden gevoerd zonder opstart dossier met doorverwijzing.	Aantal	175	217	
Opstart actieve begeleiding	Jaarlijkse aanmelding van jongeren voor de opstart van een actieve begeleiding.	Aantal	175	200	Voor details per regio en het aantal lopende begeleidingen zie verder.
Begeleidingsgesprekken	Jaarlijks aantal begeleidingsgesprekken met jongere en/of ouders.	Aantal	3500	4652	
Consultaties verslavingsarts	Jaarlijks aantal consultaties door verslavingsarts.	Aantal	150	100	Het opgegeven aantal heeft betrekking op de prestaties van de verslavingsarts verbonden aan PISAD.

Indicator	Omschrijving	Eenheid	Doelstelling	Resultaat	Opmerking
					Doordat een vacature is ontstaan werden huisartsen ingeschakeld om bijkomende testen uit te voeren. De vacature van verslavingsarts wordt in 2009 opnieuw ingevuld.
Bijeenkomst oudergroep	Jaarlijks aantal bijeenkomsten oudergroep.	Aantal	6	12	De oudergroep in Ronse van PISAD gaat op zeer regelmatige tijdstippen door. Voor meer info: www.oudergroep.pisad.be
Telefonische weekendpermanentie	Jaarlijks aantal weekendpermanenties.	Aantal	52	52	Gedurende weekend, feestdagen, 's avonds en 's nachts was er een permanente bereikbaarheid van één of meer PISAD-medewerkers. Waar mogelijk wordt een oproep telefonisch afgehandeld, indien vereist werd ter plaatse gegaan.
Effectmeting en opvolging van de resultaten binnen de begeleiding					
Positief afgesloten dossiers	Jaarlijks positief afgesloten actieve begeleidingen t.o.v. opgestarte actieve begeleidingen (vorig jaar) met aftrek van afgeronde dossiers verlaten regio en doorverwijzingen.	%	70	78	In 2008 werden 85 actieve begeleidingen positief afgesloten waarbij de opvolgingsfase werd opgestart.
Klantentevredenheid jongeren	Resultaat klantentevredenheids- onderzoek 'Afsluiten actieve begeleiding'.	%	80	85	Gemiddelde 2004-2007: 88%.
Klantentevredenheid ouders	Resultaat klantentevredenheids- onderzoek 'Afsluiten actieve begeleiding'.	%	80	90	Gemiddelde 2004-2007: 89%.
Klantentevredenheid scholen	Resultaat klantentevredenheids- onderzoek 'Afsluiten actieve begeleiding'.	%	80	94	Gemiddelde 2004-2007: 95%.
Aantal niet-recidiverende afgeronde begeleidingen	Percentage niet-recidiverende afgeronde begeleidingen t.o.v. het totaal aantal positief afgeronde dossiers.	%	70	89	Gemiddelde 2004-2007: 90%.
Verdere netwerkvorming en begeleidende interventies naar de bevolking in het algemeen					
Aantal ondersteuningsgesprekken door verslavingsarts met huisartsen	Jaarlijks aantal ondersteuningsgesprekken gevoerd door de verslavingsarts met de artsen in het werkingsgebied.	Aantal	10	4	De verslavingsarts van PISAD heeft in 2008 maar de eerste helft van het jaar gewerkt. De vacature van verslavingsarts wordt in 2009

Indicator	Omschrijving	Eenheid	Doelstelling	Resultaat	Opmerking
					opnieuw ingevuld.
Aantal intersectorale overlegmomenten	Jaarlijks aantal overlegmomenten (netwerkcomité, politieraden, gemeenteraden, sociale commissies, ...) waar de werking van PISAD duidelijk wordt toegelicht en de mogelijkheden naar samenwerking worden besproken.	Aantal	20	24	
Conformereren aan het kwaliteitssysteem ISO-norm 9001/2000					
Uitvoeren interne audits	Uitvoering interne audits.	Aantal	2	1	In de eerste helft van het jaar wordt een interne audit georganiseerd, in de 2 ^{de} helft komt de externe audit aan bod (vermijden van interferentie).
Uitvoeren externe audit	Uitvoering externe audit.	Aantal	1	1	Bespreking met de SGS-afgevaardigde van het door PISAD gevoerde beleid en de door PISAD bereikte resultaten.
Kwaliteit dossiers	Resultaat dossiercontrole - 10 dossiers per begeleider.	%	80	97%	Maandelijks worden dossiercontroles uitgevoerd.
Rapportering scores indicatoren	Jaarlijks berekenen van de scores met verslaggeving in de Directiebeoordelingsvergadering en in de eerste teamvergadering van het nieuwe werkingsjaar.	OK/NIET OK	OK	OK	
Het behoud van vertrouwen in de samenwerking					
Provinciaal interbestuurlijk scholenoverleg	Jaarlijkse organisatie van een provinciaal interbestuurlijk scholenoverleg met uitwerking van de prioriteiten en bijstellingen voor het komende schooljaar.	OK/NIET OK	OK	OK	
Evaluatie samenwerking op laatste scholenoverleg	Jaarlijkse evaluatie van de samenwerking op het niveau van het laatste scholenoverleg van het werkingsjaar per regio.	OK/NIET OK	OK	OK	
Bevraging burgemeesters/Schepenen	Jaarlijkse formele bevraging van de burgemeesters/schepenen (individueel en via de Raad van Advies).	OK/NIET OK	OK	OK	

Indicator	Omschrijving	Eenheid	Doelstelling	Resultaat	Opmerking
Vormingsbehoeften personeel					
Groepsvorming op maat	Jaarlijkse organisatie van een vorming op maat voor het ganse team.	OK/NIET OK	OK	OK	Vorming suïcidepreventie door Annemie Durang dd. 18/11/2008
Vormingen i.f.v. individuele behoeften	Jaarlijks voorzien van een aantal vormingen overeenkomstig de noden van de individuele drugbegeleider en het aantal noodzakelijk voor de functionele loopbaan.	Uur	300	239	Er is voor meer dan 300 uur vorming aangevraagd. Binnen de provinciale administratie zijn niet alle aanvragen goedgekeurd.
Het sturen van personeel op afstand					
Verslaggeving teamvergadering	Verslaggeving in de teamvergaderingen.	Aantal	20	19	
Verslaggeving intervisievergadering	Verslaggeving in de intervisievergaderingen.	Aantal	10	3	De drukke werking op het terrein, mede veroorzaakt door de personeelwissels, liet niet toe om zeer regelmatige tijdstippen intervisiemomenten te voorzien. Door de directeur van PISAD werd individueel (vooral voor nieuwe drugbegeleiders) intensief dossierondersteuning gegeven.
Dossiercontrole	Steekproefsgewijze controle van de dossiers per begeleider.	Aantal	2	2	
Activiteitenrapportering	Controle van de activiteitenverslagen.	Aantal	2	2	
On-line actuele agenda's	Dagelijkse controle via agendering.	OK/NIET OK	OK	OK	
Functioneringsgesprekken	Jaarlijkse functioneringsgesprekken.	OK/NIET OK	OK	OK	

PREVENTIE

In bepaalde gemeenten zijn geen of weinig preventieactiviteiten uitgevoerd maar zijn de jongeren/intermediairen wel bereikt doordat ze school lopen in andere steden/gemeenten in het werkingsgebied van PISAD.

Aantal personen rechtstreeks preventief bereikt		Kleuter- onderwijs - inter- mediairen	Basis- onderwijs - jongeren	Basis- onderwijs - inter- mediairen	Secundair onderwijs - jongeren	Secundair onderwijs - inter- mediairen	Jeugdwerk - jongeren	Jeugdwerk - inter- mediairen	Totaal
Uitgevoerd in regio	Brakel				97				97
	Denderleeuw		160	110	937	6	100	20	1333
	Gavere		106	44	16				166
	Geraardsbergen/Lierde			20	905				925
	Haaltert	16	405	50					471
	Liedekerke				170	75			245
	Ninove		996	60	2064				3120
	Oudenaarde/Kluisbergen/Kruishoutem/ Maarkedal/Wortegem-Petegem/Zingem	40	366	130	2643	48		40	3267
	Ronse				301	40	7		348
	Zottegem/Herzele/ Sint-Lievens-Houtem		494	150	3541	864			5049
	Oost-Vlaanderen*				101				101
	Totaal	56	2527	564	10775	1033	107	60	15122

* Preventie uitgevoerd in Oost-Vlaanderen maar niet in het werkingsgebied van PISAD.

VROEGINTERVENTIE EN BEGELEIDING

In 2008 waren er in het werkingsgebied van PISAD **434 lopende dossiers**, **200 dossiers werden nieuw opgestart**.

Aantal lopende begeleidingen		Begeleiding in regio										
		Brakel	Denderleeuw	Gavere	Geraardsbergen	Haaltert	Liedekerke	Ninove	Oudenaarde	Ronse	Zottegem	Totaal
Wonende in	Brakel	17			1				6		3	27
	Denderleeuw		11				1					12
	Gavere			11					3		1	15
	Geraardsbergen	2			44	1			1	1	1	50
	Haaltert					15						15
	Herzele				1						20	21
	Horebeke								1			1
	Kluisbergen								9			9
	Kruishoutem								2			2
	Liedekerke		3				4					7
	Lierde				4						1	5
	Maarkedal	1							8	1		10
	Ninove	2	2		3			29				36
	Oudenaarde					1			45	3	1	50
	Ronse	3							12	41		56
	Sint-Lievens-Houtem										4	4
	Wortegem-Petegem								3			3
	Zingem								10	2		12
	Zottegem								2	1	28	31
	Zwalm	1							1	1	5	8
PI Heynsdaele Ronse										22	22	
Henegouwen								1			1	
Oost-Vlaanderen*	1	3	1				1	6	2	3	17	
Vlaams-Brabant		2		4		1	4	1			12	
West-Vlaanderen			1					7			8	
Totaal	27	21	13	57	17	6	34	118	74	67	434	
Opgestart in 2008	11	15	5	25	3	6	18	48	43	26	200	

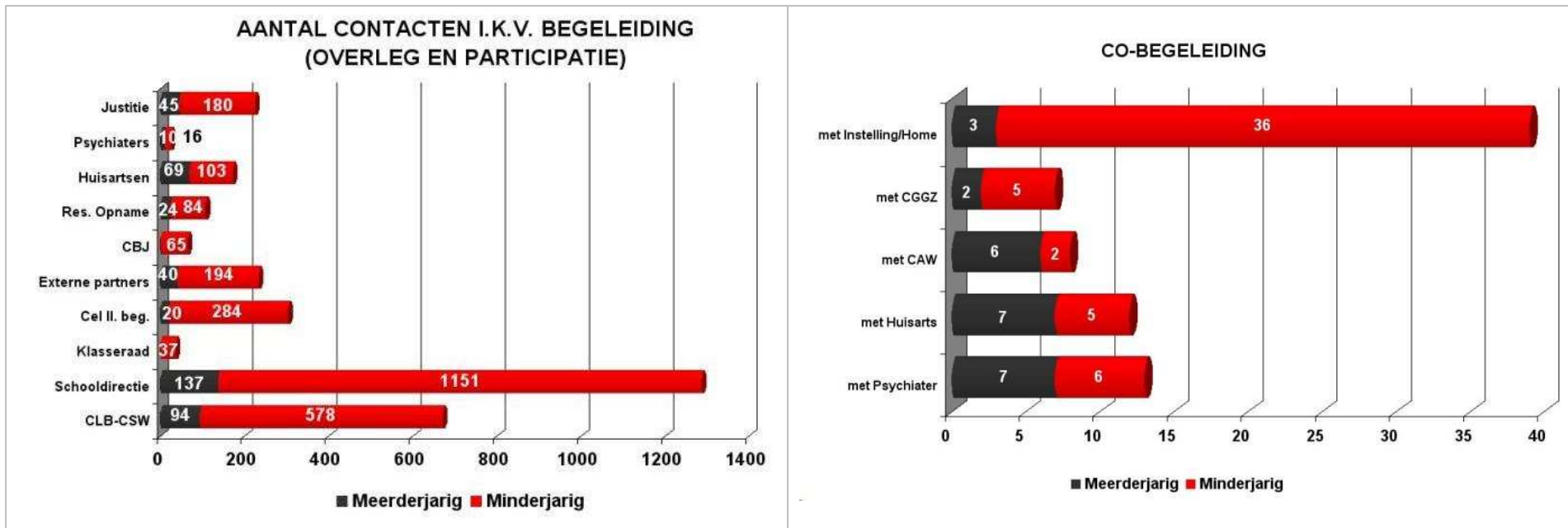
* Jongeren wonende in Oost-Vlaanderen maar niet in het werkingsgebied van PISAD.

Met de jongeren in begeleiding en gezinsleden werden **4652 begeleidingsgesprekken** gevoerd.

Aantal begeleidings-gesprekken	Begeleiding in regio										
	Brakel	Dender-leeuw	Gavere	Geraards-bergen	Haaltert	Liede-kerke	Ninove	Oude-naarde	Ronse	Zottegem	Totaal
Brakel	192			7				31		58	288
Denderleeuw		117				4					121
Gavere			209					40		38	287
Geraardsbergen	11			517	7			7	9	13	564
Haaltert					184						184
Herzele				13						310	323
Horebeke								8			8
Kluisbergen								81			81
Kruishoutem								14			14
Liedekerke		22				26					48
Lierde				13						78	91
Maarkedal	13							52			65
Ninove	6	29		31		7	343				416
Oudenaarde					9			413	15	6	443
Ronse	46							75	336		457
Sint-Lievens-Houtem										105	105
Wortegem-Petegem								22			22
Zingem								113	27		140
Zottegem								47	13	353	413
Zwalm								5	4	97	118
PI Heynsdaele Ronse	12								110		110
Henegouwen								4			4
Oost-Vlaanderen*	7	35	9				4	50	10	53	168
Vlaams-Brabant		27		38		5	50			2	122
West-Vlaanderen			8					52			60
Totaal	287	230	226	619	200	42	397	1014	524	1113	4652

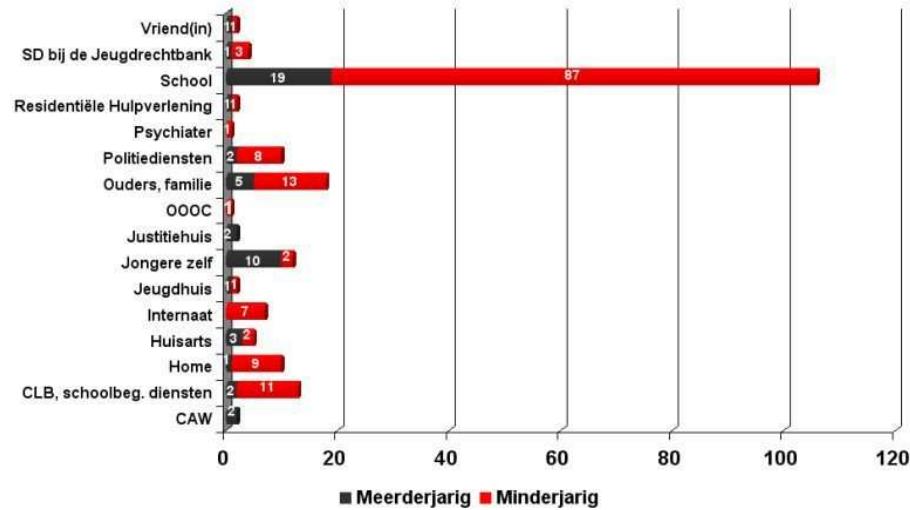
* Jongeren wonende in Oost-Vlaanderen maar niet in het werkingsgebied van PISAD.

Onderstaande grafieken geven het aantal contacten weer met de partners in het kader van een begeleiding en het aantal co-begeleidingen.

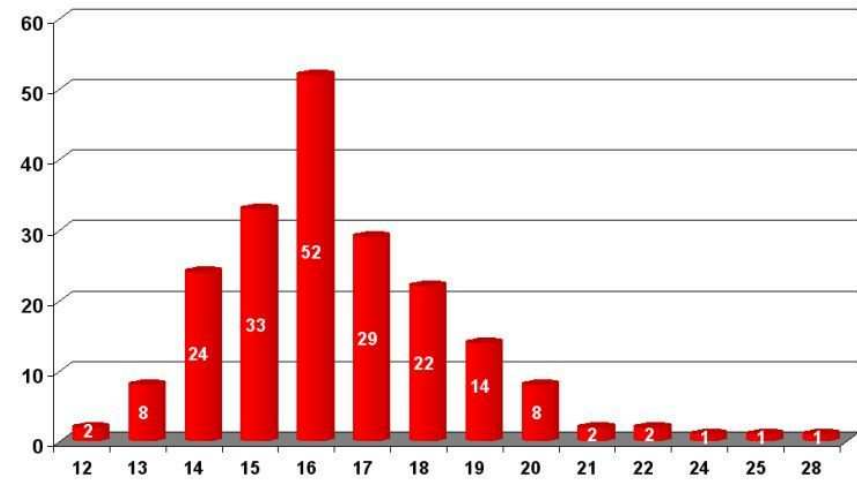

Onderstaande grafieken geven de **kenmerken** weer van de **nieuw opgestarte begeleidingen**.

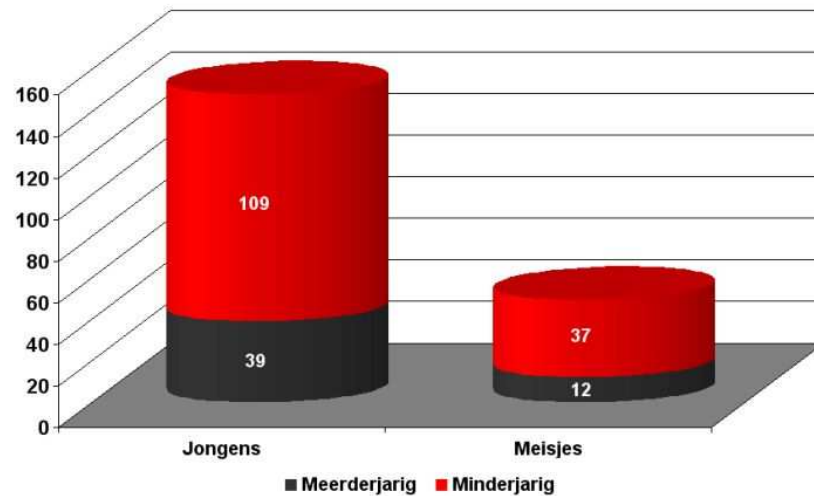
DOORVERWIJZERS

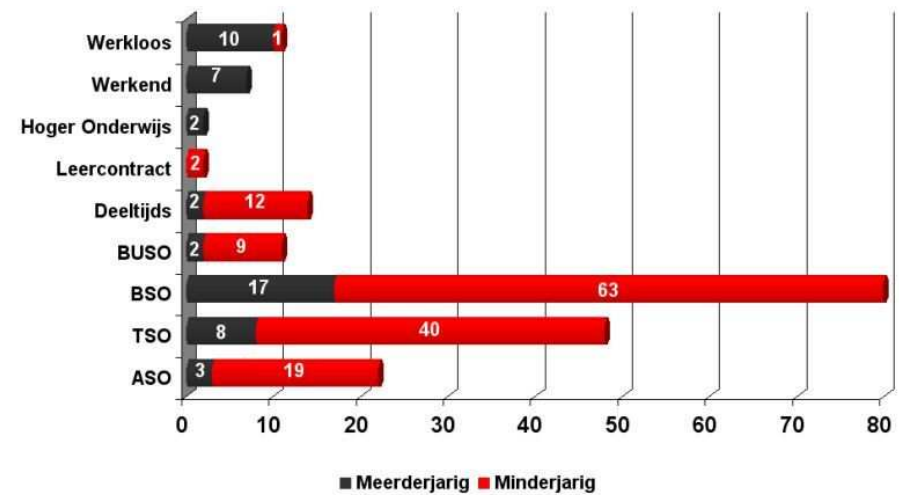
LEEFTIJD

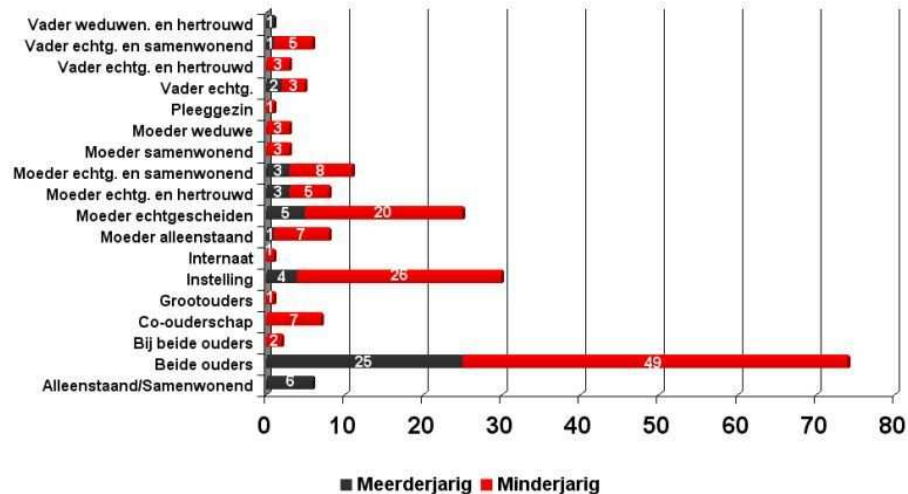
GESLACHT

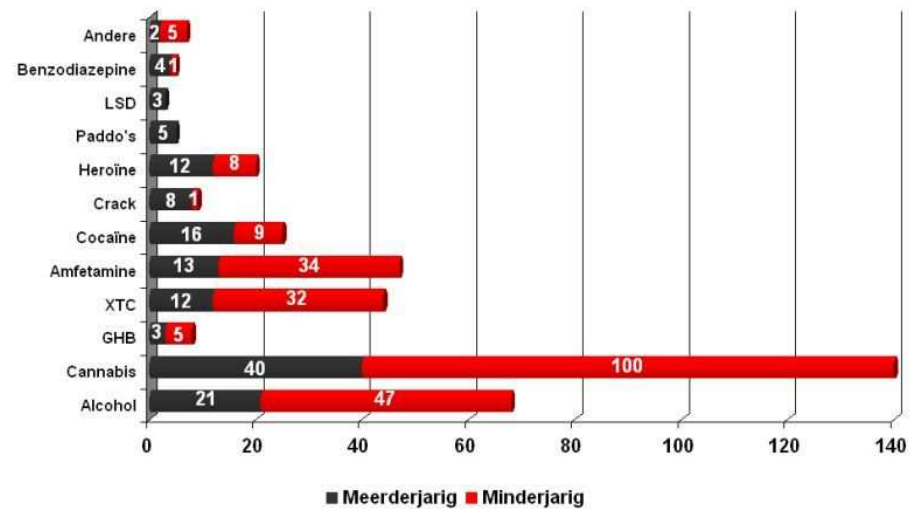
ONDERWIJSRICHTING

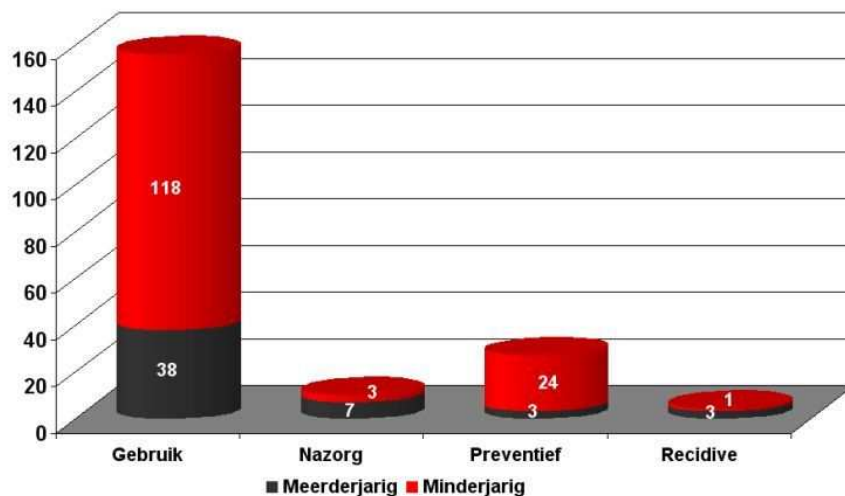
WOON- OF GEZINSSITUATIE WEEK

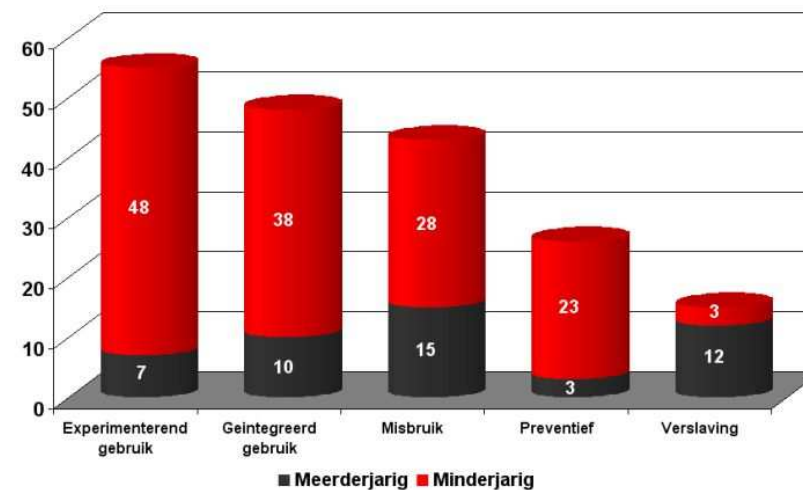
MIDDELENGEBRUIK (POLY- & ENKELGEBRUIK)

REDEN OPSTART BEGELEIDING

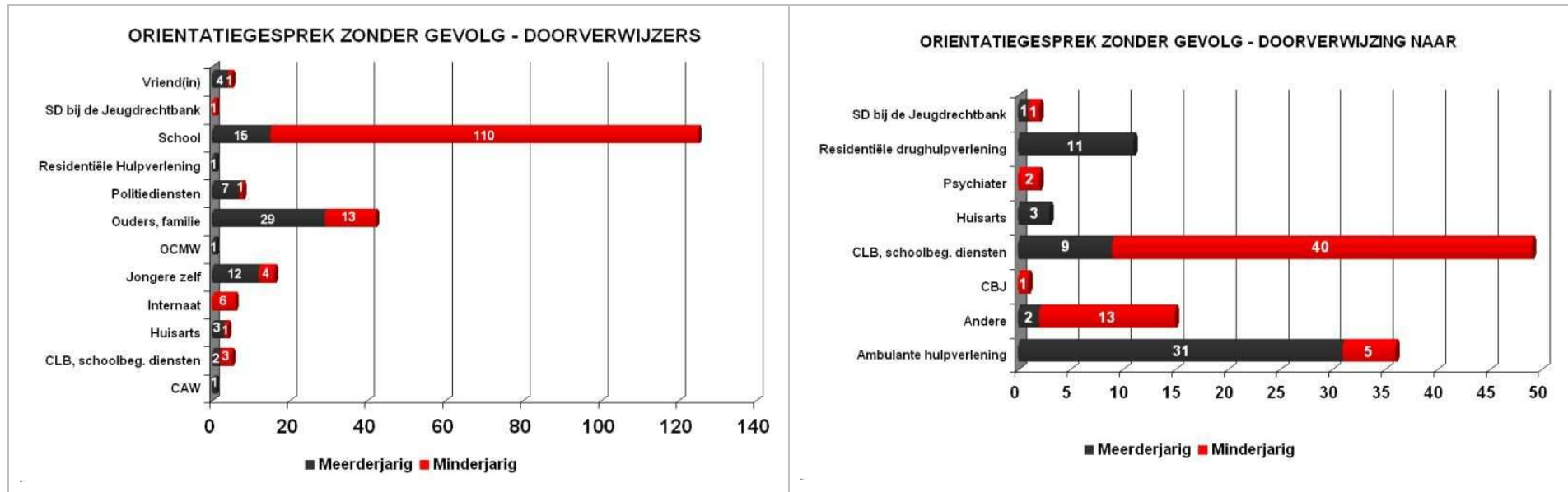

FASE AANMELDING BEGELEIDING

ORIËNTATIEGESPREKKEN ZONDER GEVOLG

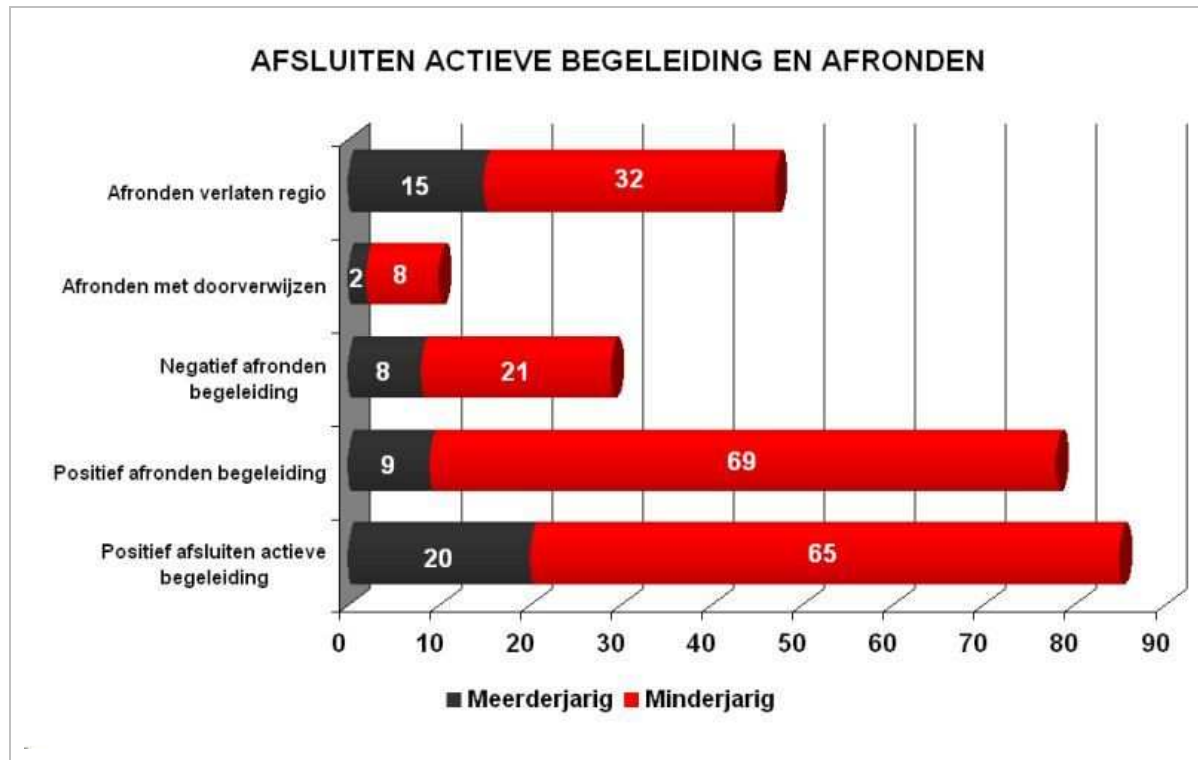
In 2008 waren er in het werkingsgebied van PISAD **218 oriëntatiegesprekken zonder gevolg**⁴. In onderstaande grafieken wordt aangegeven wie de doorverwijzer is en naar wie wordt doorverwezen.

⁴ Een oriëntatiegesprek zonder gevolg betekent dat door de drugbegeleider vastgesteld wordt dat er geen druggebruik aan de orde is (bvb. andere problematiek, puberteitsperikelen, ...) of dat de jongere buiten de doelgroep valt (niet woonachtig of schoolgaand in werkingsgebied of naar leeftijd toe).

AFSLUITEN BEGELEIDINGEN

In 2008 waren er in het werkingsgebied van PISAD **85 positieve afsluitingen van de actieve begeleiding**⁵. **78 begeleidingen** werden **positief afgerond**⁶. In 29 gevallen werd het dossier negatief afgerond, in 10 dossiers werd doorverwezen en in 47 gevallen heeft de jongere de regio verlaten.

⁵ D.w.z. dat er een gebruiksstop is en dat door de drugbegeleider besloten wordt - na subjectieve (rapportage) en objectieve (urinecontrole) meting - dat er geen wekelijkse opvolging meer nodig is. Het afsluiten van de begeleiding wordt gevolgd door een opvolgingsfase van 6 maanden ter consolidatie van de gebruiksstop.

⁶ D.w.z. dat ook de opvolgingsfase van 6 maanden positief is verlopen.

Activiteitenverslag per regio

Activiteitenverslag 2008

Regio Oudenaarde – Kluisbergen – Kruishoutem
– Markedal – Wortegem-Petegem – Zingem

PROVINCIAAL INTERBESTUURLIJK SAMENWERKINGSVERBAND
VOOR AANPAK VAN DRUGMISBRUIK

www.oudenaarde.pisad.be

Inleiding

Vroeginterventie en vroegbegeleiding zijn de kernactiviteiten van PISAD in Oudenaarde. Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk vroeginterventie en begeleiding.

Daarnaast worden naar jaarlijkse gewoonte in Oudenaarde diverse preventieprojecten georganiseerd voor zowel het basisonderwijs, secundair onderwijs als voor de bevolking in het algemeen. Naar jaarlijkse gewoonte werden alle secundaire scholen uitgenodigd op de preventieweek in CC De Woeker. Voor de leerlingen van de 2de graad werd het toneelstuk 'Dosis Overdosis' geboekt. Voor de 3de graad stond de film 'Requiem for a dream' op het programma. Aan beide activiteiten werd een nabespreking gekoppeld, ofwel ter plaatse, ofwel in klasverband. Naast dit algemene aanbod was er uiteraard ook ruimte voor een aangepaste activiteitenkalender op maat. Zowel de leerlingen als de leerkrachten kwamen hier aan bod. Voor de infosessies voor leerkrachten en ouders werd beroep gedaan op de politie. Samen met de drugbegeleider probeert de politie om het schoolpersoneel of de ouders beter te informeren met betrekking tot de producten, de gebruikswijzen en de signalen die kunnen wijzen op druggebruik. De leerlingen kregen een ruim aanbod aan activiteiten voorgesteld.

De verschillende aangesloten gemeenten deden ook beroep op de drugbegeleider voor de informatiesessies voor ouders naar aanleiding van het MEGA-project. In de basisscholen van Zingem en Wortegem-Petegem werd een slotactiviteit verzorgd voor MEGA. De scholen konden kiezen uit een film met nabespreking, een sessie met ervaringsdeskundige of een drugquiz.

Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk preventie.

De werking van PISAD zit vervat in de schoolreglementen. PISAD stelt deze werking via verschillende kanalen in de scholen voor. Daarnaast werd ook aan de vraag van een school tegemoet gekomen om de samenwerking tussen school en PISAD tijdens de opendeurdag te benadrukken door middel van een informatiestand.

PISAD werkt heel nauw samen met de verschillende partners op het terrein. In het kader van netwerking waren er op regelmatige basis overlegmomenten met de medewerkers van het CLB, de leerlingenbegeleiders/zorgcoördinatoren, schooldirecties, instellingen voor bijzondere jeugdzorg in de regio en de sociale dienst van de politie. In dit kader nam de drugbegeleider ook deel aan de reflectienamiddag die door het Netwerk Bijzondere Jeugdzorg werd georganiseerd. PISAD zat in 2008 ook de 100-dagenvergadering voor. Dit overleg gaat 4 maal per jaar door en heeft als doelstelling om de 100-dagen vieringen in goede banen te leiden. De verschillende vertegenwoordigers namen in 2008 ook weer actief deel aan deze vergaderingen: politiediensten, jeugddienst, burgemeester, schooldirecties, CLB-medewerkers, leerkrachten, leerlingen, ... Dit resulteerde opnieuw in een geslaagde 100-dagen viering voor iedereen.

PISAD nam tevens deel aan verschillende activiteiten die in de regio voor en/of door jongeren georganiseerd werden. Een voorbeeld hiervan is de betrokkenheid van PISAD bij het slotevenement van de wedstrijd 'Rookvrije klassen' in de evenementenzaal de Qubus.

In 2009 hopen wij op hetzelfde elan te kunnen verder werken en de samenwerkingsverbanden met de verschillende partijen, daar waar nodig, nog te optimaliseren. Een heropstart van het lokaal drugoverleg is reeds gepland voor 2009. Verder zal in samenwerking met de politiediensten en de jeugddienst in alle Oudenaardse basisscholen naast de reeds bestaande preventie-activiteiten ook een ervaringsdeskundige zijn verhaal doen.

Contact

PISAD Regio Oudenaarde – Kluisbergen – Kruishoutem – Maarkedal – Wortegem-Petegem – Zingem

Catty Verlinden, drugbegeleider

AC Maagdendale, Tussenmuren 17, 9700 Oudenaarde
tel. 055 33 51 05 - gsm 0499 57 84 95
pisad.oudenaarde@oost-vlaanderen.be
www.oudenaarde.pisad.be

Veerle Gerbosch, drugbegeleider
gsm 0492 17 28

PISAD Hoofdzetel

Dominique Roos, Directeur

AC Maagdendale, Tussenmuren 17, 9700 Oudenaarde
tel. 055 33 51 05 - fax 055 20 76 36 - gsm 0474 52 90 14
info@pisad.be - dominique.roos@oost-vlaanderen.be
www.pisad.be

Preventie

In de regio Oudenaarde – Kluisbergen – Kruishoutem – Maarkedal – Wortegem-Petegem – Zingem werden in 2008 volgende preventieactiviteiten uitgevoerd:

- Het project **Drugvrij en op Weg naar Volwassenheid** werd afgerond met de slotactie waarvan naaststaande foto het resultaat is. De 42 secundaire scholen in het werkingsgebied van PISAD hebben unaniem een letter van de slogan 'een drugvrije jeugd, onze keuze naar volwassenheid' op zich genomen. De leerlingen die de slogan vormen, dragen de boodschap mee uit voor de ganse school. Van iedere letter die men vormde, werd een luchtfoto genomen. Met die slogan willen jongeren een zichtbaar signaal geven dat zij duidelijk kiezen voor een drugvrije jeugd (zij kiezen voor 'REALITY!'). Iedere leerling die poseerde voor de slogan ontving van PISAD een 'lanyard' met verwijzing naar www.pisad.be.

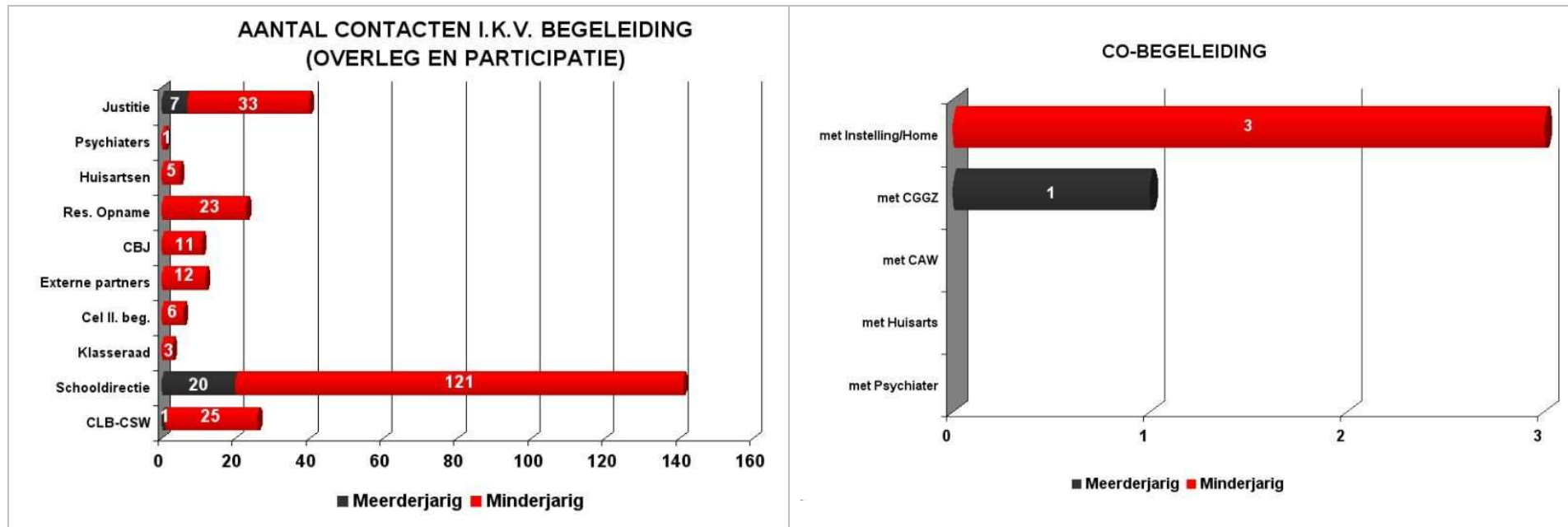

- **61 preventiesessies** werden uitgevoerd voor **jongeren uit het secundair onderwijs**: films met nabespreking, theaterproducties met nabespreking, algemene preventie, weerbaarheid, getuigenissen van een ervaringsdeskundige, ... Daarmee werden **4113 jongeren** direct preventief benaderd.
- **14 preventiesessies** werden uitgevoerd voor **jongeren uit het basisonderwijs (6de leerjaar)**: film 'Bange Vogel' met nabespreking, de PISAD-kwis, getuigenis van een ervaringsdeskundige, ... Daarmee werden **366 jongeren** uit het 6de leerjaar direct preventief benaderd en voorbereid op hun overstap naar het secundair onderwijs.
- **11 infosessies** werden gegeven aan **intermediairen uit het secundair en basisonderwijs (leerkrachten, leerlingenbegeleiders, ouders, ...)** waarbij **348 personen** werden bereikt: opvoedingsondersteuning, signaalgedrag, productinformatie, ...

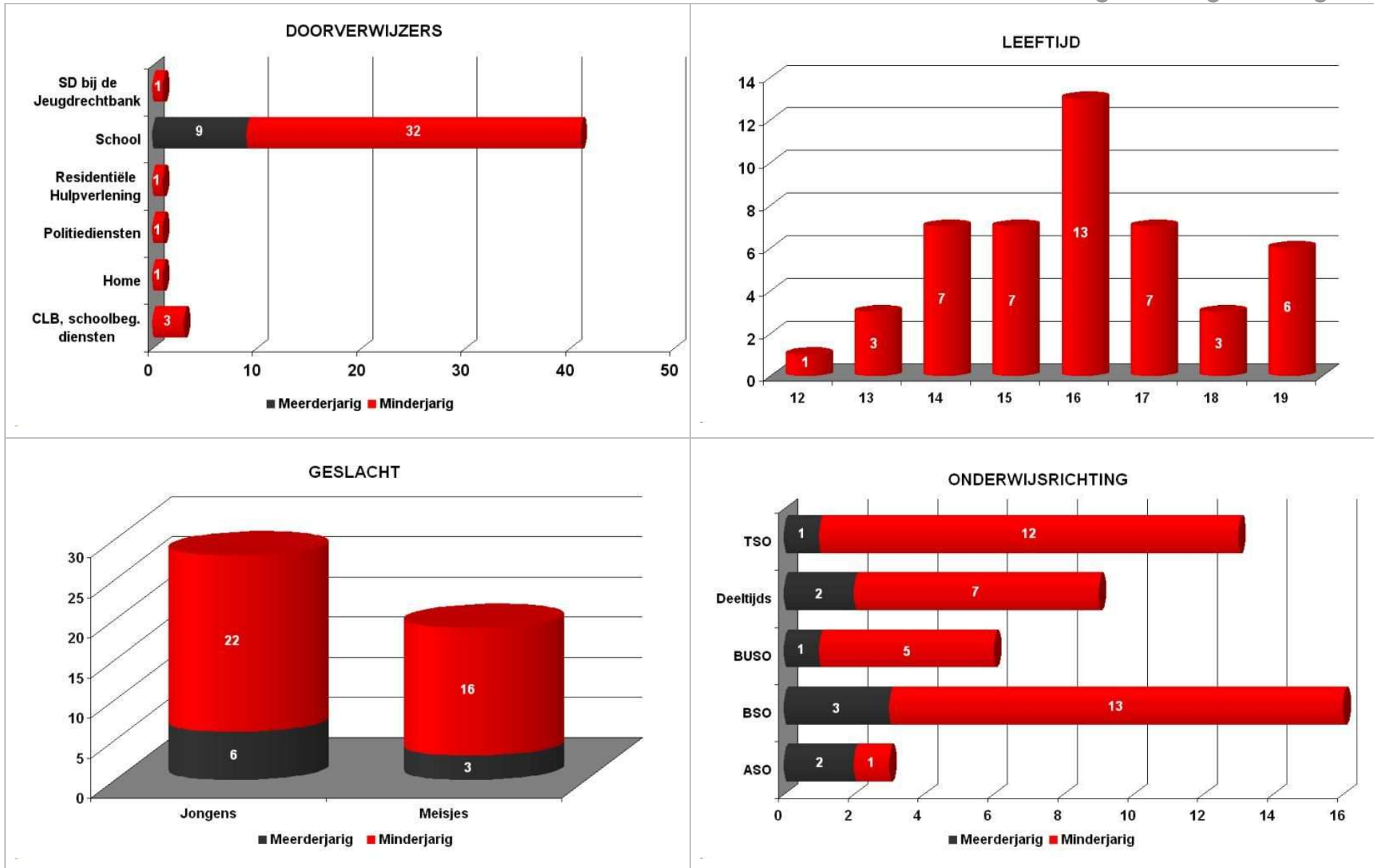
Vroeginterventie en begeleiding

In 2008 waren er in de regio Oudenaarde – Kluisbergen – Kruishoutem – Maarkedal – Wortegem-Petegem – Zingem **118 lopende dossiers**, **48 dossiers werden nieuw opgestart**. Met de jongeren in begeleiding en familieleden werden **1014 begeleidingsgesprekken** gevoerd.

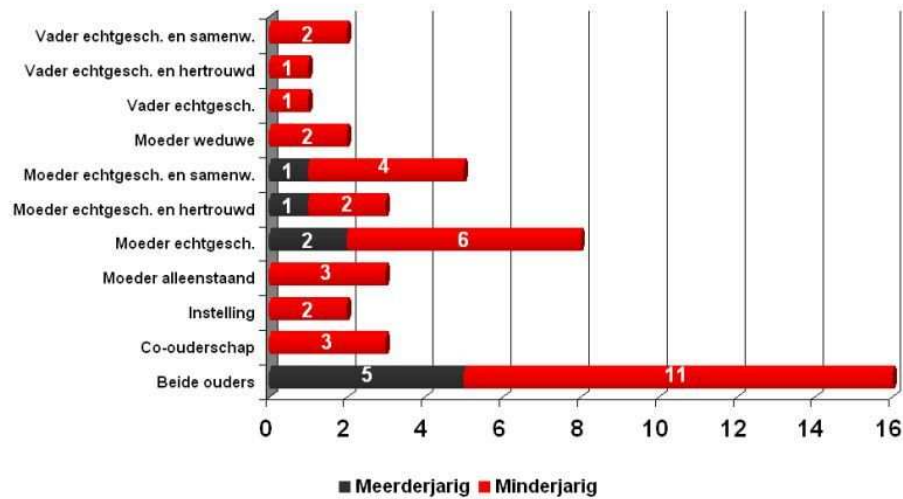
Onderstaande grafieken geven het aantal contacten weer met de partners in het kader van een begeleiding en het aantal co-begeleidingen.

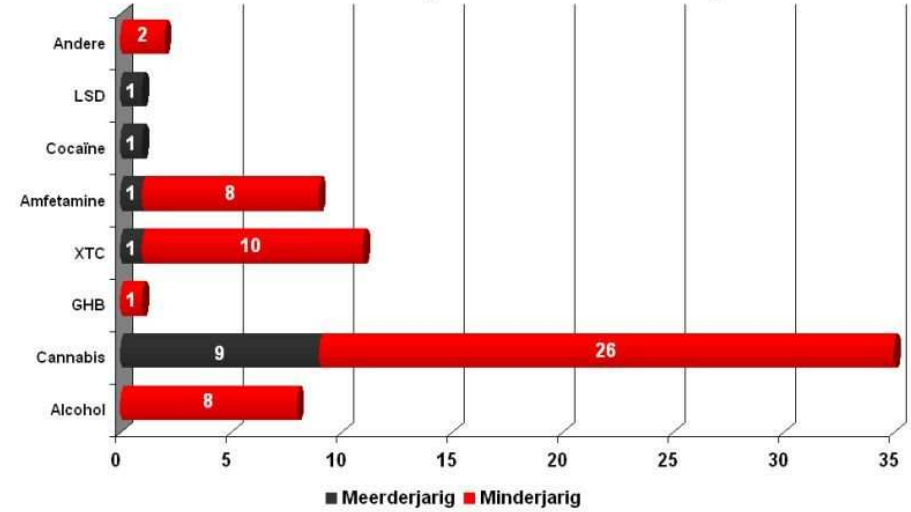
Onderstaande grafieken geven de **kenmerken** weer van de **nieuw opgestarte begeleidingen**.

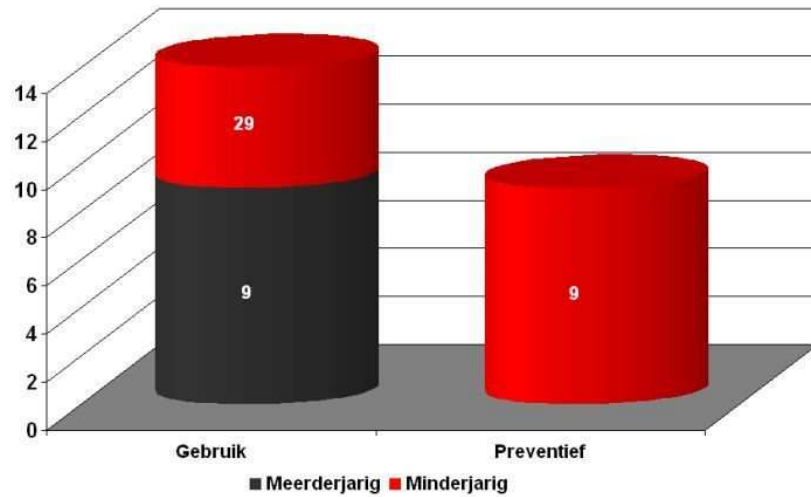
WOON- OF GEZINSSITUATIE WEEK

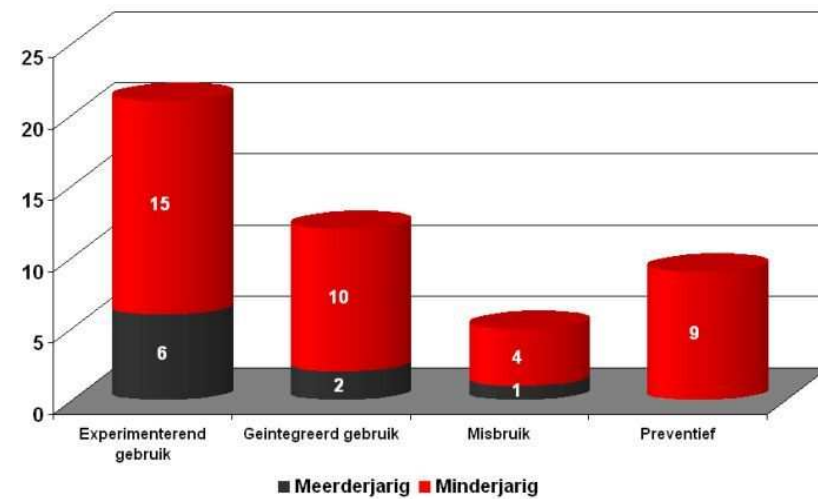
MIDDELENGEBRUIK (POLY- & ENKELGEBRUIK)

REDEN OPSTART BEGELEIDING

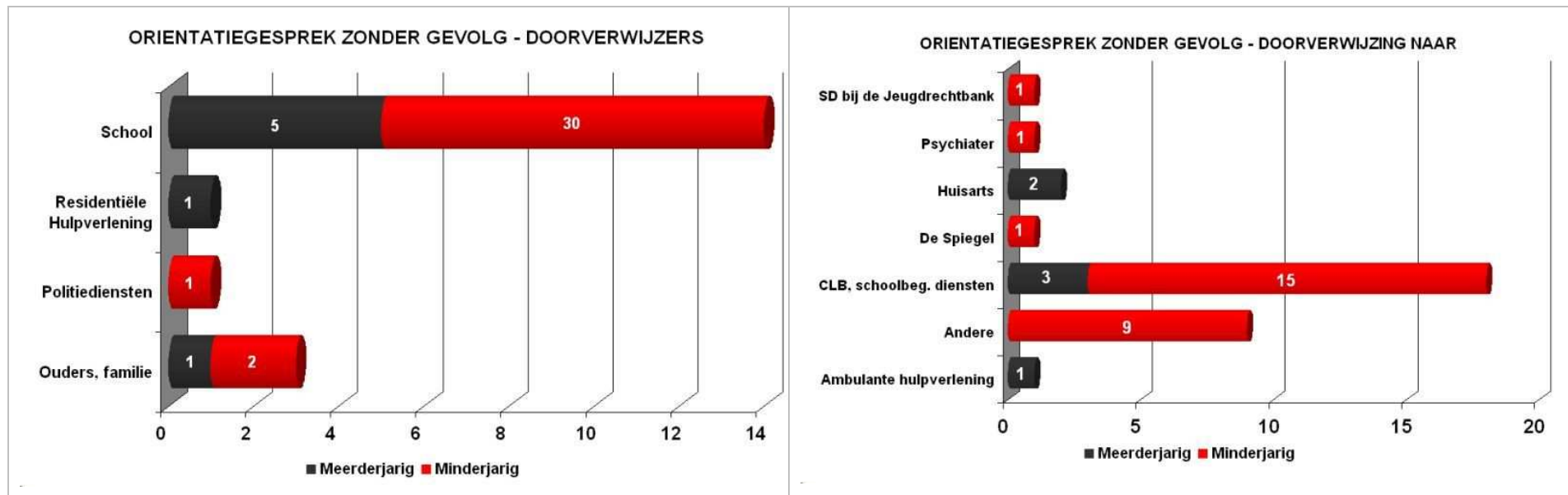

FASE AANMELDING BEGELEIDING

Oriëntatiegesprekken zonder gevolg

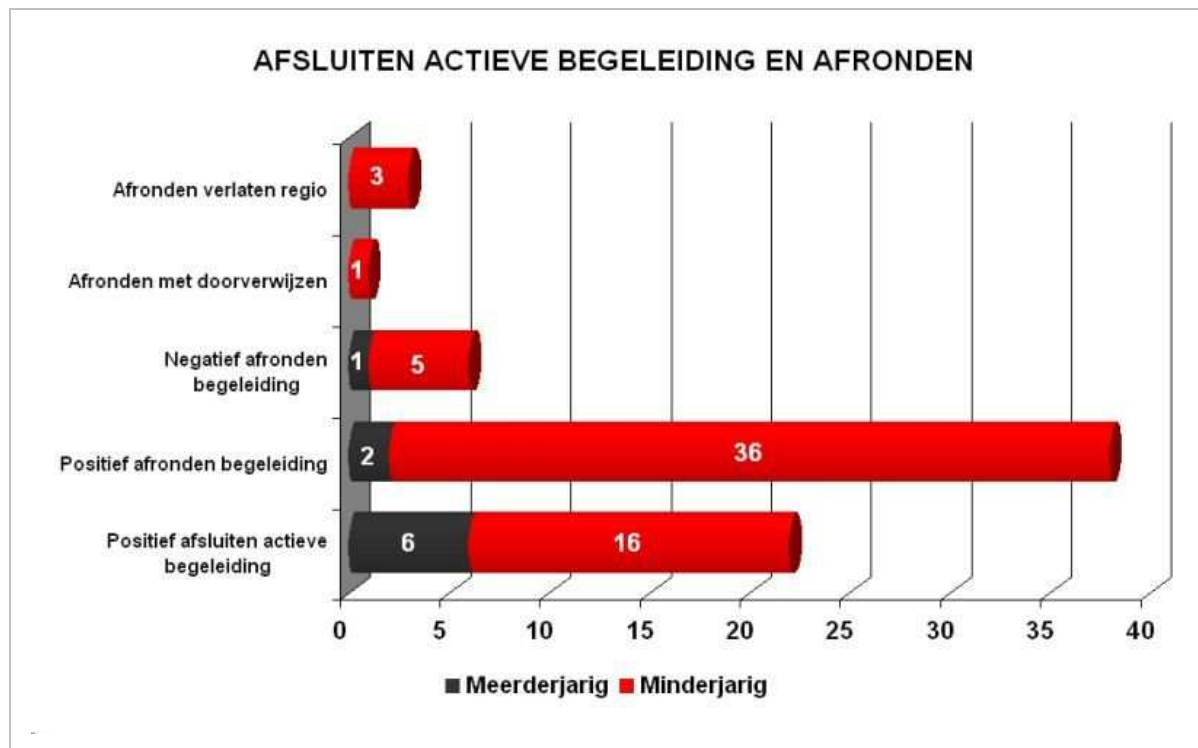
In 2008 waren er in de regio Oudenaarde – Kluisbergen – Kruishoutem – Maarkedal – Wortegem-Petegem – Zingem **40 oriëntatiegesprekken zonder gevolg**⁷. In onderstaande grafieken wordt aangegeven wie de doorverwijzer is en naar wie wordt doorverwezen.

⁷ Een oriëntatiegesprek zonder gevolg betekent dat door de drugbegeleider vastgesteld wordt dat er geen druggebruik aan de orde is (bvb. andere problematiek, puberteitsperikelen, ...) of dat de jongere buiten de doelgroep valt (niet woonachtig of schoolgaand in werkingsgebied of naar leeftijd toe).

Afsluiten begeleidingen

In 2008 waren er in de regio Oudenaarde – Kluisbergen – Kruishoutem – Maarkedal – Wortegem-Petegem – Zingem **22 positieve afsluitingen van de actieve begeleiding**⁸. **38 begeleidingen** werden **positief afgerond**⁹. In 6 gevallen werd het dossier negatief afgerond, in 1 dossier werd doorverwezen en in 3 gevallen heeft de jongere de regio verlaten.

⁸ D.w.z. dat er een gebruiksstop is en dat door de drugbegeleider besloten wordt – na subjectieve (rapportage) en objectieve (urinecontrole) meting - dat er geen wekelijkse opvolging meer nodig is. Het afsluiten van de begeleiding wordt gevolgd door een opvolgingsfase van 6 maanden ter consolidatie van de gebruiksstop.

⁹ D.w.z. dat ook de opvolgingsfase van 6 maanden positief is verlopen.

Activiteitenverslag 2008

Regio Zottegem – Herzele – Sint-Lievens-Houtem

PROVINCIAAL INTERBESTUURLIJK SAMENWERKINGSVERBAND
VOOR AANPAK VAN DRUGMISBRUIK

www.zottegem.pisad.be

Inleiding

Vroeginterventie en vroegbegeleiding zijn de kernactiviteiten van PISAD in de regio Zottegem – Herzele – Sint-Lievens-Houtem. Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk vroeginterventie en begeleiding.

Daarnaast worden naar jaarlijkse gewoonte in de regio Zottegem diverse preventieprojecten georganiseerd voor zowel het basisonderwijs, secundair onderwijs als voor de bevolking in het algemeen. In het basisonderwijs wordt met het scholenoverleg PrevLO (met vertegenwoordiging van alle basisscholen Zottegem – Herzele – Sint-Lievens-Houtem, de CLB's, de politiediensten en PISAD) het drugpreventieproject georganiseerd naar alle kinderen van het 6de leerjaar. Alle leerlingen van de 6de klas kregen de kans een originele drugpreventieslogan te ontwerpen. Het winnende concept, nl. "Cool dat ben ik, omdat ik geen drugs slik", werd op een t-shirt gedrukt dat aan alle leerlingen aangeboden werd. In oktober werd een infoavond voor de ouders en andere opvoeders van de 6de klassers georganiseerd. De drugbegeleider licht de werking van PISAD toe en geeft uitgebreide informatie i.v.m. signaalgedrag. Bij de afsluitende happening van het drugpreventieproject, een gezonde fuif, brengt een ervaringsdeskundige i.s.m. de drugbegeleider van PISAD zijn verhaal voor alle kinderen en de begeleiders.

In de secundaire scholen Zottegem & Herzele worden diverse preventie-activiteiten georganiseerd, op maat van de school, naar de verschillende actoren (i.c. leerlingen, ouders, onderwijzend en opvoedend personeel). Deze preventieve acties worden telkens voorbereid en geëvalueerd in de cel leerlingenbegeleiding en/of de werkgroep drugpreventie op school, waaraan de drugbegeleider actief participeert. Er werden preventieve sessies naar jongeren uitgewerkt (b.v. nabespreking bij film, getuigenis van een ervaringsdeskundige, infosessies rond weerbaarheid, ...). Er waren meerdere infoavonden signaalgedrag i.s.m. de lokale politiediensten voor ouders en andere opvoeders en er werden infosessies gebracht naar het schoolteam (b.v. signaalgedrag, drugbeleid op school, trends in de regio, ...).

Met het scholenoverleg secundair onderwijs (ZOHEOO) werd in september de theaterproductie "'t zal nooit meer zo zijn!" aangeboden aan alle laatstejaarsleerlingen van de scholen in Zottegem & Herzele.

De afsprakennota bij buitenschoolse uitstappen en de link met het schoolreglement werd herhaaldelijk toegelicht door de drugbegeleider van PISAD i.s.m. de respectievelijke schooldirectie en reisbegeleider(s).

Meerdere klasgroepen brachten een bezoek aan het Sociaal Huis Pandora, waar de drugbegeleider van PISAD gehuisvest is. De leerlingen kregen de kans meer info in te winnen over de verschillende diensten in het huis (PISAD, Slachtofferhulp, Slachtofferchat, Justitueel WelzijnsWerk, Ouderenmis(be)handeling...).

Er was een infostand van PISAD, ingebed in de leerlingenbegeleiding van elke secundaire school in de regio Zottegem – Herzele, op de opendeurdag van alle secundaire scholen.

Zes secundaire scholen in de regio werkten mee aan de wedstrijd Rookvrije Klassen i.s.m. LOGOZOV. De drugbegeleider van PISAD werd telkens betrokken bij de afsluitende happening Rookvrije Klassen op de school.

Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk preventie.

De werking van PISAD zit vervat in de schoolreglementen. PISAD stelt deze werking via verschillende kanalen in de scholen voor. Bij het begin van het schooljaar stelt de drugbegeleider, als lid van de cel leerlingenbegeleiding op school, de werking van PISAD voor aan de leerlingen op school, op de onthaalavond voor (ouders van) nieuwe leerlingen, op een algemene infoavond voor ouders, in de werkgroep nieuwe leerkrachten, ... Op de meeste scholen krijgen de jongeren een infofiche of -brochure waarop de coördinaten van de drugbegeleider waarmee de school samenwerkt, vermeld worden. Vaak wordt de drugbegeleider betrokken bij teambuildingsactiviteiten en/of

Activiteitenverslag 2008 PISAD Regio Zottegem – Sint-Lievens-Houtem – Herzele

integratiedagen bij het begin van het schooljaar. Op vraag van de school is de drugbegeleider ook aanwezig op één of meerdere oudercontacten van de school.

PISAD werkt heel nauw samen met de verschillende partners op het terrein. In de regio Zottegem - Herzele is de drugbegeleider covoorzitter van het scholenoverleg secundair onderwijs ZOHEOO. Er zijn 4 à 5 bijeenkomsten van dit scholenoverleg. De kerngroep ZOHEOO (waarvan de drugbegeleider tevens deel uitmaakt) bereidt de vergaderingen voor. In het scholenoverleg wordt uitgebreid stilgestaan bij de preventieactiviteiten die de scholen in de voorbije periode organiseerden. De drugbegeleider PISAD brengt de informatie aan vanuit PISAD en communiceert steeds de trends in de regio. In het scholenoverleg ZOHEOO wordt tevens feedback gegeven vanuit het scholenoverleg basisonderwijs (PrevLO), het WelzijnsOverleg Regio Zottegem (WORZ), het Lokaal DrugOverleg Regio Zottegem, het Lokaal Sociaal Beleid (Zottegem – Herzele – Sint-Lievens-Houtem) en het Lokaal GezondheidsOverleg Zuid-Oost-Vlaanderen (LOGOZOV) Voor de tabakspreventie werkt de drugbegeleider van PISAD samen met de medewerkers van LOGOZOV i.h.k.v. de wedstrijd Rookvrije Klassen. Jaarlijks worden de 100-dagen van de Zottegemse secundaire scholen voorbereid door het scholenoverleg i.s.m. het stadsbestuur en de politiediensten.

De bijeenkomsten van het scholenoverleg basisonderwijs Zottegem – Herzele – Sint-Lievens-Houtem (PrevLO) worden voorgezeten door de drugbegeleider PISAD. Vanuit het scholenoverleg ZOHEOO en PrevLO werd er in 2008 i.s.m. het WORZ een info-avond georganiseerd i.v.m. spijbelen, voor de huisartsenkring Panacea. In 2008 werden zowel vanuit het scholenoverleg secundair onderwijs als vanuit het scholenoverleg basisonderwijs, ook de eerste contacten gelegd met het Netwerk Bijzondere Jeugdzorg in de regio.

De drugbegeleider van PISAD is de voorzitter van het Lokaal DrugOverleg Regio Zottegem. Jaarlijks wordt vanuit het Lokaal DrugOverleg een werkbezoek gebracht aan een residentiële voorziening in de regio om mekaars werking beter te leren kennen en de doorverwijzing van cliënten te kunnen optimaliseren. In 2008 konden we een bezoek brengen aan de PAAZ van het A.Z. Sint-Elisabeth in Zottegem. Vanuit het Lokaal DrugOverleg nam de drugbegeleider contact op met de voorzitter van de apothekersvereniging in onze regio om een beter zicht te krijgen op de vraag naar spuiten bij onze apotheken.

Doordat het bureau van de drugbegeleider van PISAD ingebed is in een antennepost van het CAW Zuid-Oost-Vlaanderen neemt ze deel aan de overlegvergaderingen voor de verschillende diensten in het Sociaal Huis Pandora Zottegem.

Netwerking met de welzijnsdiensten in de regio gebeurt in de bijeenkomsten van het WORZ, waarin o.a. de sociale kaart van de regio voortdurend geüpdated wordt, waar we op de hoogte blijven van het Lokaal Sociaal Beleid in de regio, waar er werkbezoeken georganiseerd worden (b.v. in 2008 was er een werkbezoek aan De Hoop in Zottegem), ...

PISAD nam tevens deel aan verschillende activiteiten die in de regio voor en/of door jongeren georganiseerd werden. De drugbegeleider werd actief betrokken bij de werkgroep schuldpreventie van het Lokaal Sociaal Beleid Zottegem en bij de voorbereiding en opvolging van de theaterproductie "Target in Pocket Game". Deze theaterproductie rond o.a. de thema's gokken, gamen, steaming, cyberpesten, ... ging in november 2008 in première in Zottegem voor alle geïnteresseerden. Tevens kregen alle vierdejaarsleerlingen van alle Zottegemse scholen de kans deze voorstelling bij te wonen.

In 2009 hopen wij op hetzelfde elan te kunnen verder werken en de samenwerkingsverbanden met de verschillende partijen, daar waar nodig, nog te optimaliseren. Met het scholenoverleg ZOHEOO proberen we door ervaringsuitwisseling de preventieactiviteiten verder te verfijnen. In 2009 willen we vanuit ZOHEOO i.s.m. de suïcidepreventiewerker GGZ een vorming uitwerken op maat van de school waarbij de drugbegeleider van PISAD actief wil meewerken aan het opstellen van een draaiboek voor elke school. Ook de opvolging van het spijbelactieplan en de

Activiteitenverslag 2008 PISAD Regio Zottegem – Sint-Lievens-Houtem – Herzele

verdere contacten met het Netwerk Bijzondere Jeugdzorg, zowel vanuit het secundair als het basisonderwijs, verdienen onze blijvende aandacht.

De drugbegeleider PISAD wil ook meewerken aan de afname en de verwerking van het MILD-onderzoek in onze regio.

Netwerking binnen de diverse overlegorganen in onze regio (scholenoverleg ZOHEOO & PrevLO, Lokaal DrugOverleg Regio Zottegem, WORZ, LOGOZOV, kernvergadering Sociaal Huis Pandora, werkgroepen opvoedingsondersteuning, ...) in het belang van de jongere en zijn/haar directe omgeving is een voortdurend zorgpunt.

Contact

PISAD Regio Zottegem - Herzele - Sint-Lievens-Houtem

Marijke Van Audenhove, drugbegeleider

Sociaal Huis Pandora, Grotenbergstraat 26, 9620 Zottegem
tel. 09 361 36 42 - fax 09 361 36 42 - gsm 0499 57 84 97
pisad.zottegem@oost-vlaanderen.be
www.zottegem.pisad.be

PISAD Hoofdzetel

Dominique Roos, Directeur

AC Maagdendale, Tussenmuren 17, 9700 Oudenaarde
tel. 055 33 51 05 - fax 055 20 76 36 - gsm 0474 52 90 14
info@pisad.be - dominique.roos@oost-vlaanderen.be
www.pisad.be

Preventie

In de regio Zottegem - Herzele - Sint-Lievens-Houtem werden in 2008 volgende preventieactiviteiten uitgevoerd:

- Het project **Drugvrij en op Weg naar Volwassenheid** werd afgerond met de slotactie waarvan naaststaande foto het resultaat is. De 42 secundaire scholen in het werkingsgebied van PISAD hebben unaniem een letter van de slogan 'een drugvrije jeugd, onze keuze naar volwassenheid' op zich genomen. De leerlingen die de slogan vormen, dragen de boodschap mee uit voor de ganse school. Van iedere letter die men vormde, werd een luchtfoto genomen. Met die slogan willen jongeren een zichtbaar signaal geven dat zij duidelijk kiezen voor een drugvrije jeugd (zij kiezen voor 'REALITY!'). Iedere leerling die poseerde voor de slogan ontving van PISAD een 'lanyard' met verwijzing naar www.pisad.be.

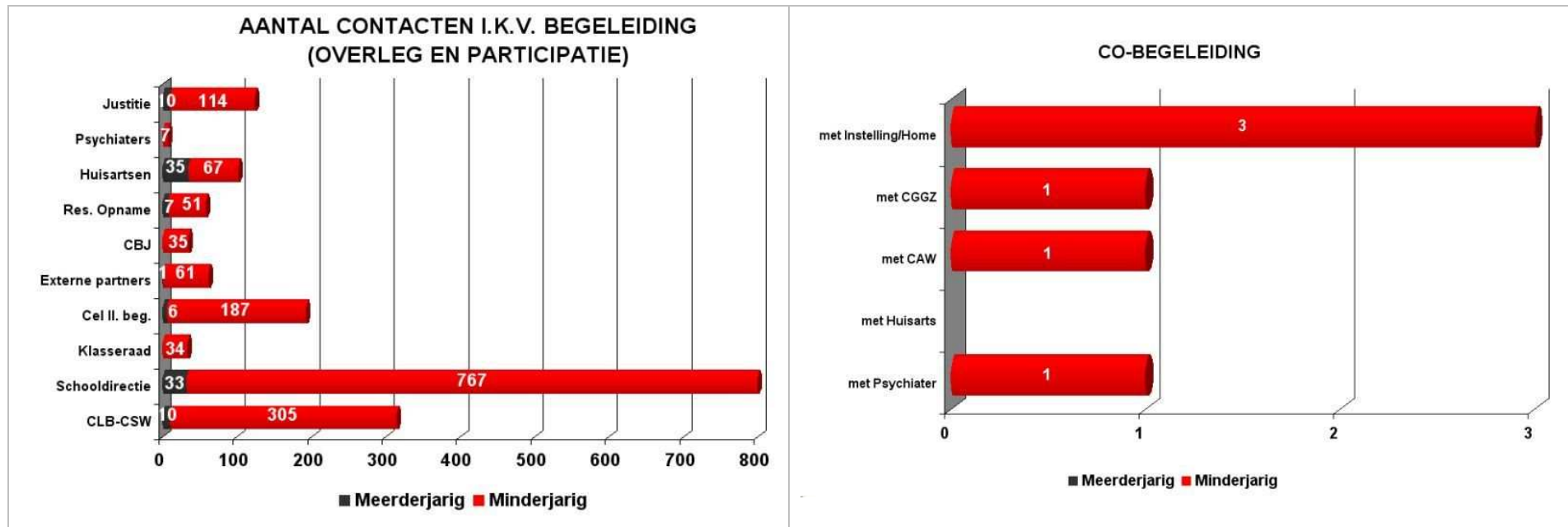

- **49 preventiesessies** werden uitgevoerd voor **jongeren uit het secundair onderwijs**: films met nabespreking, theaterproducties met nabespreking, algemene preventie, weerbaarheid, getuigenissen van een ervaringsdeskundige, ... Daarmee werden **3541 jongeren** direct preventief benaderd.
- **10 infosessies** werden gegeven aan **intermediairen uit het secundair onderwijs (leerkrachten, leerlingenbegeleiders, ouders, ...)** waarbij **864 personen** werden bereikt. PISAD was tevens aanwezig met een infostand op een 7-tal opendeurdagen van scholen.
- Voor **494 jongeren** uit het **basisonderwijs** kwam een **ervaringsdeskundige** zijn verhaal doen.
- Eén infoavond werd gegeven aan **150 ouders** van jongeren uit het 6de leerjaar van het basisonderwijs waarbij de **diensten van PISAD** werden voorgesteld en meer uitleg werd gegeven over **signaalgedrag**.

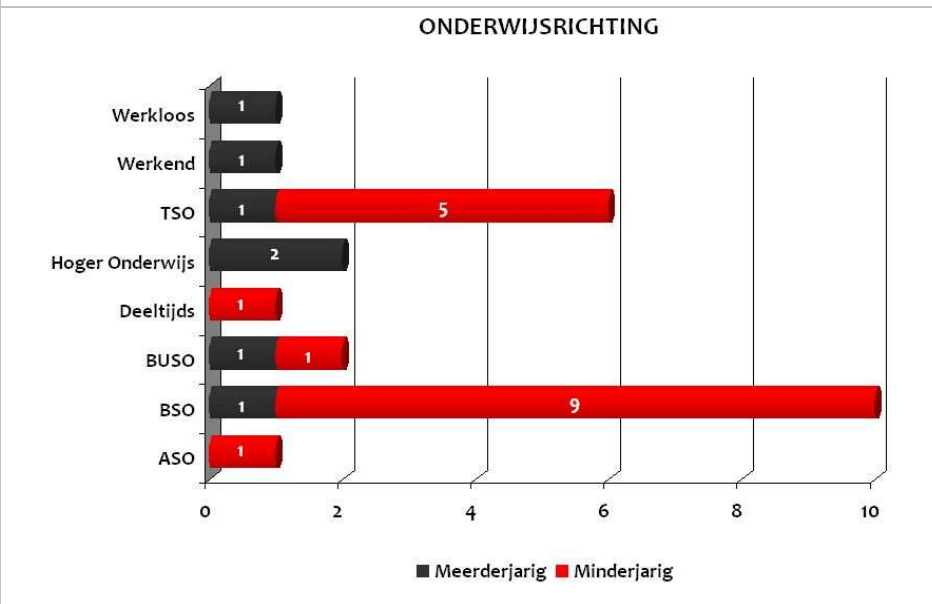
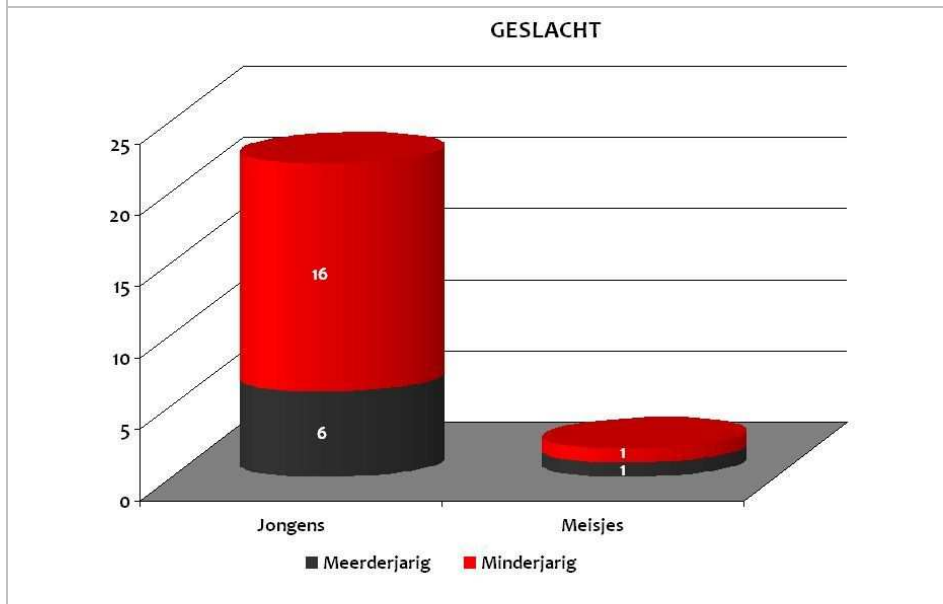
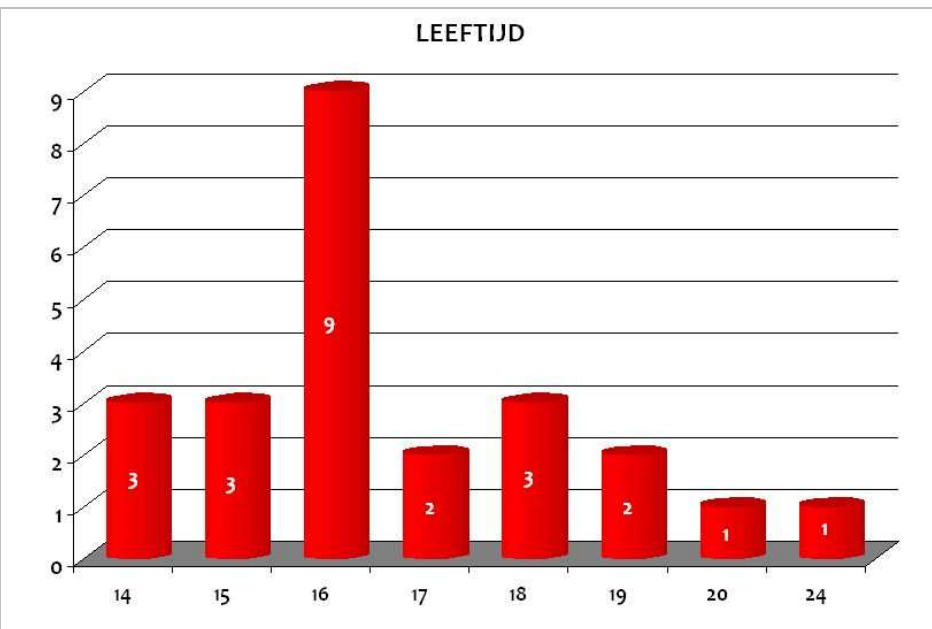
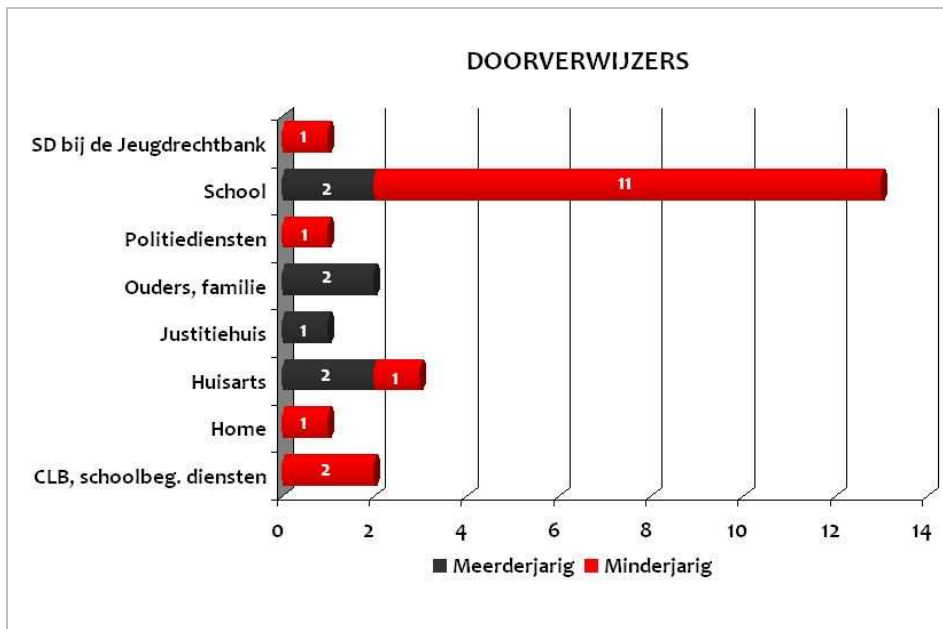
Vroeginterventie en begeleiding

In 2008 waren er in de regio Zottegem - Herzele - Sint-Lievens-Houtem **67 lopende dossiers**, **26 dossiers werden nieuw opgestart**. Met de jongeren in begeleiding en familieleden werden **1113 begeleidingsgesprekken** gevoerd.

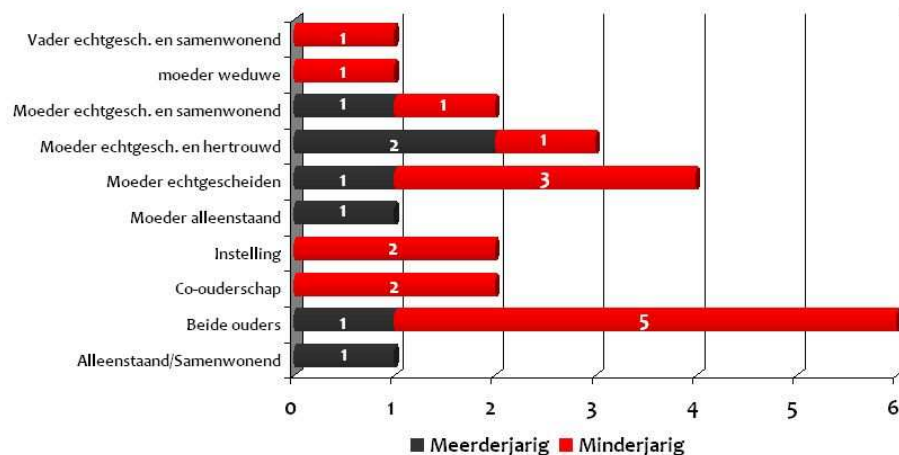
Onderstaande grafieken geven het aantal contacten weer met de partners in het kader van een begeleiding en het aantal co-begeleidingen.

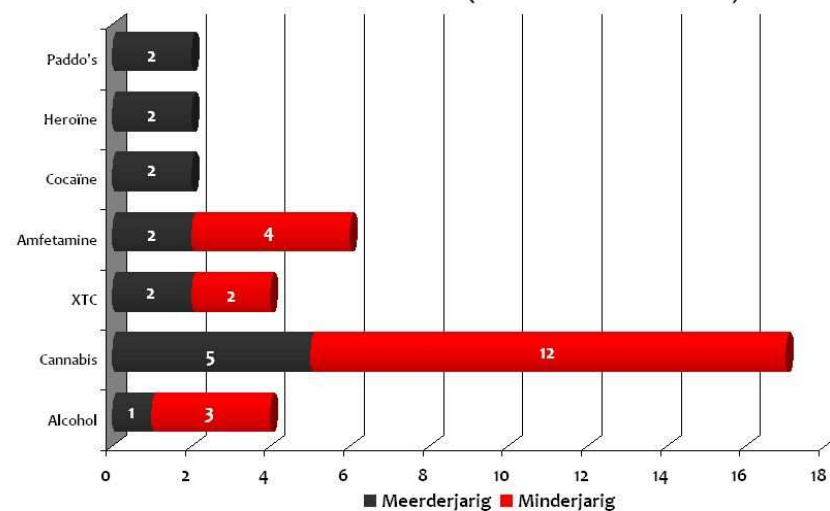
Onderstaande grafieken geven de **kenmerken** weer van de **nieuw opgestarte begeleidingen**.

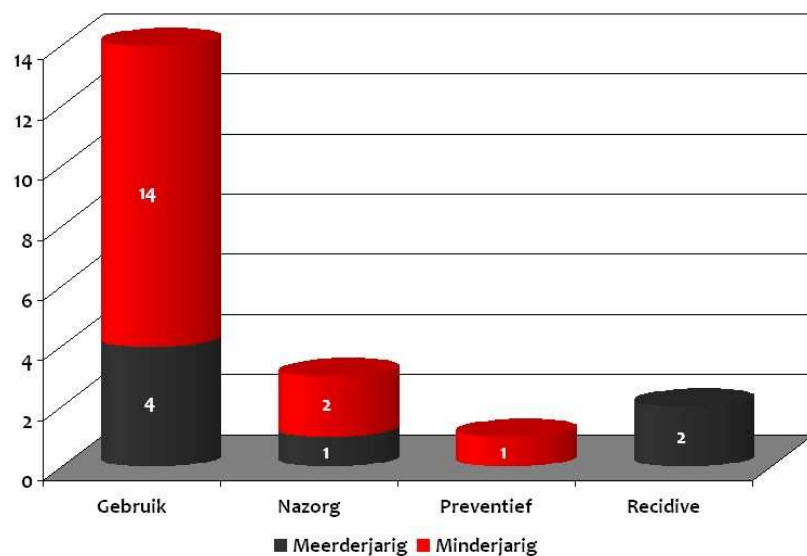
WOON- OF GEZINSSITUATIE WEEK

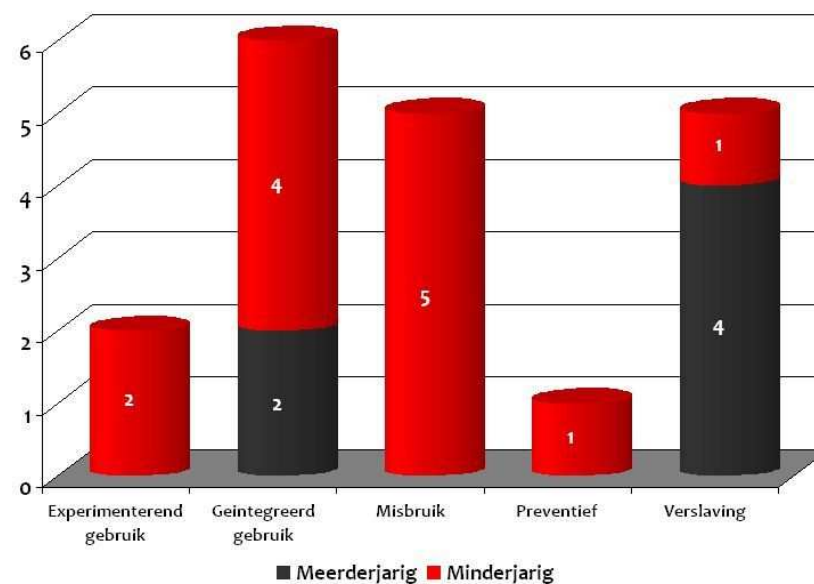
MIDDELENGEBRUIK (POLY- & ENKELGEBRUIK)

REDEN OPSTART BEGELEIDING

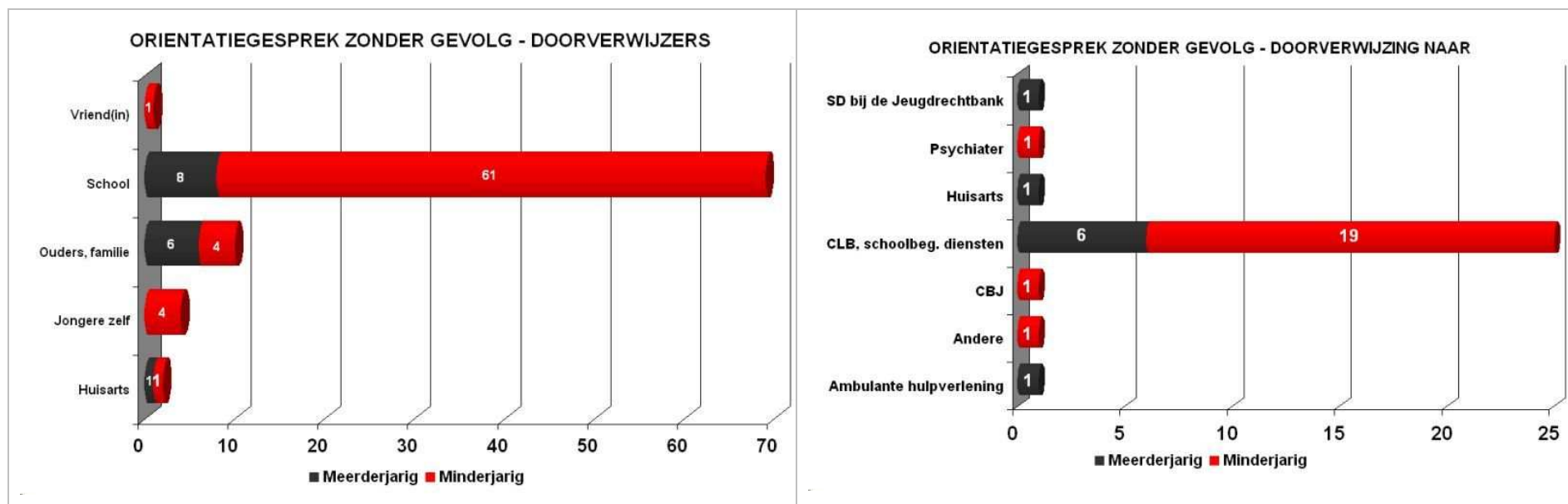

FASE AANMELDING BEGELEIDING

Oriëntatiegesprekken zonder gevolg

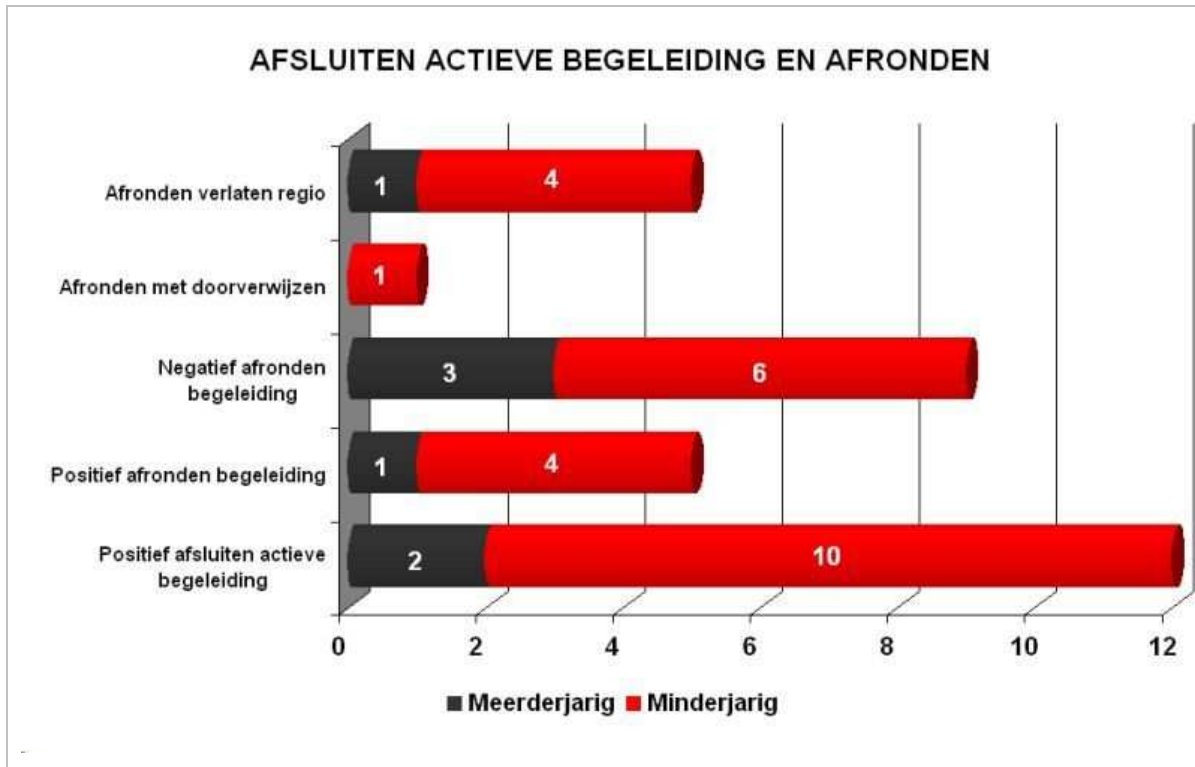
In 2008 waren er in de regio Zottegem – Herzele – Sint-Lievens-Houtem **86 oriëntatiegesprekken zonder gevolg**¹⁰. In onderstaande grafieken wordt aangegeven wie de doorverwijzer is en naar wie wordt doorverwezen.

¹⁰ Een oriëntatiegesprek zonder gevolg betekent dat door de drugbegeleider vastgesteld wordt dat er geen druggebruik aan de orde is (bvb. andere problematiek, puberteitsperikelen, ...) of dat de jongere buiten de doelgroep valt (niet woonachtig of schoolgaand in werkingsgebied of naar leeftijd toe).

Afsluiten begeleidingen

In 2008 waren er in de regio Zottegem – Sint-Lievens-Houtem – Herzele **12 positieve afsluitingen van de actieve begeleiding**¹¹. **5 begeleidingen** werden **positief afgerond**¹². In 9 gevallen werd het dossier negatief afgerond, in 1 dossier werd doorverwezen en in 5 gevallen heeft de jongere de regio verlaten.

¹¹ D.w.z. dat er een gebruiksstop is en dat door de drugbegeleider besloten wordt– na subjectieve (rapportage) en objectieve (urinecontrole) meting - dat er geen wekelijkse opvolging meer nodig is. Het afsluiten van de begeleiding wordt gevolgd door een opvolgingsfase van 6 maanden ter consolidatie van de gebruiksstop.

¹² D.w.z. dat ook de opvolgingsfase van 6 maanden positief is verlopen.

Activiteitenverslag 2008

Regio Ronse

PROVINCIAAL INTERBESTUURLIJK SAMENWERKINGSVERBAND
VOOR AANPAK VAN DRUGMISBRUIK

www.ronse.pisad.be

Inleiding

Vroeginterventie en vroegbegeleiding zijn de kernactiviteiten van PISAD in de regio Ronse. Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk vroeginterventie en begeleiding.

Daarnaast worden naar jaarlijkse gewoonte in de regio Ronse diverse preventieprojecten georganiseerd.

Op de verschillende scholen in Ronse werden lessen gegeven rond diverse thema's, bijvoorbeeld de link tussen cannabisgebruik en psychose, weerbaarheid, relaties onder invloed en algemene preventielessen.

Daarnaast werden ook diverse infosessies voor intermediairen georganiseerd waarbij stil werd gestaan bij productinformatie, signalen en signaalgedrag en hoe omgaan met druggebruik.

Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk preventie.

In 2008 was ook de oudergroep van PISAD actief. Ouders konden elkaar ontmoeten iedere 2de woensdag van de maand. Voor meer info, ga naar www.oudergroep.pisad.be.

De werking van PISAD zit vervat in de schoolreglementen. PISAD stelt deze werking via verschillende kanalen in de scholen voor.

PISAD werkt heel nauw samen met de verschillende partners op het terrein. Door het Lokaal Drugoverleg Ronse werden diverse projecten uitgewerkt. Naar jaarlijkse gewoonte werd MEGA voor de leerlingen van het 6de leerjaar georganiseerd, bestaande uit een lessenspakket rond verschillende thema's, waarbij ook belangrijke aandacht uitgaat naar het aanleren van sociale vaardigheden, en een afsluitende fruitsapfuif.

Daarnaast werden diverse acties rond alcohol georganiseerd, gericht op de bredere lokale bevolking van Ronse. In overleg met de café-uitbaters werd een huishoudelijk reglement opgesteld dat in elk café in Ronse werd uitgehangen en er werden ludieke informatieve bierkaartjes verspreid om de bevolking te sensibiliseren rond de gevaren van alcohol- en middelenmisbruik.

PISAD nam tevens deel aan verschillende activiteiten die in de regio voor en/of door jongeren georganiseerd werden.

In 2009 hopen wij op hetzelfde elan te kunnen verder werken en de samenwerkingsverbanden met de verschillende partijen, daar waar nodig, nog te optimaliseren.

Contact

PISAD Regio Ronse

Julie Beeckman, drugbegeleider

Oude Vesten 16, 9600 Ronse

tel. 055 20 76 36 - gsm 0499 57 84 92

pisad.ronse@oost-vlaanderen.be

www.ronse.pisad.be

PISAD Hoofdzetel

Dominique Roos, Directeur

AC Maagdendale, Tussenmuren 17, 9700 Oudenaarde

tel. 055 33 51 05 - fax 055 20 76 36 - gsm 0474 52 90 14

info@pisad.be - dominique.roos@oost-vlaanderen.be

www.pisad.be

Preventie

In de regio Ronse werden in 2008 volgende preventieactiviteiten uitgevoerd:

- Het project **Drugvrij en op Weg naar Volwassenheid** werd afgerond met de slotactie waarvan naaststaande foto het resultaat is. De 42 secundaire scholen in het werkingsgebied van PISAD hebben unaniem een letter van de slogan 'een drugvrije jeugd, onze keuze naar volwassenheid' op zich genomen. De leerlingen die de slogan vormen, dragen de boodschap mee uit voor de ganse school. Van iedere letter die men vormde, werd een luchtfoto genomen. Met die slogan willen jongeren een zichtbaar signaal geven dat zij duidelijk kiezen voor een drugvrije jeugd (zij kiezen voor 'REALITY!'). Iedere leerling die poseerde voor de slogan ontving van PISAD een 'lanyard' met verwijzing naar www.pisad.be.

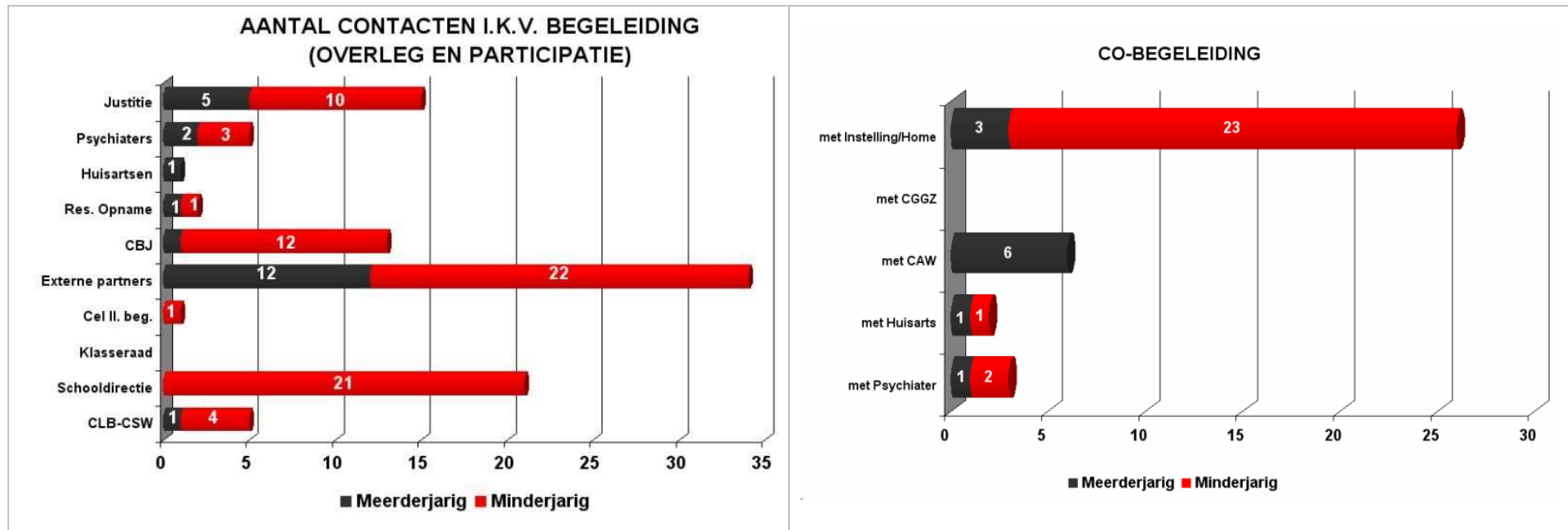

- **10 preventiesessies** werden uitgevoerd voor **jongeren uit het secundair onderwijs**: algemene preventie, relaties onder invloed, weerbaarheid, link tussen cannabisgebruik en risico op psychose, ... Daarmee werden **301 jongeren** direct preventief benaderd.
- **6 infosessies** werden gegeven aan **intermediarissen uit het secundair onderwijs en het jeugdwerk (leerkrachten, leerlingenbegeleiders, ouders, opvoeders ...)** waarbij **50-tal personen** werden bereikt: hoe omgaan met druggebruik, signaalgedrag, productinformatie, ...

Vroeginterventie en begeleiding

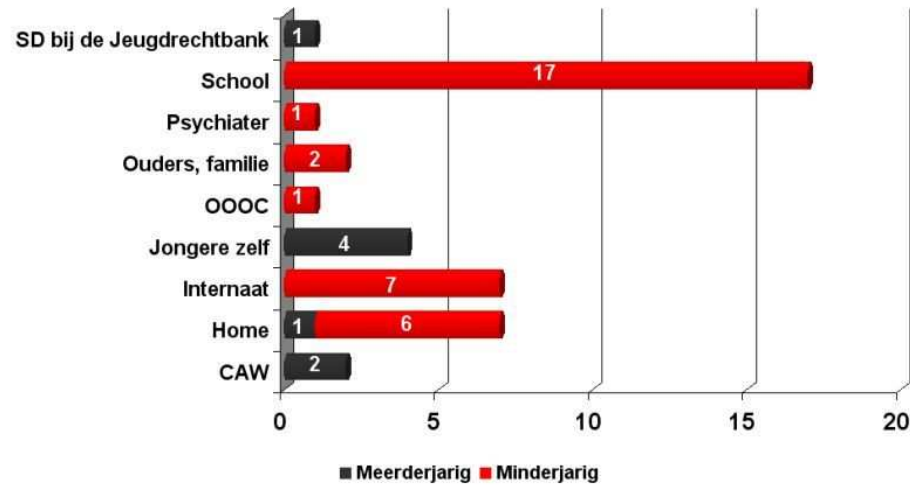
In 2008 waren er in de regio Ronse **74 lopende dossiers**, **43 dossiers werden nieuw opgestart**. Met de jongeren in begeleiding en de betrokken gezinsleden werden **524 begeleidingsgesprekken** gevoerd.

Onderstaande grafieken geven het aantal contacten weer met de partners in het kader van een begeleiding en het aantal co-begeleidingen.

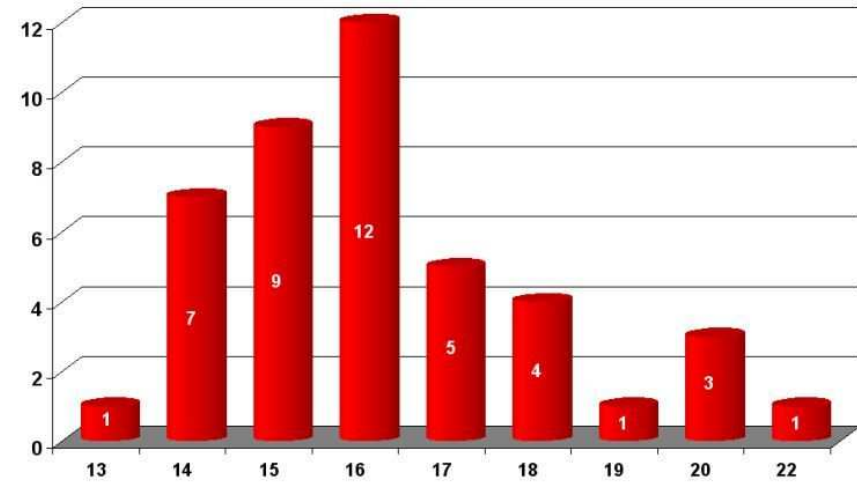

Onderstaande grafieken geven de **kenmerken** weer van de **nieuw opgestarte begeleidingen**.

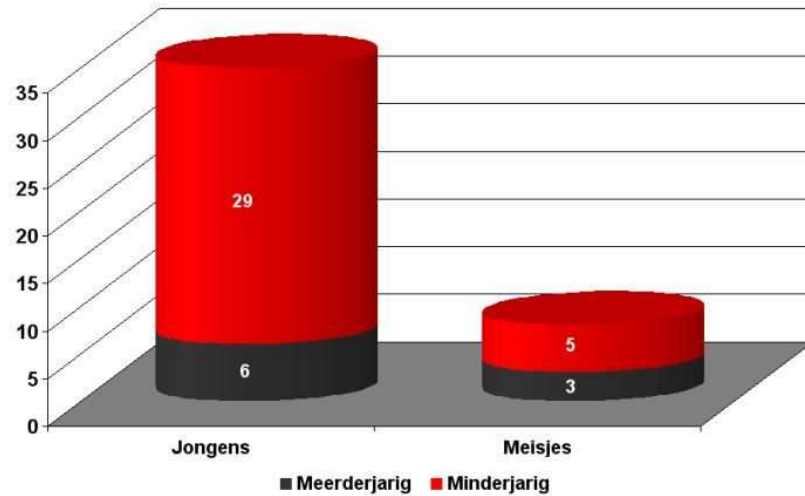
DOORVERWIJZERS

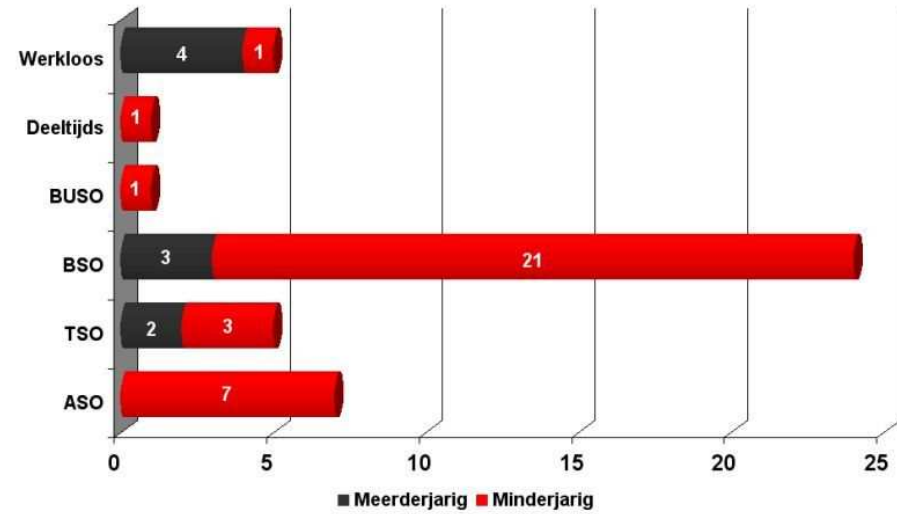
LEEFTIJD

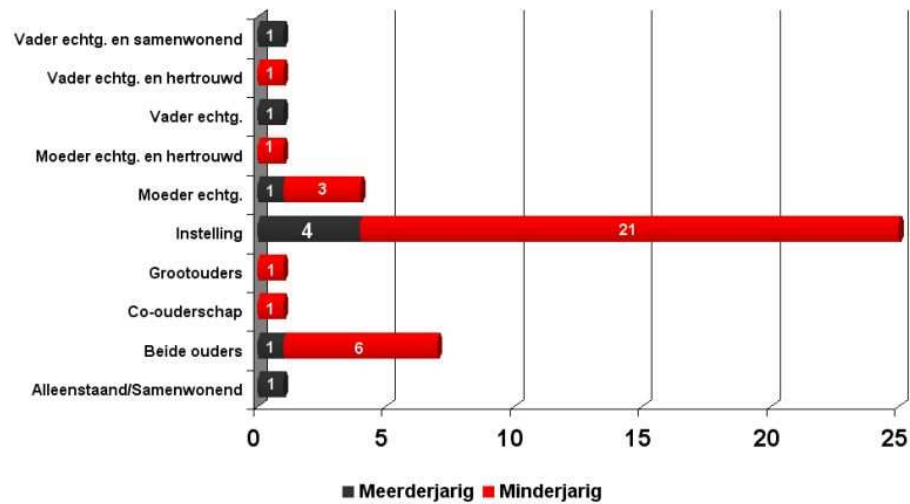
GESLACHT

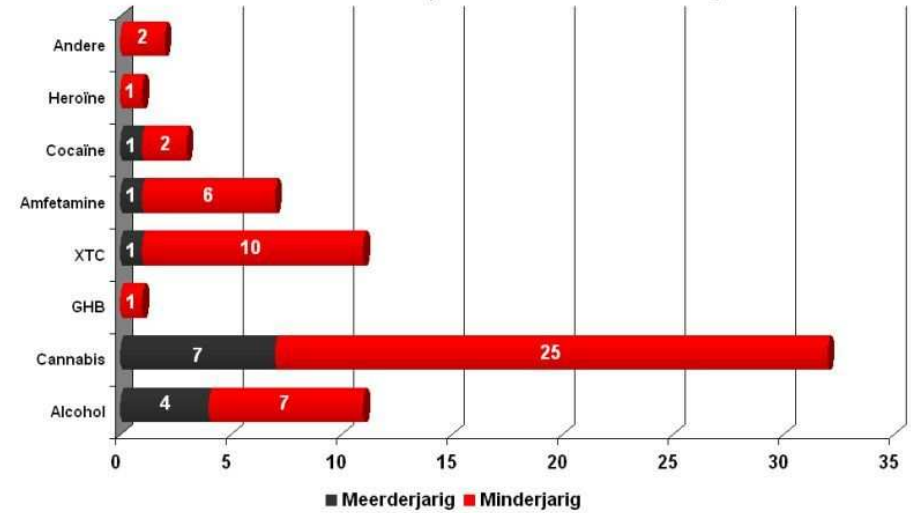
ONDERWIJSRICHTING

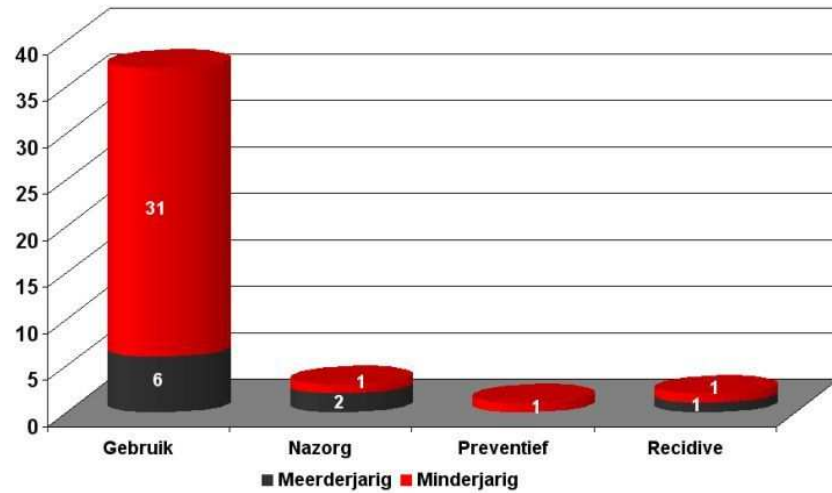
WOON- OF GEZINSSITUATIE WEEK

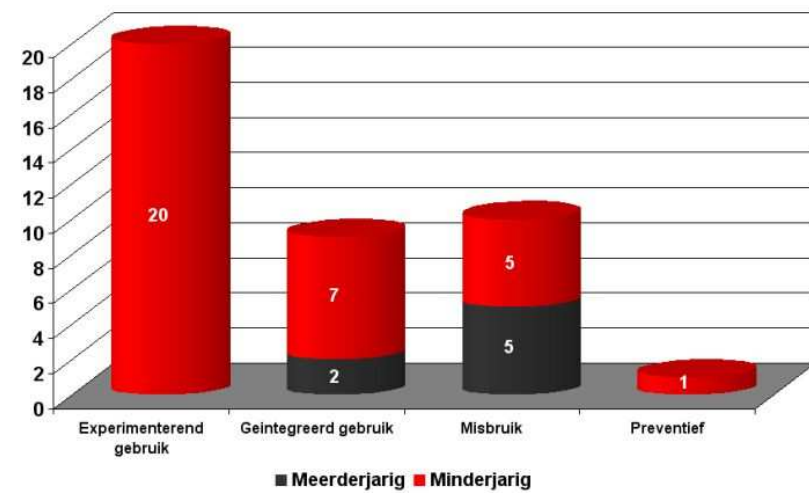
MIDDELENGBRUIK (POLY- & ENKELGEBRUIK)

REZEN OPSTART BEGELEIDING

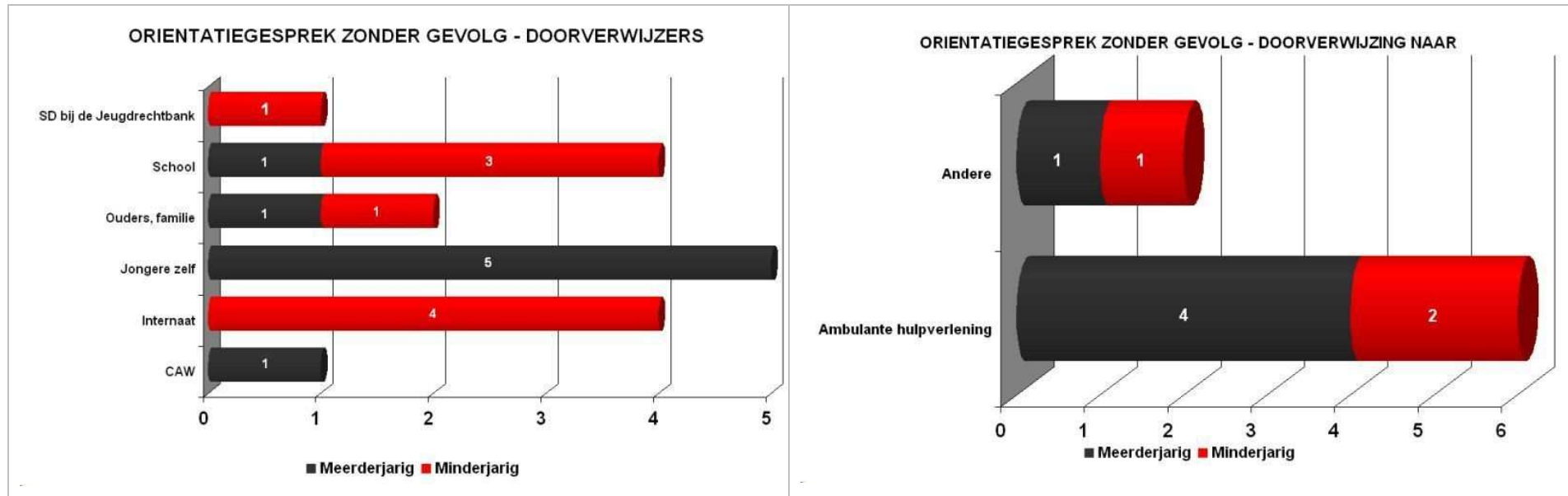

FASE AANMELDING BEGELEIDING

Oriëntatiegesprekken zonder gevolg

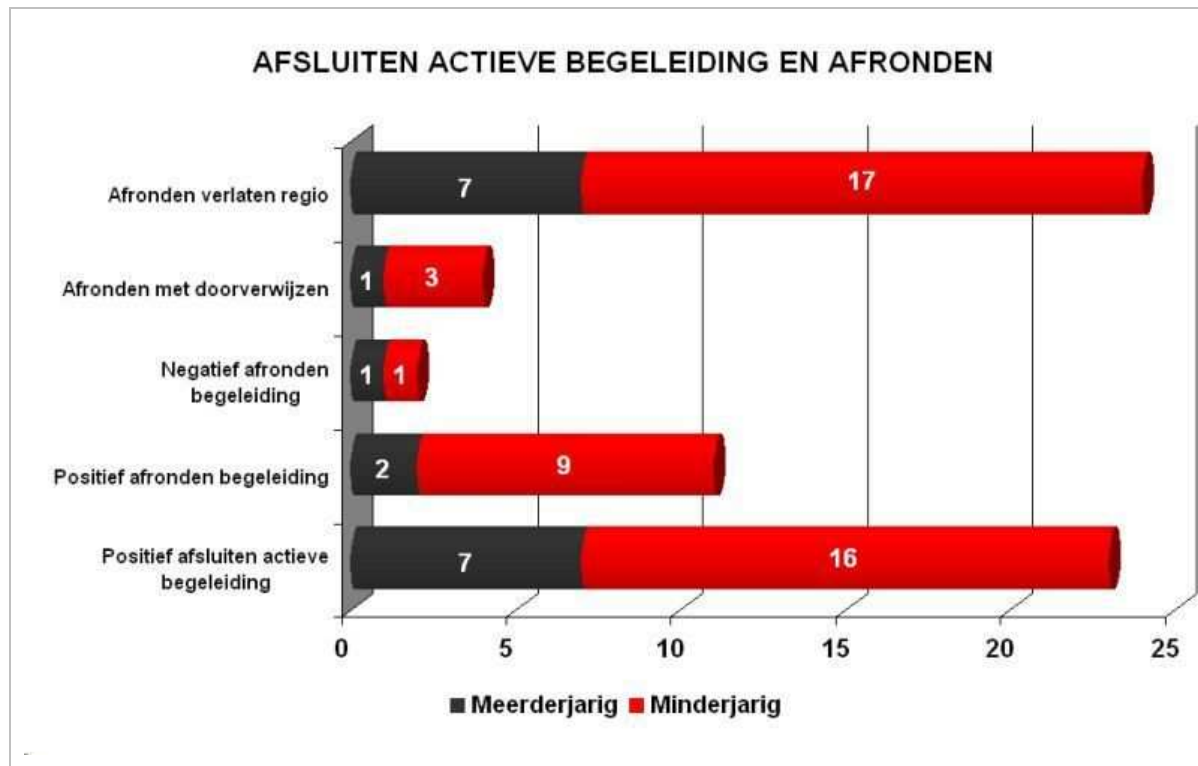
In 2008 waren er in de regio Ronse **19 oriëntatiegesprekken zonder gevolg**¹³. In onderstaande grafieken wordt aangegeven wie de doorverwijzer is en naar wie wordt doorverwezen.

¹³ Een oriëntatiegesprek zonder gevolg betekent dat door de drugbegeleider vastgesteld wordt dat er geen druggebruik aan de orde is (bvb. andere problematiek, puberteitsperikelen, ...) of dat de jongere buiten de doelgroep valt (niet woonachtig of schoolgaand in werkingsgebied of naar leeftijd toe).

Afsluiten begeleidingen

In 2008 waren er in de regio Ronse **23 positieve afsluitingen van de actieve begeleiding**¹⁴. **11 begeleidingen** werden **positief afgerond**¹⁵. In 2 gevallen werd het dossier negatief afgerond, in 4 dossiers werd doorverwezen en in 24 gevallen heeft de jongere de regio verlaten.

¹⁴ D.w.z. dat er een gebruiksstop is en dat door de drugbegeleider besloten wordt – na subjectieve (rapportage) en objectieve (urinecontrole) meting - dat er geen wekelijkse opvolging meer nodig is. Het afsluiten van de begeleiding wordt gevolgd door een opvolgingsfase van 6 maanden ter consolidatie van de gebruiksstop.

¹⁵ D.w.z. dat ook de opvolgingsfase van 6 maanden positief is verlopen.

Activiteitenverslag 2008

Regio Geraardsbergen - Lierde

PROVINCIAAL INTERBESTUURLIJK SAMENWERKINGSVERBAND
VOOR AANPAK VAN DRUGMISBRUIK

www.geraardsbergen.pisad.be

Inleiding

Vroeginterventie en vroegbegeleiding zijn de kernactiviteiten van PISAD in de regio Geraardsbergen - Lierde. Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk vroeginterventie en begeleiding.

Daarnaast worden naar jaarlijkse gewoonte in de regio Geraardsbergen - Lierde diverse preventieprojecten georganiseerd voor zowel het basisonderwijs als het secundair onderwijs. Wat betreft het secundair onderwijs werden de preventiesessies aangepast op maat van de school. Een aantal scholen koos hierbij voor de film 'Afblijven' waaraan door de drugbegeleiders van PISAD een nabespreking werd gekoppeld. Andere scholen opteerden voor het relaas van een ervaringsdeskundige. Daarnaast werd beroep gedaan op het SLIK-spel, dit is een interactief spel waarbij gepeld wordt naar de kennis bij de jongeren over drugs. PISAD Geraardsbergen werkte voor sommige preventieactiviteiten ook samen met het JAC.

In het basisonderwijs werd voor de ouders van het de leerlingen uit het 6de leerjaar een uiteenzetting gehouden aangaande signaalgedrag, dit op de ouderavond van het MEGA-project van de politie

Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk preventie.

De werking van PISAD zit vervat in de schoolreglementen. PISAD stelt deze werking via verschillende kanalen in de scholen voor. Op vraag van voorzieningen werden uiteenzettingen gehouden over de werking van PISAD, bijvoorbeeld het RWO-ARA, OCMW Geraardsbergen, politie Geraardsbergen – Lierde. Tot slot was PISAD ook van de partij met een infostand op het oudercontact van een secundaire school.

PISAD werkt heel nauw samen met de verschillende partners op het terrein. Zo kwam het scholenoverleg (waarin de schooldirecties, politie, en CLB zetelen) in 2008 drie keer samen. Het lokaal drugoverleg GEROM (Geraardsbergs Overleg Middelenmisbruik) werd in 2008 tweemaal georganiseerd. Dit forum bestaat uit de verschillende partners (huisartsen, apothekers, instellingen bijzondere jeugdzorg, thuisbegeleidingsdiensten, politie, schooldirecties, CLB, OCMW, schepen van jeugd, schepen van sociale zaken, Alcohol-en Drugproject CGG Zuid-Oost-Vlaanderen, JAC, jeugdconsulent, ...) die binnen de regio Geraardsbergen-Lierde werkzaam zijn. Hiernaast vonden eveneens verschillende individuele overlegmomenten met de verschillende partners zoals: het CLB, politie, schooldirecties en leerlingenbegeleiders plaats. Voor de schooldirecties van het kleuter- en basisonderwijs in Geraardsbergen en Lierde werd een apart overleg opgezet, teneinde de preventieactiviteiten kenbaar te maken en de noden van deze doelgroep te detecteren.

PISAD nam tevens deel aan verschillende activiteiten die in de regio voor en/of door jongeren georganiseerd werden. Zo was men aanwezig op de dag van de jeugdbewegingen.

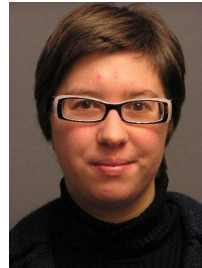
In 2009 hopen wij op hetzelfde elan te kunnen verder werken en de samenwerkingsverbanden met de verschillende partijen, daar waar nodig, nog te optimaliseren. Wij zullen trachten om vanuit GEROM (Geraardsbergs Overleg Middelenmisbruik) de verschillende voorzieningen binnen onze regio in kaart te brengen, teneinde de samenwerking op het terrein te optimaliseren. Wij hopen vanuit dit forum in de toekomst een activiteit te kunnen organiseren dat gedragen wordt door de verschillende partners in de regio. Tot slot blijven wij ernaar streven om zoveel mogelijk betrokken te zijn bij de activiteiten die in de regio Geraardsbergen en Lierde georganiseerd worden.

Contact

PISAD Regio Geraardsbergen – Lierde

Evelyn Branswijk, drugbegeleider

Vredestraat 3, 9500 Geraardsbergen
tel. 054 43 72 83 - gsm 0499 57 84 94
pisad.geraardsbergen@oost-vlaanderen.be
www.geraardsbergen.pisad.be

PISAD Hoofdzetel

Dominique Roos, Directeur

AC Maagdendale, Tussenmuren 17, 9700 Oudenaarde
tel. 055 33 51 05 - fax 055 20 76 36 - gsm 0474 52 90 14
info@pisad.be - dominique.roos@oost-vlaanderen.be
www.pisad.be

Preventie

In de regio Geraardsbergen – Lierde werden in 2008 volgende preventieactiviteiten uitgevoerd:

- Het project **Drugvrij en op Weg naar Volwassenheid** werd afgerond met de slotactie waarvan naaststaande foto het resultaat is. De 42 secundaire scholen in het werkingsgebied van PISAD hebben unaniem een letter van de slogan 'een drugvrije jeugd, onze keuze naar volwassenheid' op zich genomen. De leerlingen die de slogan vormen, dragen de boodschap mee uit voor de ganse school. Van iedere letter die men vormde, werd een luchtfoto genomen. Met die slogan willen jongeren een zichtbaar signaal geven dat zij duidelijk kiezen voor een drugvrije jeugd (zij kiezen voor 'REALITY!'). Iedere leerling die poseerde voor de slogan ontving van PISAD een 'lanyard' met verwijzing naar www.pisad.be.

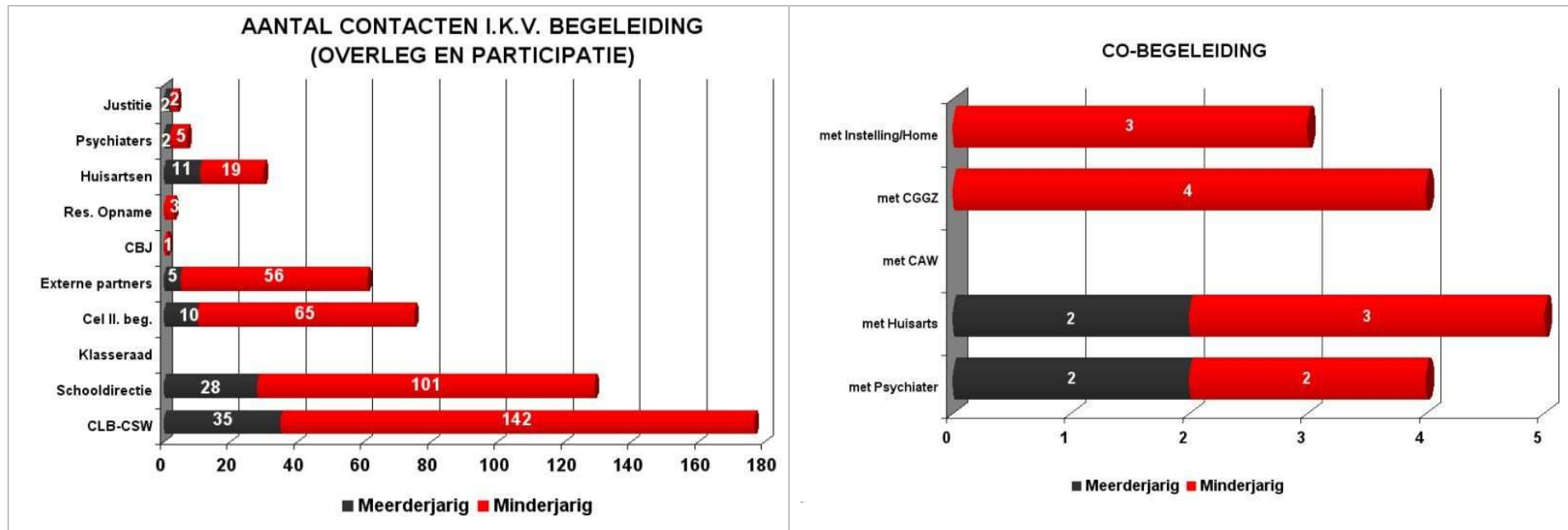

- **20 preventiesessies** werden uitgevoerd voor **jongeren uit het secundair onderwijs**: SLIK-spel, film 'Afblijven' met nabespreking en de getuigenis van een ervaringsdeskundige. Daarmee werden **905 jongeren** direct preventief benaderd.
- Eén preventieve sessies werd gegeven, samen met de politiediensten, aan een **20-tal ouders** van jongeren uit het 6de leerjaar van het basisonderwijs waarbij de **diensten van PISAD** werden voorgesteld en meer uitleg werd gegeven over **signaalgedrag**.

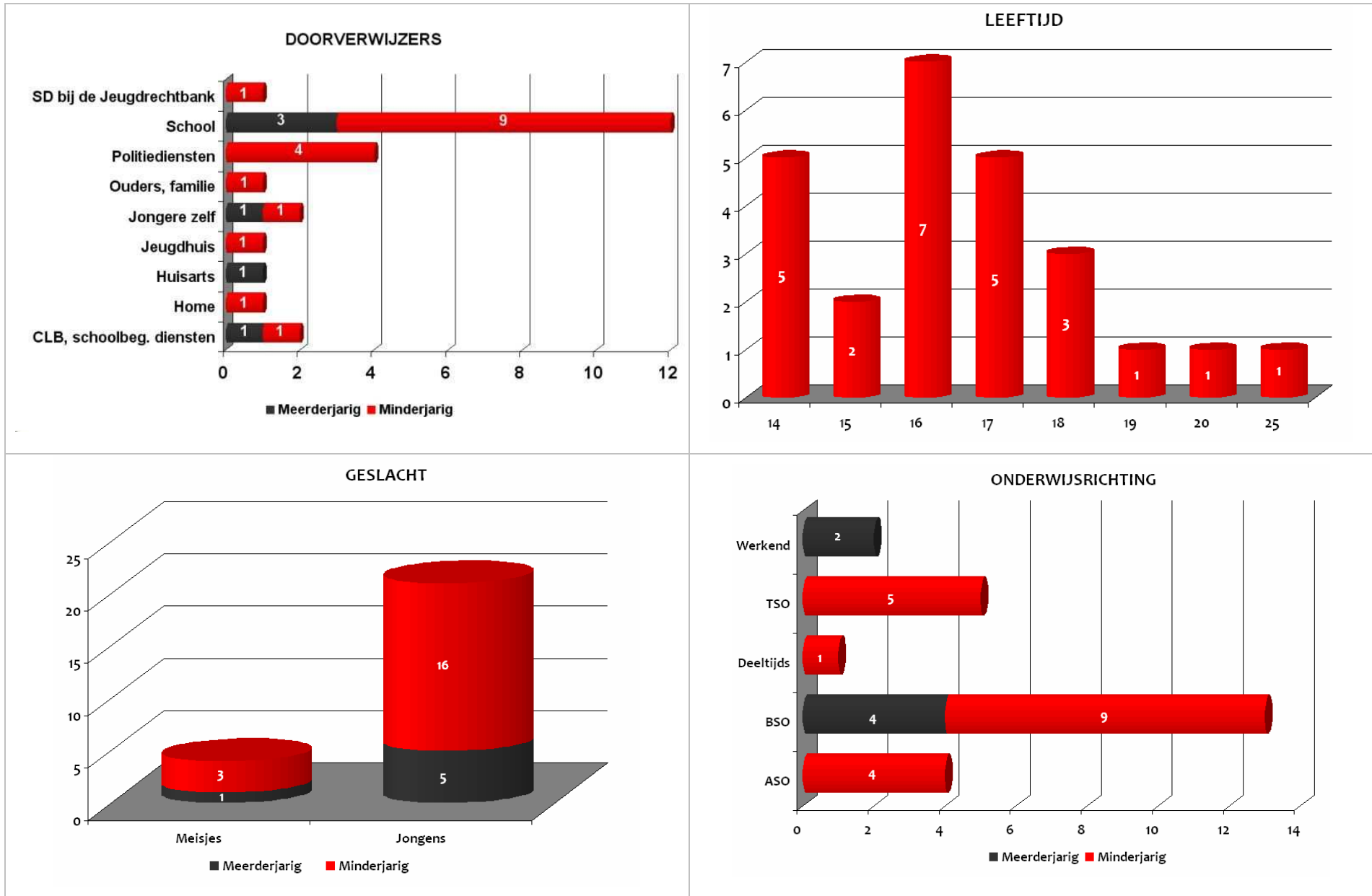
Vroeginterventie en begeleiding

In 2008 waren er in de regio Geraardsbergen – Lierde **57 lopende dossiers**, **25 dossiers werden nieuw opgestart**. Met de jongeren in begeleiding en familieleden werden **619 begeleidingsgesprekken** gevoerd.

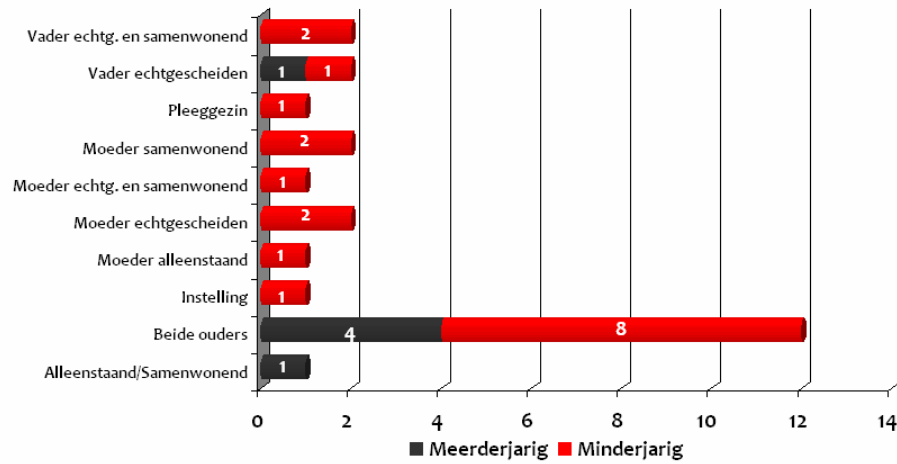
Onderstaande grafieken geven het aantal contacten weer met de partners in het kader van een begeleiding en het aantal co-begeleidingen.

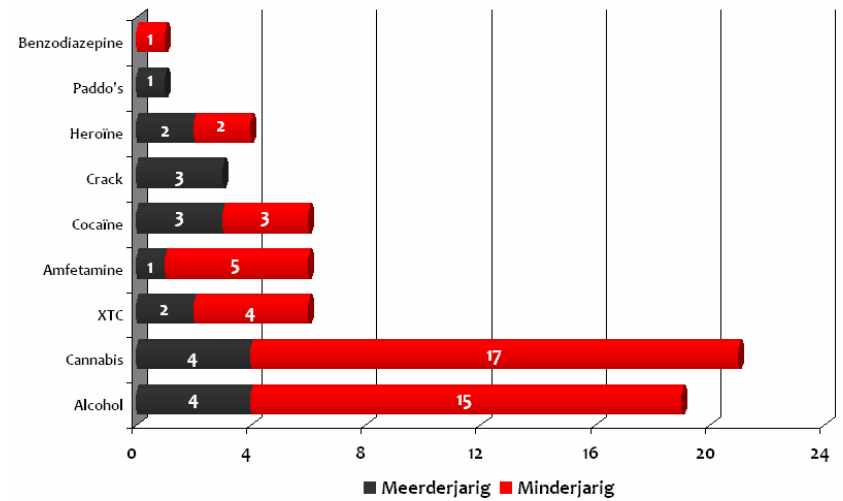
Onderstaande grafieken geven de **kenmerken** weer van de **nieuw opgestarte begeleidingen**.

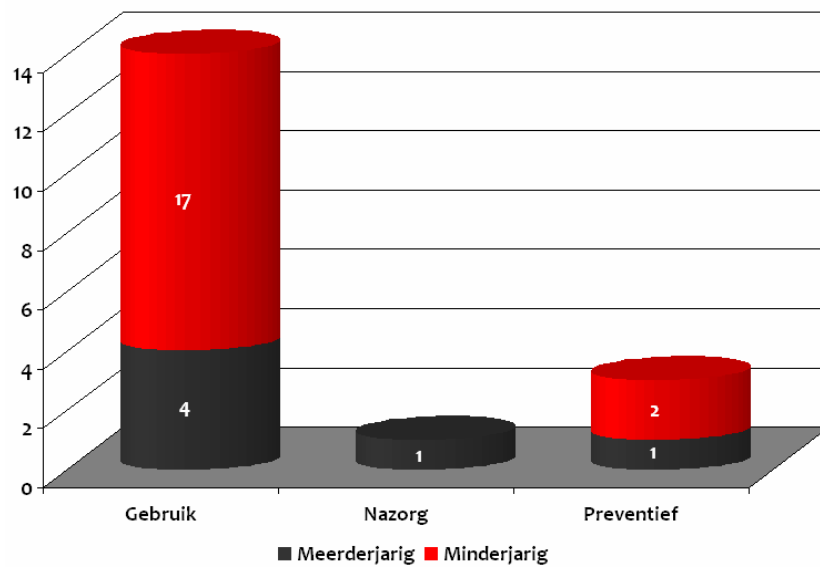
WOON- OF GEZINSSITUATIE WEEK

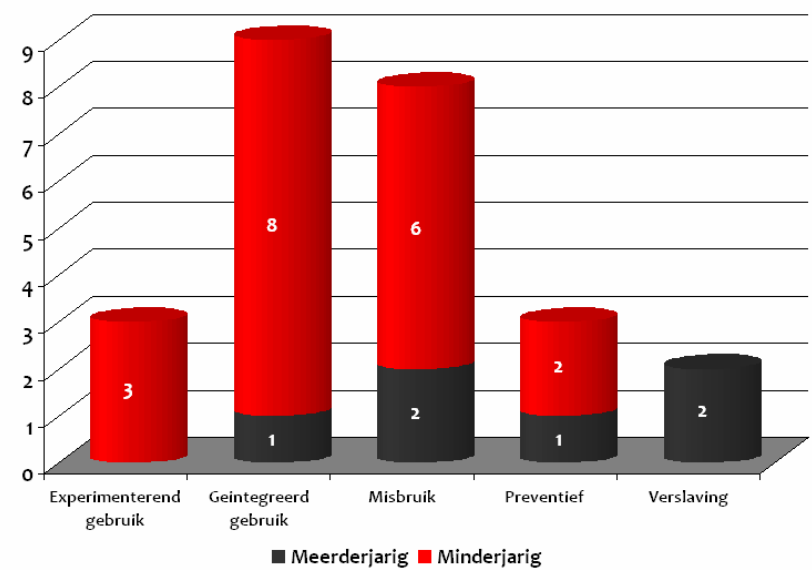
MIDDELENGEBRUIK (POLY- & ENKELGEBRUIK)

REDEN OPSTART BEGELEIDING

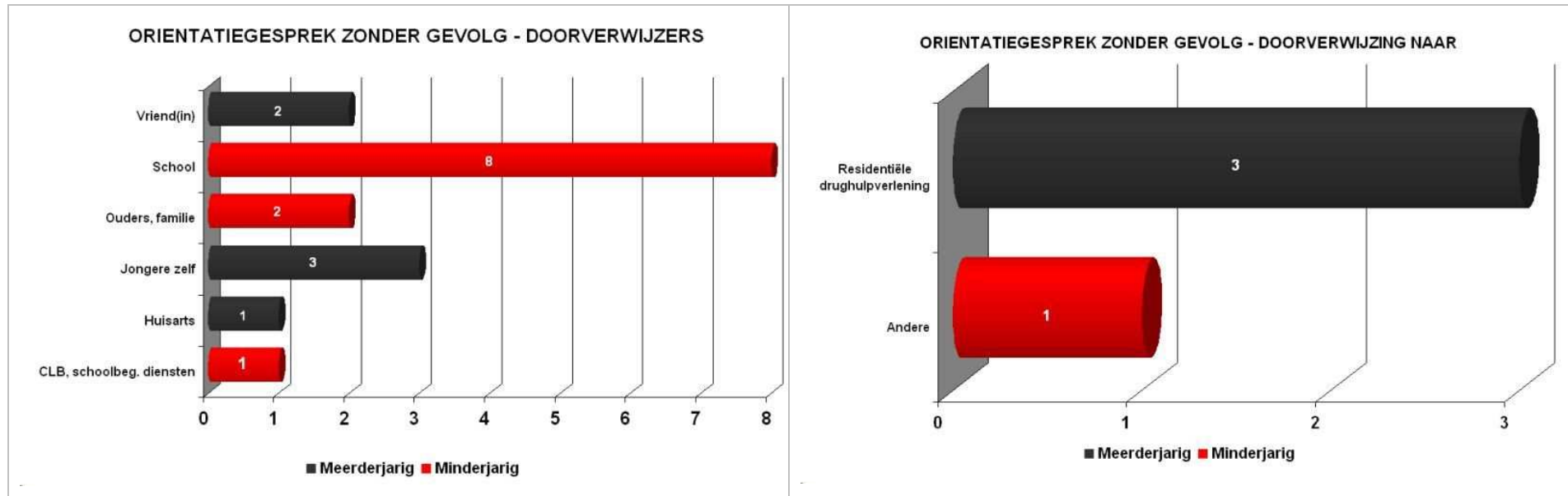

FASE AANMELDING BEGELEIDING

Oriëntatiegesprekken zonder gevolg

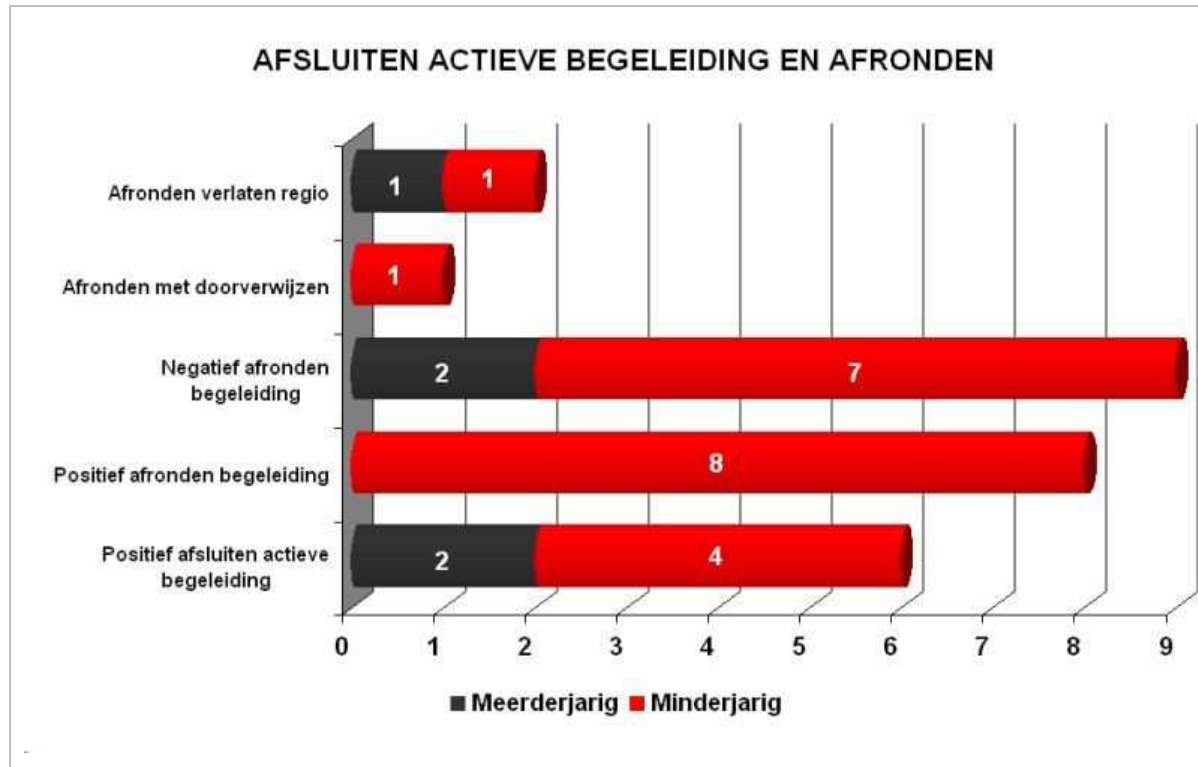
In 2008 waren er in de regio Geraardsbergen – Lierde **18 oriëntatiegesprekken zonder gevolg**¹⁶. In onderstaande grafieken wordt aangegeven wie de doorverwijzer is en naar wie wordt doorverwezen.

¹⁶ Een oriëntatiegesprek zonder gevolg betekent dat door de drugbegeleider vastgesteld wordt dat er geen druggebruik aan de orde is (bv. andere problematiek, puberteitsperikelen, ...) of dat de jongere buiten de doelgroep valt (niet woonachtig of schoolgaand in werkingsgebied of naar leeftijd toe).

Afsluiten begeleidingen

In 2008 waren er in de regio Geraardsbergen – Lierde **6 positieve afsluitingen van de actieve begeleiding**¹⁷. **8 begeleidingen** werden **positief afgerond**¹⁸. In 9 gevallen werd het dossier negatief afgerond, in 1 dossier werd doorverwezen en in 2 gevallen heeft de jongere de regio verlaten.

¹⁷ D.w.z. dat er een gebruiksstop is en dat door de drugbegeleider besloten wordt – na subjectieve (rapportage) en objectieve (urinecontrole) meting - dat er geen wekelijkse opvolging meer nodig is. Het afsluiten van de begeleiding wordt gevolgd door een opvolgingsfase van 6 maanden ter consolidatie van de gebruiksstop.

¹⁸ D.w.z. dat ook de opvolgingsfase van 6 maanden positief is verlopen.

Activiteitenverslag 2008

Regio Brakel – Horebeke – Zwalm

PROVINCIAAL INTERBESTUURLIJK SAMENWERKINGSVERBAND
VOOR AANPAK VAN DRUGMISBRUIK

www.brakel.pisad.be

Inleiding

Vroeginterventie en vroegbegeleiding is de kernactiviteit van PISAD in de regio Brakel - Horebeke - Zwalm. Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk vroeginterventie en begeleiding.

Daarnaast worden naar jaarlijkse gewoonte in de regio Brakel - Horebeke - Zwalm diverse preventieprojecten voor het secundair onderwijs georganiseerd namelijk preventiesessies op maat, getuigenis van de ervaringsdeskundige, ...

Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk preventie.

De werking van PISAD zit vervat in de schoolreglementen. PISAD stelt deze werking via verschillende kanalen in de scholen voor.

PISAD werkt heel nauw samen met de verschillende partners op het terrein. Zo vonden er verschillende overlegmomenten met politie, schooldirecties, leerlingenbegeleiding, jeugdbewegingen en jeugthuizen plaats.

Het lokaal drugoverleg, OMBRA genaamd kwam 4 maal samen. Binnen het lokaal drugoverleg wordt getracht om zoveel mogelijk mensen rond de tafel te brengen die zowel rechtstreeks als onrechtstreeks met (schoolgaande) jongeren en jongvolwassenen werken.

Zo zetelen onder andere de schepen van jeugd, een vertegenwoordiger van de scholen, de politionele diensten, het jeugdhuis, het JIP en het CAT in dit overlegorgaan. Het lokaal drugoverleg wordt voorgezeten door de drugbegeleider van PISAD.

In februari 2008 werd door de Overleggroep Middelengebruik Brakel – kortweg OMBRA voor de 2de maal een "interscholendrugquiz" georganiseerd. Tijdens deze quiz namen 8 klassen uit de 2de graad van alle secundaire scholen uit Brakel het tegen elkaar op met als inzet... een daguitstap voor de hele klas naar Walibi. Axl Peleman nam de presentatie van de quiz voor zijn rekening en overhandigde de prijs aan de winnaars. De quiz telde naast de kandidaten ook heel wat supporters, een groot aantal jongeren kon daardoor preventief worden bereikt.

Ook het scholenoverleg waarin naast een vertegenwoordiging van de verschillende scholen ook het CLB en de politie zetelt, kwam 2 maal samen.

PISAD nam tevens deel aan verschillende activiteiten die in de regio voor en/of door jongeren georganiseerd werden.

In 2009 hopen wij op hetzelfde elan te kunnen verder werken en de samenwerkingsverbanden met de verschillende partijen, daar waar nodig, nog te optimaliseren.

Contact

PISAD Regio Brakel – Horebeke – Zwalm

Céline Vandriessche, drugbegeleider

Wielendaalstraat 14, 9660 Brakel
tel. 055 42 41 39 - gsm 0499 57 84 90
pisad.brakel@oost-vlaanderen.be
www.brakel.pisad.be

PISAD Hoofdzetel

Dominique Roos, Directeur

AC Maagdendale, Tussenmuren 17, 9700 Oudenaarde
tel. 055 33 51 05 - fax 055 20 76 36 - gsm 0474 52 90 14
info@pisad.be - dominique.roos@oost-vlaanderen.be
www.pisad.be

Preventie

In de regio Brakel – Horebeke – Zwalm werden in 2008 volgende preventieactiviteiten uitgevoerd:

- Het project **Drugvrij en op Weg naar Volwassenheid** werd afgerond met de slotactie waarvan naaststaande foto het resultaat is. De 42 secundaire scholen in het werkingsgebied van PISAD hebben unaniem een letter van de slogan 'een drugvrije jeugd, onze keuze naar volwassenheid' op zich genomen. De leerlingen die de slogan vormen, dragen de boodschap mee uit voor de ganse school. Van iedere letter die men vormde, werd een luchtfoto genomen. Met die slogan willen jongeren een zichtbaar signaal geven dat zij duidelijk kiezen voor een drugvrije jeugd (zij kiezen voor 'REALITY!'). Iedere leerling die poseerde voor de slogan ontving van PISAD een 'lanyard' met verwijzing naar www.pisad.be.

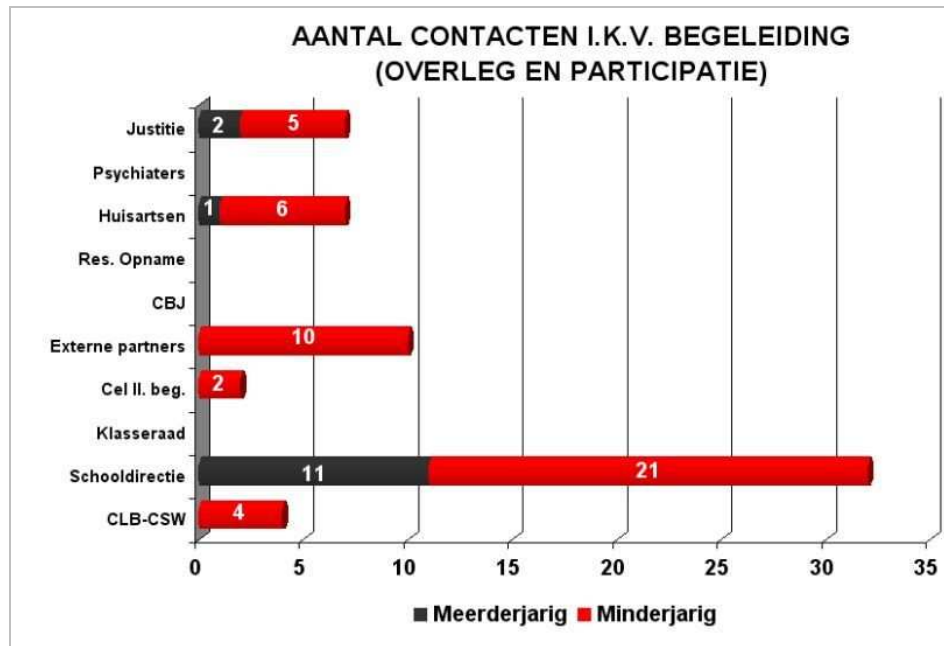

- **3 preventiesessies** werden uitgevoerd voor **jongeren uit het secundair onderwijs** waarbij een ervaringsdeskundige kwam getuigen. Daarmee werden een **100-tal jongeren** direct preventief benaderd.

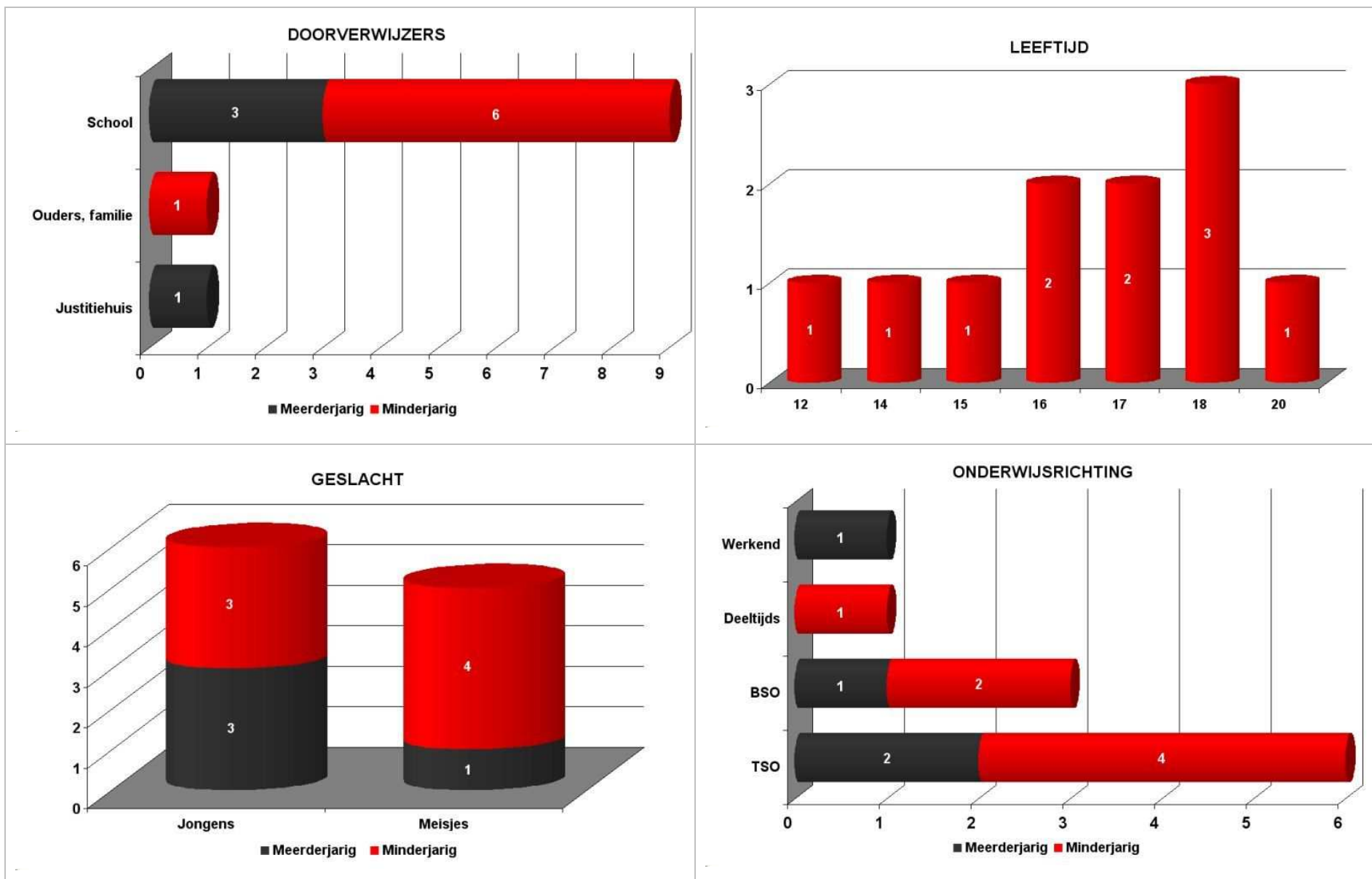
Vroeginterventie en begeleiding

In 2008 waren er in de regio Brakel – Horebeke – Zwalm **27 lopende dossiers**, **11 dossiers werden nieuw opgestart**. Met de jongeren in begeleiding en familieleden werden **287 begeleidingsgesprekken** gevoerd.

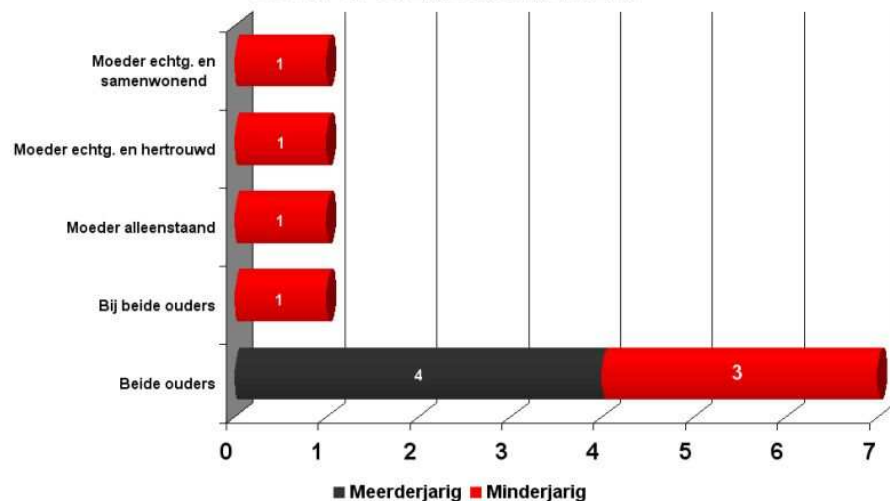
Onderstaande grafiek geeft het aantal contacten weer met de partners in het kader van een begeleiding.

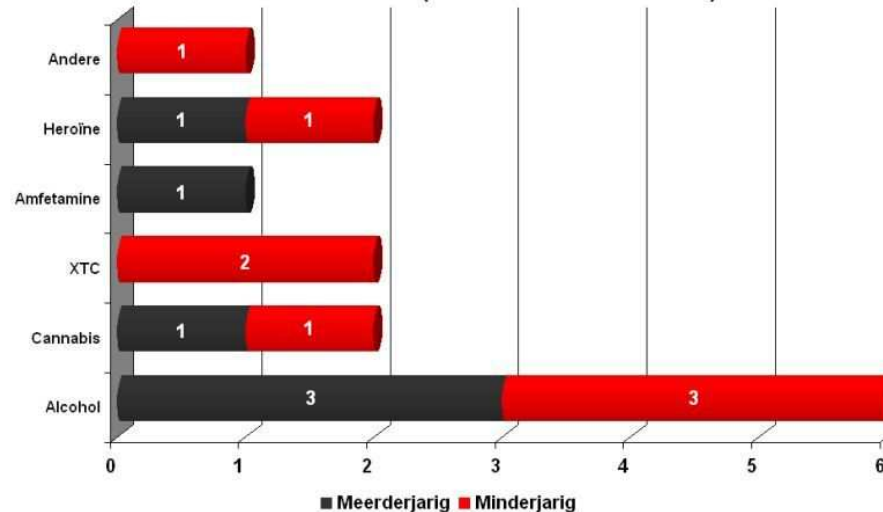
Onderstaande grafieken geven de **kenmerken** weer van de **nieuw opgestarte begeleidingen**.

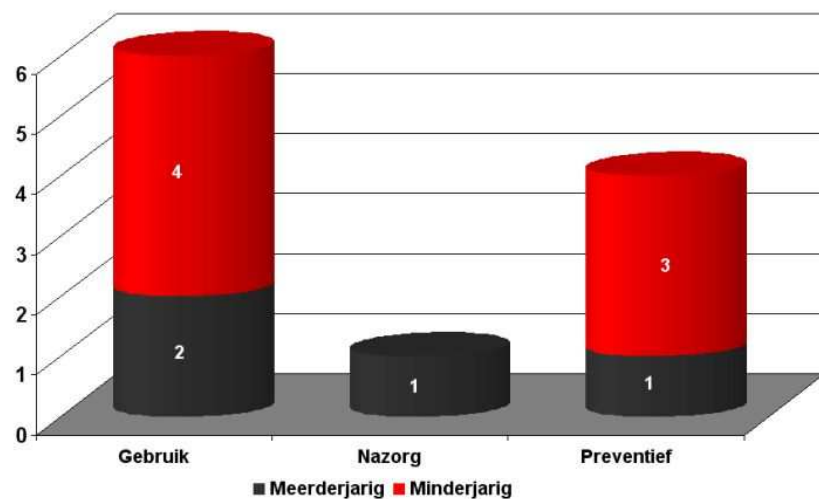
WOON- OF GEZINSSITUATIE WEEK

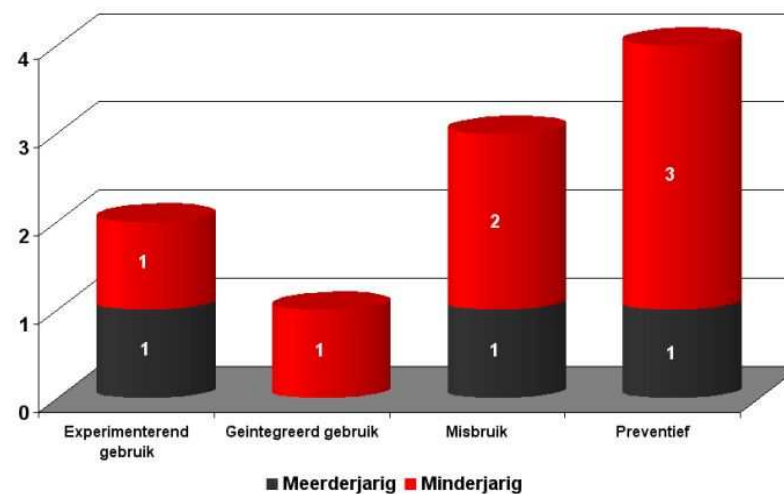
MIDDELENGEBRUIK (POLY- & ENKELGEBRUIK)

REDEN OPSTART BEGELEIDING

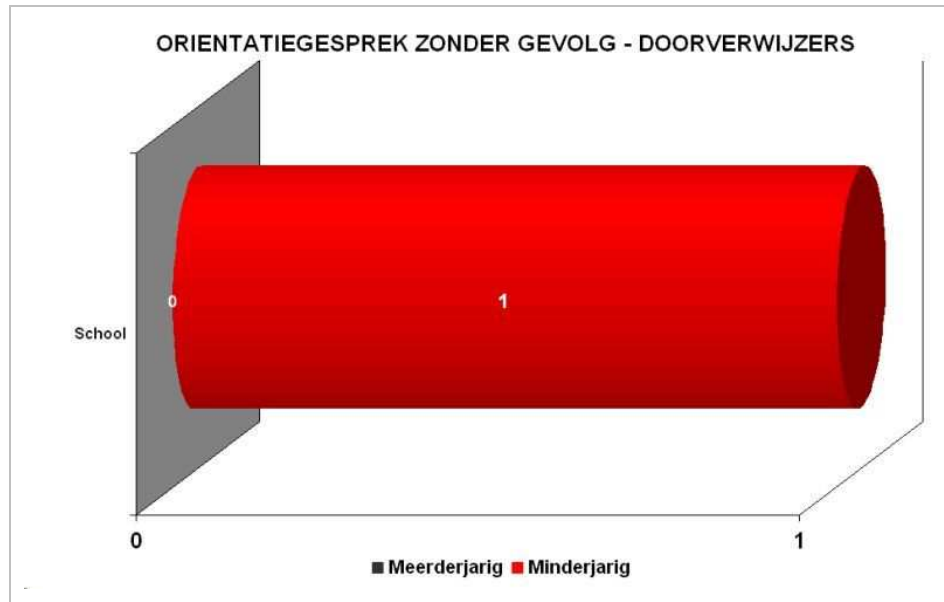

FASE AANMELDING BEGELEIDING

Oriëntatiegesprekken zonder gevolg

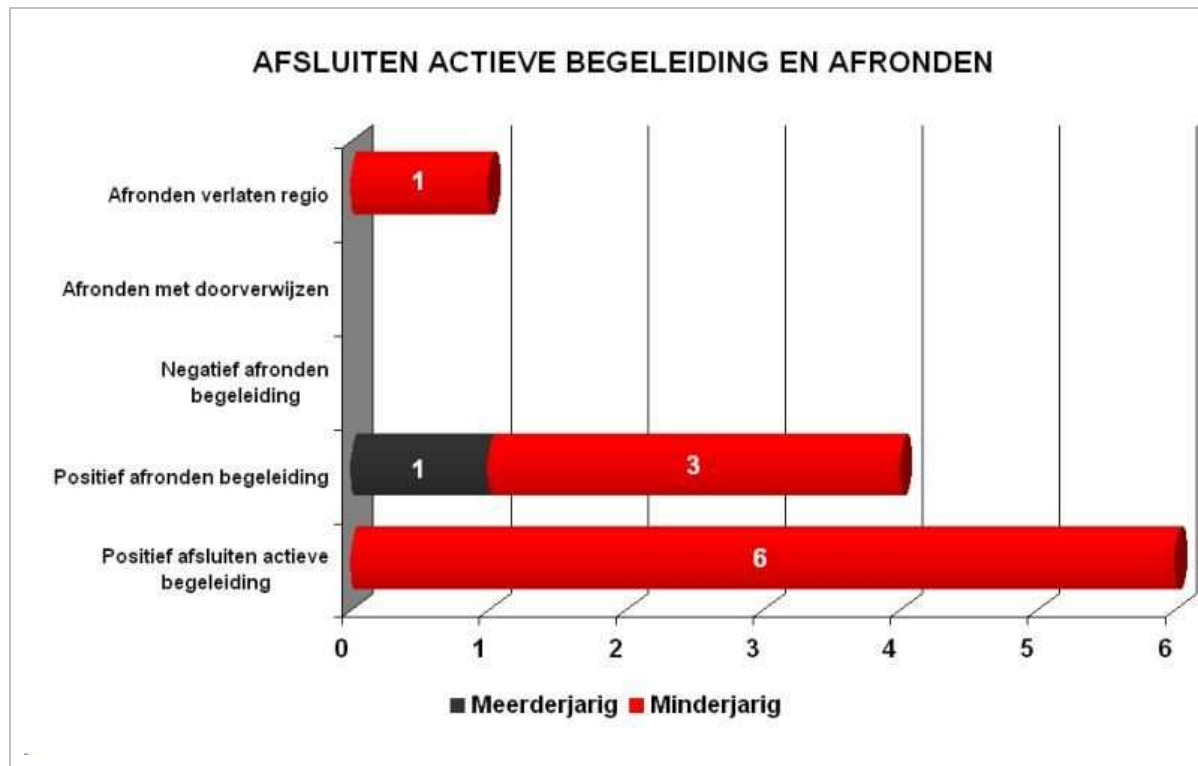
In 2008 was er in de regio Brakel – Horebeke – Zwalm **1 oriëntatiegesprek zonder gevolg**¹⁹. In onderstaande grafiek wordt aangegeven wie de doorverwijzer is.

¹⁹ Een oriëntatiegesprek zonder gevolg betekent dat door de drugbegeleider vastgesteld wordt dat er geen druggebruik aan de orde is (bvb. andere problematiek, puberteitsperikelen, ...) of dat de jongere buiten de doelgroep valt (niet woonachtig of schoolgaand in werkingsgebied of naar leeftijd toe).

Afsluiten begeleidingen

In 2008 waren er in de regio Brakel – Horebeke – Zwalm **6 positieve afsluitingen van de actieve begeleiding**²⁰. **4 begeleidingen** werden **positief afgerond**²¹. In 1 geval heeft de jongere de regio verlaten.

²⁰ D.w.z. dat er een gebruiksstop is en dat door de drugbegeleider besloten wordt - na subjectieve (rapportage) en objectieve (urinecontrole) meting - dat er geen wekelijkse opvolging meer nodig is. Het afsluiten van de begeleiding wordt gevolgd door een opvolgingsfase van 6 maanden ter consolidatie van de gebruiksstop.

²¹ D.w.z. dat ook de opvolgingsfase van 6 maanden positief is verlopen.

Activiteitenverslag 2008

Regio Gavere

PROVINCIAAL INTERBESTUURLIJK SAMENWERKINGSVERBAND
VOOR AANPAK VAN DRUGMISBRUIK

www.gavere.pisad.be

Inleiding

Vroeginterventie en vroegbegeleiding zijn de kernactiviteiten van PISAD in de regio Gavere. Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk vroeginterventie en begeleiding.

Daarnaast worden naar jaarlijkse gewoonte in regio Gavere diverse preventieprojecten georganiseerd voor zowel het basisonderwijs, secundair onderwijs als voor de bevolking in het algemeen. Naast de preventiesessies op maat van de school en de getuigenis van de ervaringsdeskundige was PISAD actief in het MEGA-project dat tweejaarlijks georganiseerd wordt in de vrije basisscholen van Gavere voor het 5de en het 6de leerjaar. De drugbegeleider van PISAD neemt de taak van de MEGA-Agent op zich en geeft een aantal preventielessen. De afsluiter: een heuse fruitsapfuif was zoals elk jaar opnieuw een succes. PISAD verzorgde eveneens een infosessie voor het OCMW en de ouderavond voor peuters en kleuters in de basisschool. Net zoals vorige jaren stond er op de avondmarkt een infostand van PISAD. De bezoekers van de avondmarkt kregen de kans om deel te nemen aan de "grote avondmarkt drugquiz". De infostand heeft heel wat bezoekers gelokt en een groot aantal daarvan hebben deelgenomen aan de wedstrijd gehad! De deelnemers dienden een 5-tal (meerkeuze) vragen te beantwoorden om kans te kunnen maken op de prachtige prijzen. Na de verbetering van de deelnemingsformulieren werden de antwoorden gesorteerd in 2 leeftijdscategorieën (+ en - 15-jarigen). Uit de +15 werden 2 winnaars getrokken. Deze kregen elk een mand met streekproducten. Bij de -15 jarigen werden 5 winnaars geloot waarvoor een PISAD-pakket werd voorzien. Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk preventie.

De werking van PISAD zit vervat in de schoolreglementen. PISAD stelt deze werking via verschillende kanalen in de scholen voor.

PISAD werkt heel nauw samen met de verschillende partners op het terrein. Het lokaal drugoverleg kwam 3 maal samen. Binnen het lokaal drugoverleg wordt getracht om zoveel mogelijk mensen rond de tafel te brengen die zowel rechtstreeks als onrechtstreeks met (schoolgaande) jongeren en jongvolwassenen werken. Zo zetelen onder andere de schepenen van jeugd, de jeugdconsulent, de voorzitter van de jeugdraad van de gemeente Gavere, een vertegenwoordiger van scholen, de politionele diensten en de verschillende verantwoordelijken van de jeugdhuisen en jeugdbewegingen in dit overlegorgaan. Het lokaal drugoverleg wordt voorgezeten door de drugbegeleider van PISAD. PISAD nam tevens deel aan verschillende activiteiten die in de regio voor en/of door jongeren georganiseerd werden.

In 2009 hopen wij op hetzelfde elan te kunnen verder werken en de samenwerkingsverbanden met de verschillende partijen, daar waar nodig, nog te optimaliseren.

Contact

PISAD Regio Gavere

Céline Vandriessche, drugbegeleider

Trefpunt den Hul, Hulstraat 15, 9890 Gavere-Asper
tel. 09 390 87 18 - gsm 0499 57 84 90
pisad.gavere@oost-vlaanderen.be
www.gavere.pisad.be

PISAD Hoofdzetel

Dominique Roos, Directeur

AC Maagdendale, Tussenmuren 17, 9700 Oudenaarde
tel. 055 33 51 05 - fax 055 20 76 36 - gsm 0474 52 90 14
info@pisad.be - dominique.roos@oost-vlaanderen.be
www.pisad.be

Preventie

In de regio Gavere werden in 2008 volgende preventieactiviteiten uitgevoerd:

- Het project **Drugvrij en op Weg naar Volwassenheid** werd afgerond met de slotactie waarvan naaststaande foto het resultaat is. De 42 secundaire scholen in het werkingsgebied van PISAD hebben unaniem een letter van de slogan 'een drugvrije jeugd, onze keuze naar volwassenheid' op zich genomen. De leerlingen die de slogan vormen, dragen de boodschap mee uit voor de ganse school. Van iedere letter die men vormde, werd een luchtfoto genomen. Met die slogan willen jongeren een zichtbaar signaal geven dat zij duidelijk kiezen voor een drugvrije jeugd (zij kiezen voor 'REALITY!'). Iedere leerling die poseerde voor de slogan ontving van PISAD een 'lanyard' met verwijzing naar www.pisad.be.

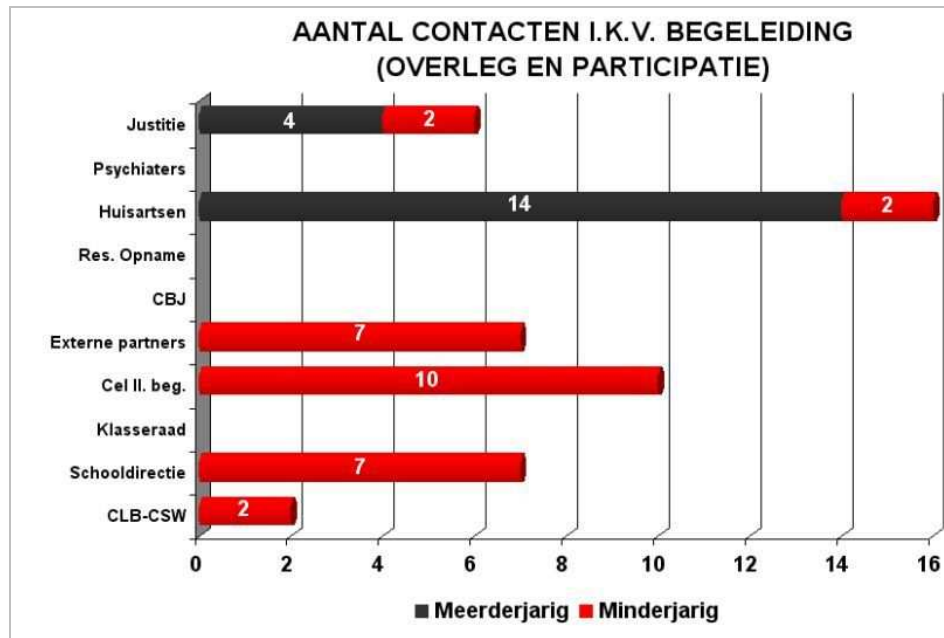

- **2 preventiesessies** werden uitgevoerd voor **jongeren uit het secundair onderwijs**: algemene preventie, en de getuigenissen van een ervaringsdeskundige, ...
- **3 preventiesessies** werden uitgevoerd voor **jongeren uit het basisonderwijs (6de leerjaar)** in het kader van het MEGA-project. Daarmee werden **106 jongeren** uit het 6de leerjaar direct preventief benaderd en voorbereid op hun overstap naar het secundair onderwijs.
- **3 infosessies** werden gegeven aan **intermediairen (leerkrachten, leerlingenbegeleiders, ouders, opvoeders...)** waarbij **52 personen** werden bereikt: opvoedingsondersteuning, signaalgedrag, productinformatie, ...

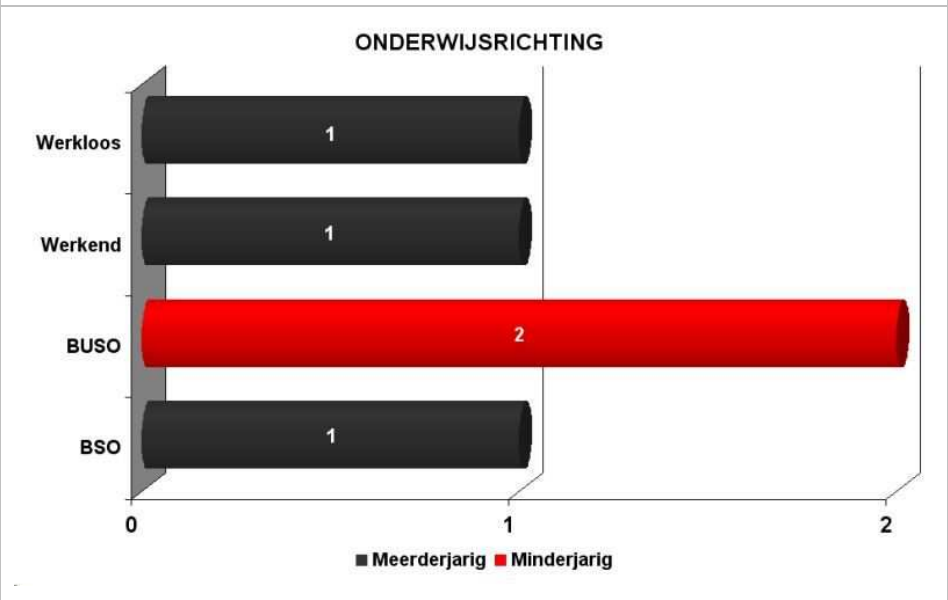
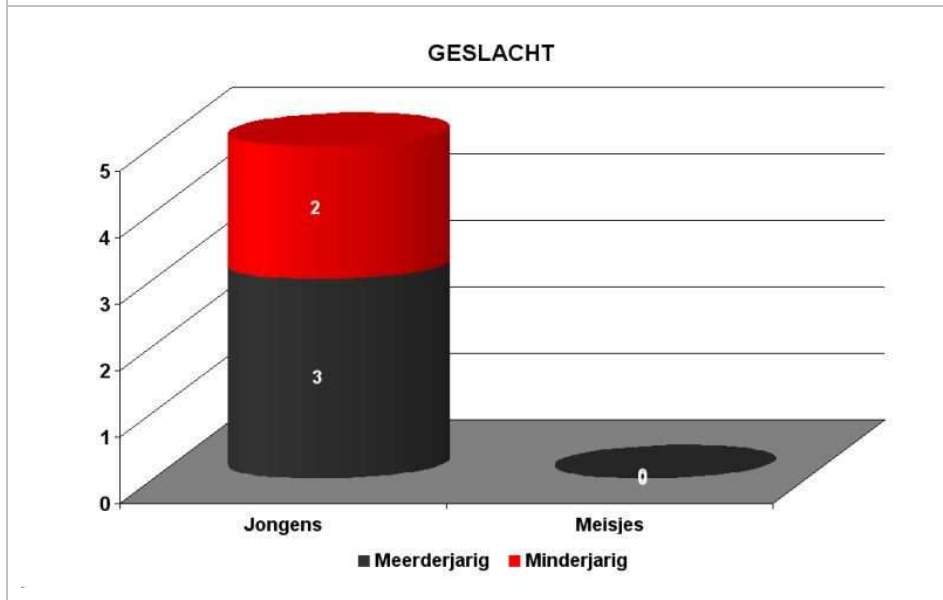
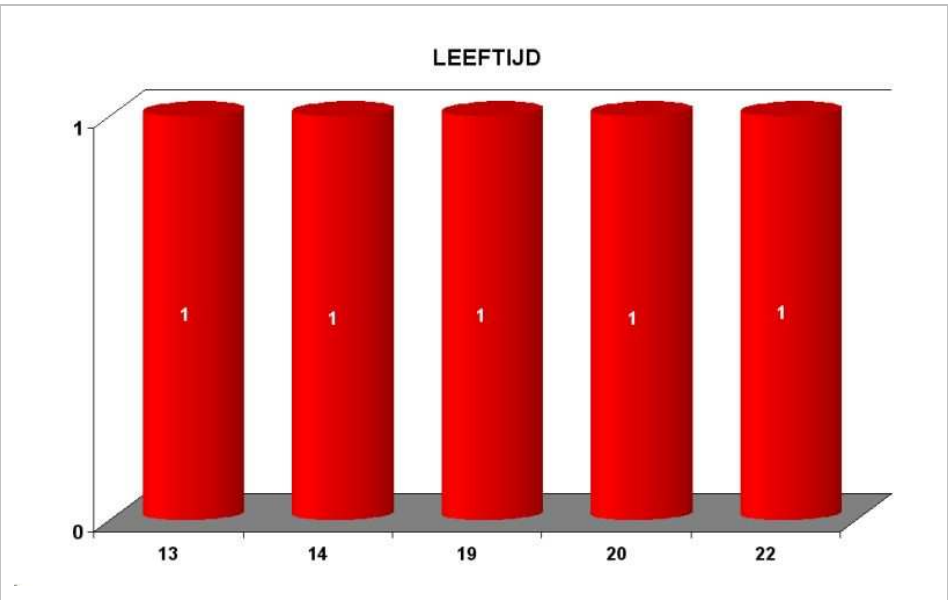
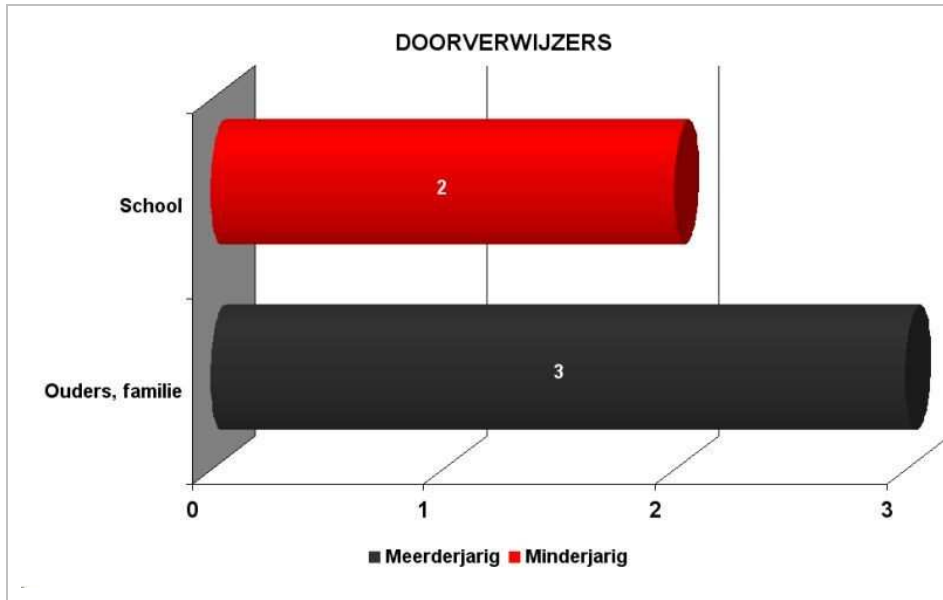
Vroeginterventie en begeleiding

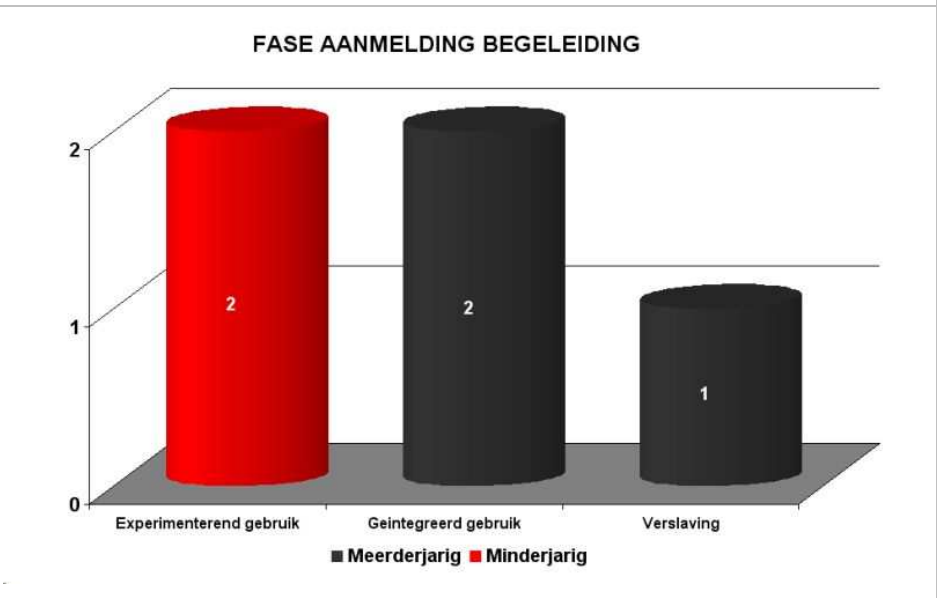
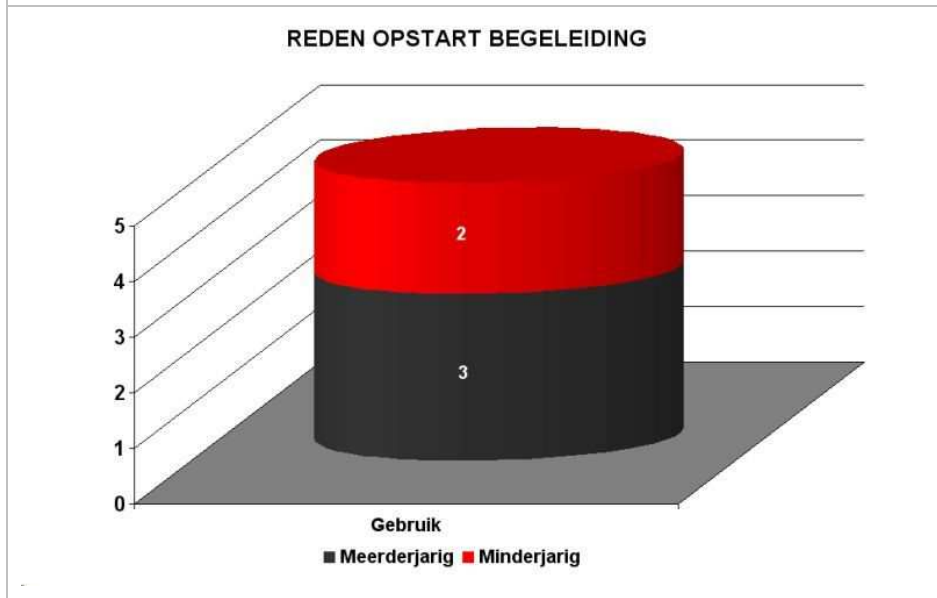
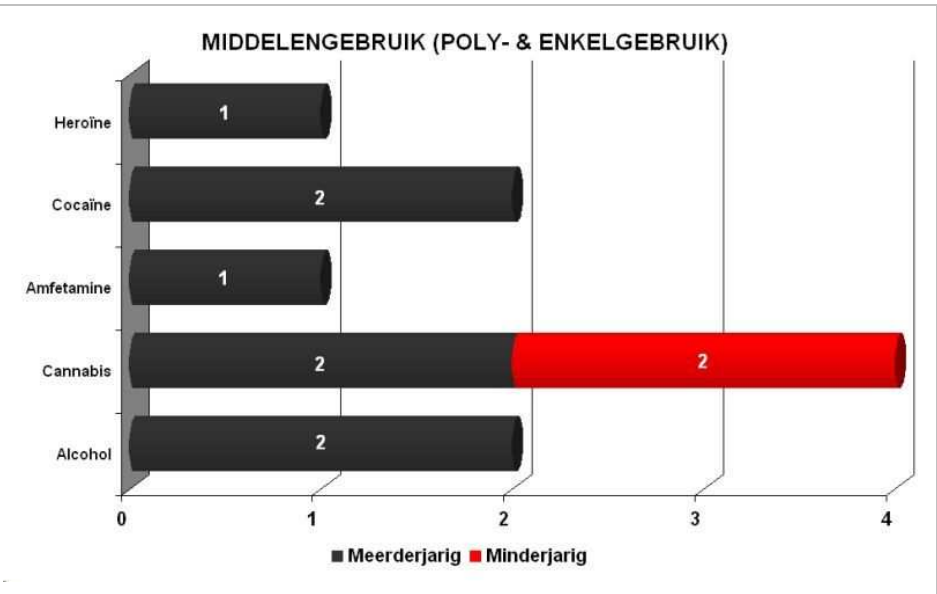
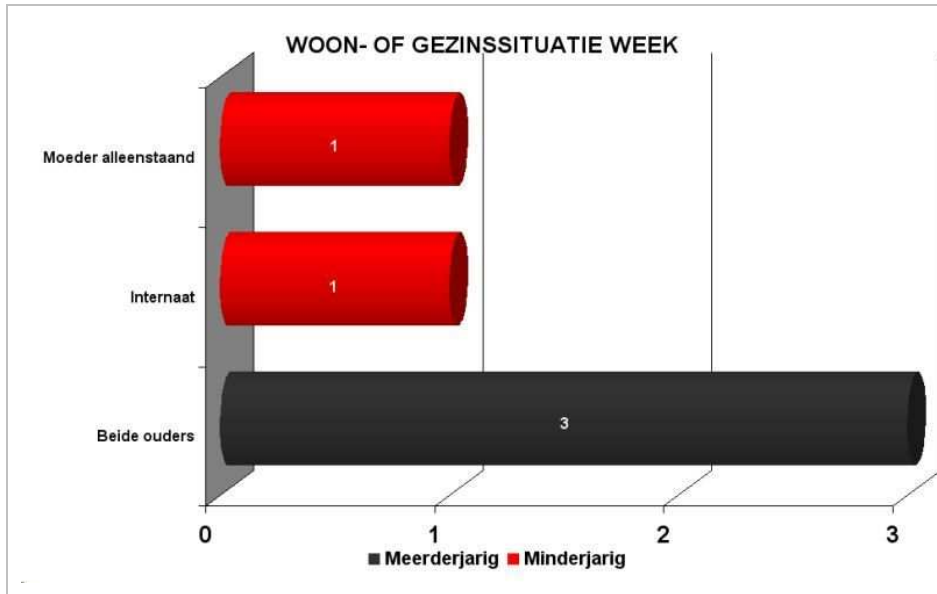
In 2008 waren er in de regio Gavere **13 lopende dossiers**, **5 dossiers werden nieuw opgestart**. Met de jongeren in begeleiding en familieleden werden **226 begeleidingsgesprekken** gevoerd.

Onderstaande grafiek geven het aantal contacten weer met de partners in het kader van een begeleiding.

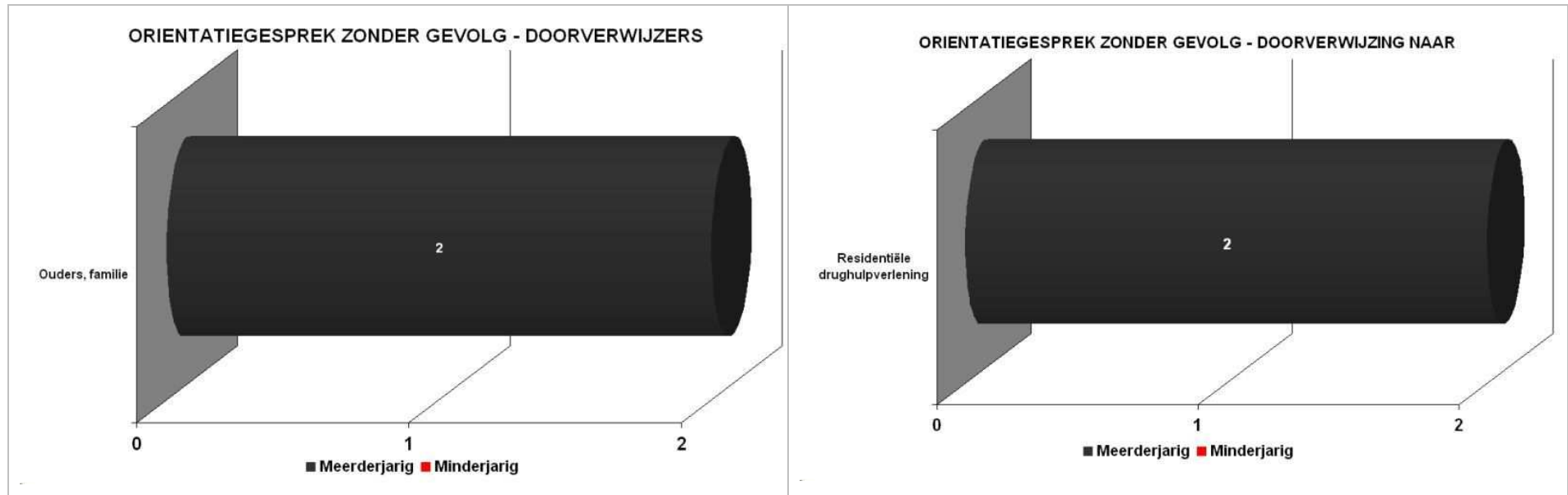
Onderstaande grafieken geven de **kenmerken** weer van de **nieuw opgestarte begeleidingen**.

Oriëntatiegesprekken zonder gevolg

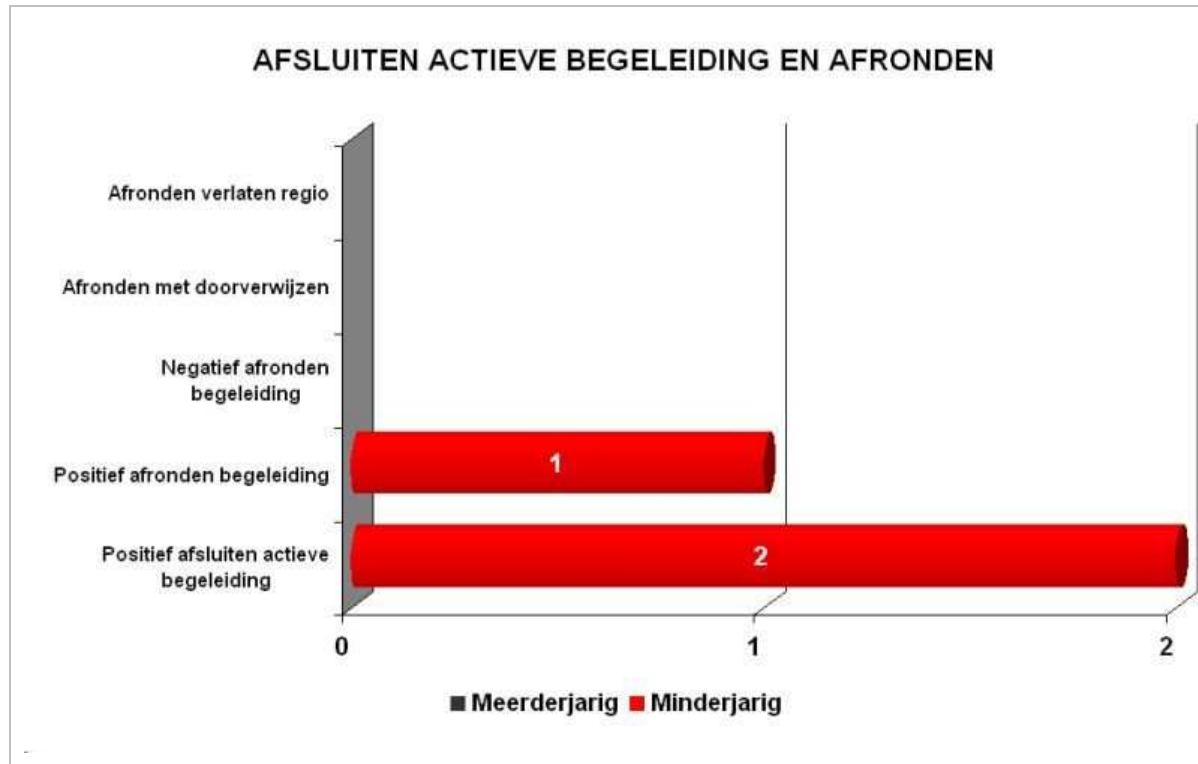
In 2008 waren er in de regio Gavere **2 oriëntatiegesprekken zonder gevolg**²². In onderstaande grafieken wordt aangegeven wie de doorverwijzer is en naar wie wordt doorverwezen.

²² Een oriëntatiegesprek zonder gevolg betekent dat door de drugbegeleider vastgesteld wordt dat er geen druggebruik aan de orde is (bvb. andere problematiek, puberteitsperikelen, ...) of dat de jongere buiten de doelgroep valt (niet woonachtig of schoolgaand in werkingsgebied of naar leeftijd toe).

Afsluiten begeleidingen

In 2008 waren er in de regio Gavere **2 positieve afsluitingen van de actieve begeleiding**²³. **1 begeleiding** werden **positief afgerond**²⁴.

²³ D.w.z. dat er een gebruiksstop is en dat door de drugbegeleider besloten wordt - na subjectieve (rapportage) en objectieve (urinecontrole) meting - dat er geen wekelijkse opvolging meer nodig is. Het afsluiten van de begeleiding wordt gevolgd door een opvolgingsfase van 6 maanden ter consolidatie van de gebruiksstop.

²⁴ D.w.z. dat ook de opvolgingsfase van 6 maanden positief is verlopen.

Activiteitenverslag 2008

Regio Ninove

PROVINCIAAL INTERBESTUURLIJK SAMENWERKINGSVERBAND
VOOR AANPAK VAN DRUGMISBRUIK

www.ninove.pisad.be

Inleiding

Vroeginterventie en vroegbegeleiding zijn de kernactiviteiten van PISAD in de regio Ninove. Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk vroeginterventie en begeleiding.

Daarnaast worden naar jaarlijkse gewoonte in de regio Ninove diverse preventieprojecten georganiseerd voor zowel het basisonderwijs, secundair onderwijs als voor de bevolking in het algemeen.

In het begin van het nieuwe jaar starten we naar goede gewoonte in Ninove met een infoavond voor de algemene bevolking in het kader van het Megaproject. Doelstelling van het M.E.G.A.-project is de kinderen van het zesde leerjaar basisonderwijs weerbaarder te maken ten aanzien van risicogedrag in het algemeen en het misbruik van genotsmiddelen in het bijzonder. PISAD gaf op deze infoavond toelichting over de verschillende producten en over het signaalgedrag van jonge druggebruikers. Tevens werden tips meegegeven om met druggebruik om te gaan.

Over het ganse werkingsjaar 2008 werden preventieactiviteiten gedaan op maat van elke school. Scholen kozen hierbij voor de film afblijven, een sessie rond weerbaarheid, het verhaal van een ervaringsdeskundige, ...

Als afsluiter van het werkingsjaar 2008 gingen we in Ninove van maandag 15 december tot en met vrijdag 19 december 2008 aan de slag met alle jongeren van de tweede graad secundair Onderwijs rond het thema alcohol met extra aandacht voor het verkeer en relaties onder invloed. Hiervoor werkten we samen met de AA, ALANON, de politie, het JAC, de Jeugddienst en de scholen. Deze preventieweek ging door in het gloednieuwe Jeugdcentrum De Kuip te Ninove om zo de drempel naar het Jeugdcentrum te verlagen in de toekomst.

Voor de algemene bevolking van Ninove was er in december een infoavond over "de invloed van alcohol op mens en omgeving".

Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk preventie.

De werking van PISAD zit vervat in de schoolreglementen. PISAD stelt deze werking via verschillende kanalen in de scholen voor. In Ninove vinden in september, het begin van het nieuwe schooljaar onthaaldagen plaats. Tijdens deze onthaaldagen stelt PISAD zijn werking voor aan alle 1ste jaars van het Secundair Onderwijs. Zo leren nieuwe leerlingen het gezicht van PISAD kennen en weten ze waar ze terecht kunnen bij eventuele vragen of problemen.

PISAD werkt heel nauw samen met de verschillende partners op het terrein. Met de komst van en de verhuis naar het nieuwe Jeugdcentrum in oktober 2008 wordt er heel nauw samengewerkt met het JAC en de jeugddienst van de stad Ninove.

Ook het project alternatieve maatregelen zetelt in hetzelfde gebouw. In september 2008 werd aan alle Ninoofse scholen gevraagd extra aandacht te schenken aan het thema "veilig computergebruik".

Iedere school kon een digitaal project indienen waarin jongeren zelf tips geven rond "veilig computergebruik" en "computerverslaving". Door heel intens en actief hieraan mee te werken, leerden de leerlingen immers de gevaren van het internet kennen. Het winnende project wordt beloond met een mooie prijs. Deze activiteit gebeurde in samenwerking met de dienst sociale zaken van het stadsbestuur van Ninove.

In 2009 hopen wij op hetzelfde elan te kunnen verder werken en de samenwerkingsverbanden met de verschillende partijen, daar waar nodig, nog te optimaliseren. Zo wordt er in 2009 een opleiding gepland voor de fuifcoaches die instaan voor de veiligheid van de fuiven in het Ninoofse Jeugdcentrum. Ook een nieuwe preventieweek staat reeds in de steigers. In de periode van de 100-dagen zullen we een ganse week werken rond het thema omgaan met geld (boetes betalen, trakteren, dure gsm's en kledij, verleiding tot dealen, prostitutie, koerieren van drugs, genoodzaakt tot het doen van weekendjob, ...)

Contact

PISAD Regio Ninove

Goedroen Lammens, drugbegeleider

Jeugdcentrum de Kuip, Parklaan 1, 9400 Ninove
tel. 054 31 05 08 - gsm 0499 57 84 91
pisad.ninove@oost-vlaanderen.be
www.ninove.pisad.be

PISAD Hoofdzetel

Dominique Roos, Directeur

AC Maagdendale, Tussenmuren 17, 9700 Oudenaarde
tel. 055 33 51 05 - fax 055 20 76 36 - gsm 0474 52 90 14
info@pisad.be - dominique.roos@oost-vlaanderen.be
www.pisad.be

Preventie

In de regio Ninove werden in 2008 volgende preventieactiviteiten uitgevoerd:

- Het project **Drugvrij en op Weg naar Volwassenheid** werd afgerond met de slotactie waarvan naaststaande foto het resultaat is. De 42 secundaire scholen in het werkingsgebied van PISAD hebben unaniem een letter van de slogan 'een drugvrije jeugd, onze keuze naar volwassenheid' op zich genomen. De leerlingen die de slogan vormen, dragen de boodschap mee uit voor de ganse school. Van iedere letter die men vormde, werd een luchtfoto genomen. Met die slogan willen jongeren een zichtbaar signaal geven dat zij duidelijk kiezen voor een drugvrije jeugd (zij kiezen voor 'REALITY!'). Iedere leerling die poseerde voor de slogan ontving van PISAD een 'lanyard' met verwijzing naar www.pisad.be.

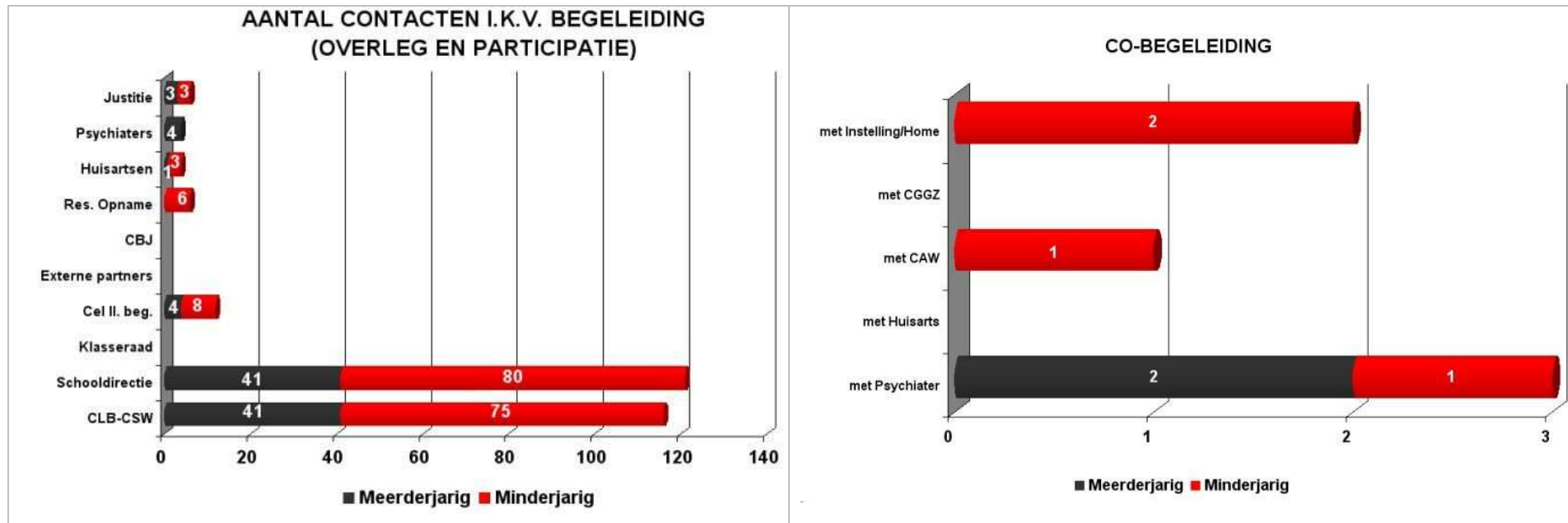

- **31 preventiesessies** werden uitgevoerd voor **jongeren uit het secundair onderwijs**: films met nabespreking, relaties onder invloed, algemene preventie, weerbaarheid, ... Daarmee werden **2124 jongeren** direct preventief benaderd.
- **5 preventiesessies** werden uitgevoerd voor **jongeren uit het basisonderwijs (6de leerjaar)**: in het kader van het MEGA-project. Daarmee werden een **1000-tal jongeren** uit het 6de leerjaar direct preventief benaderd en voorbereid op hun overstap naar het secundair onderwijs.
- **1 infosessie** werden gegeven aan **intermediären uit het basisonderwijs (leerkrachten, leerlingenbegeleiders, ouders, ...)** waarbij **60 personen** werden bereikt: opvoedingsondersteuning, signaalgedrag, productinformatie, ...

Vroeginterventie en begeleiding

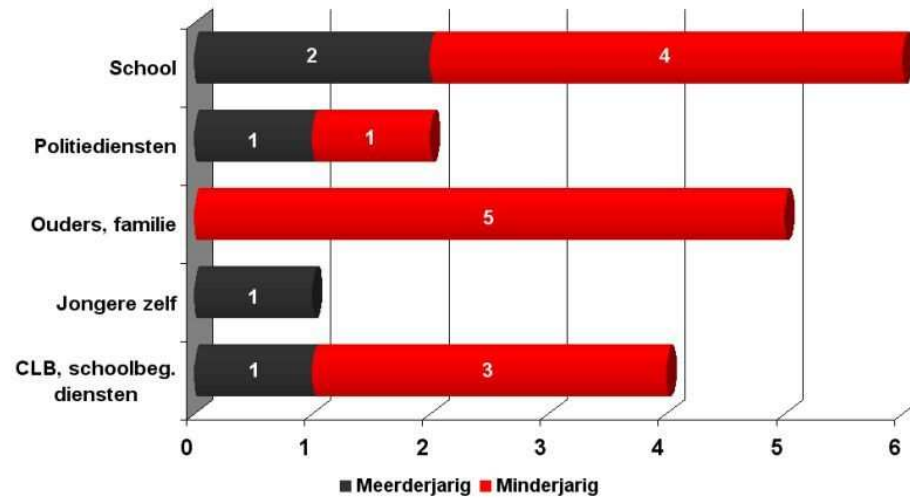
In 2008 waren er in de regio Ninove **34 lopende dossiers**, **18 dossiers werden nieuw opgestart**. Met de jongeren in begeleiding en familieleden werden **397 begeleidingsgesprekken** gevoerd.

Onderstaande grafieken geven het aantal contacten weer met de partners in het kader van een begeleiding en het aantal co-begeleidingen.

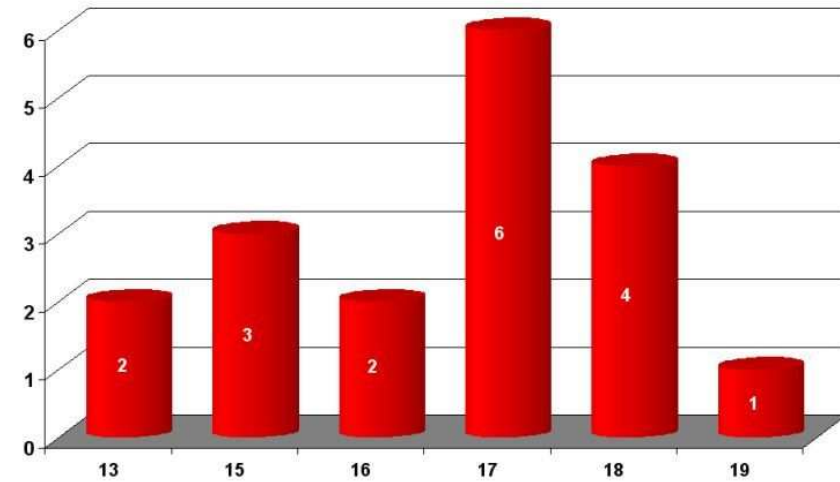

Onderstaande grafieken geven de **kenmerken** weer van de **nieuw opgestarte begeleidingen**.

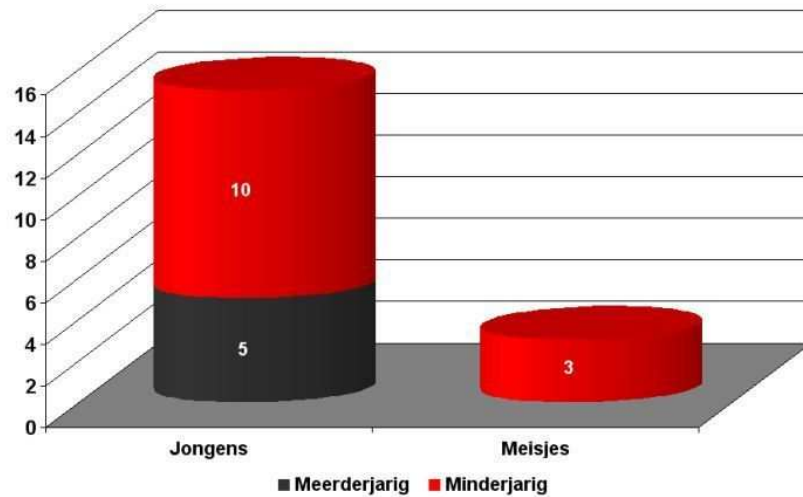
DOORVERWIJZERS

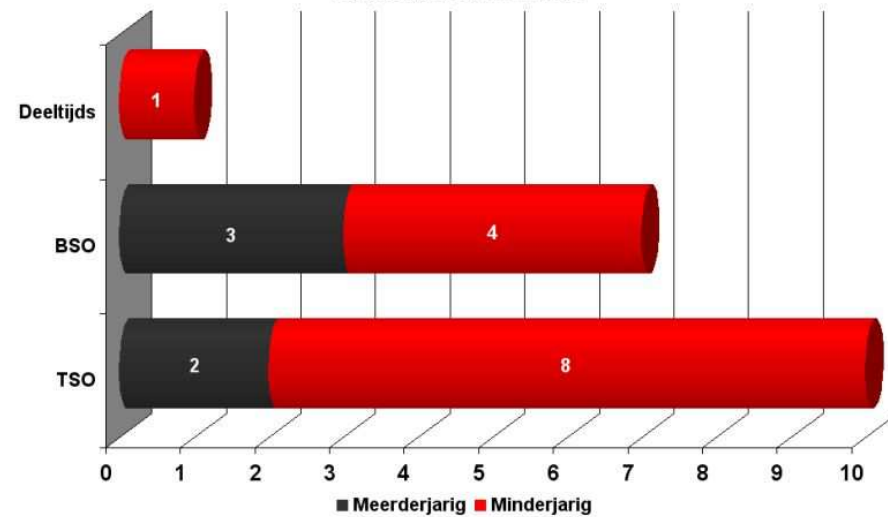
LEEFTIJD

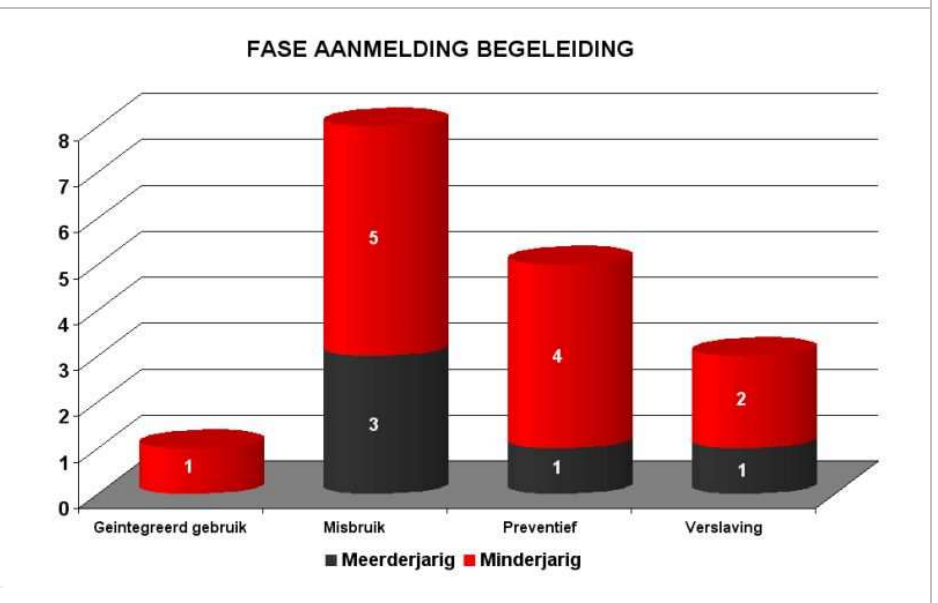
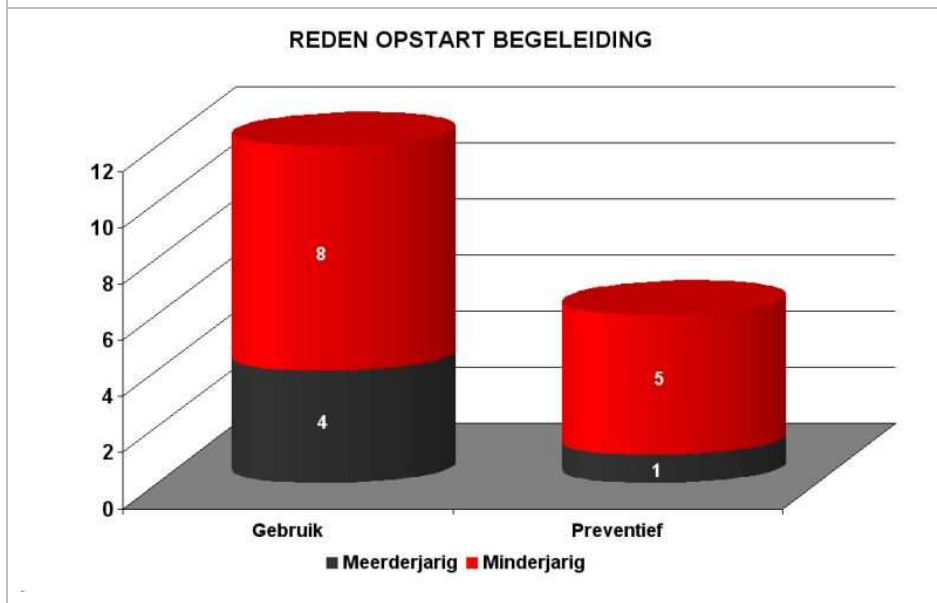
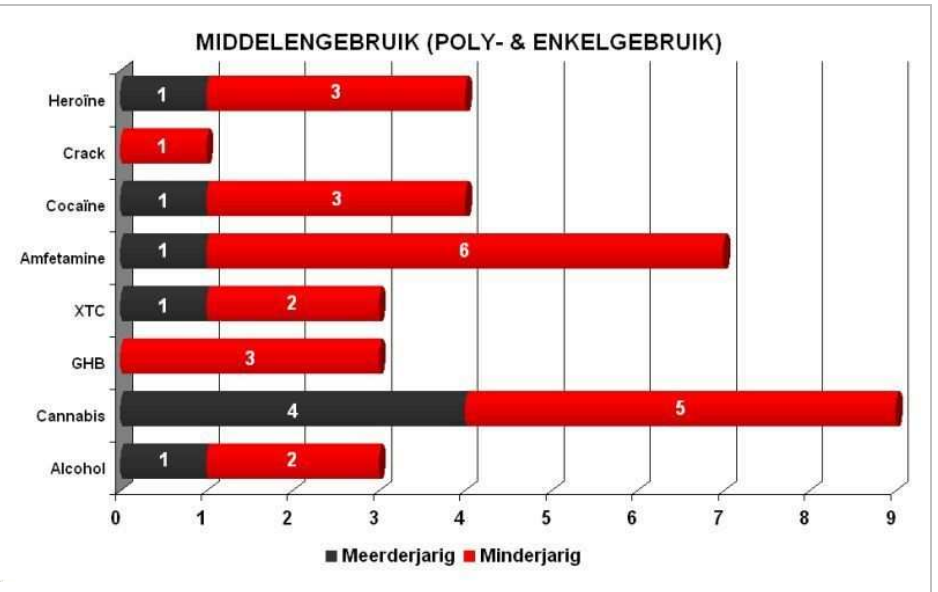
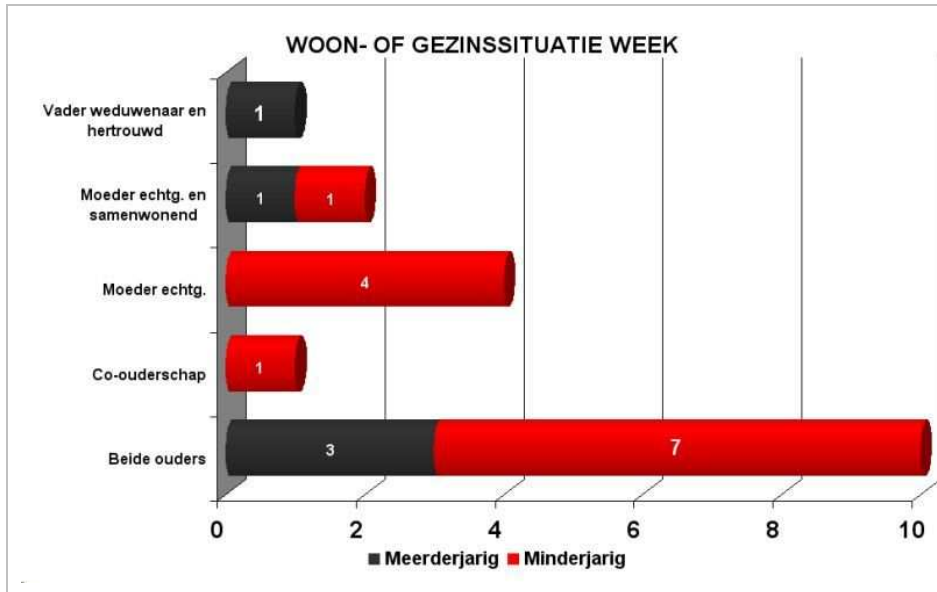

GESLACHT

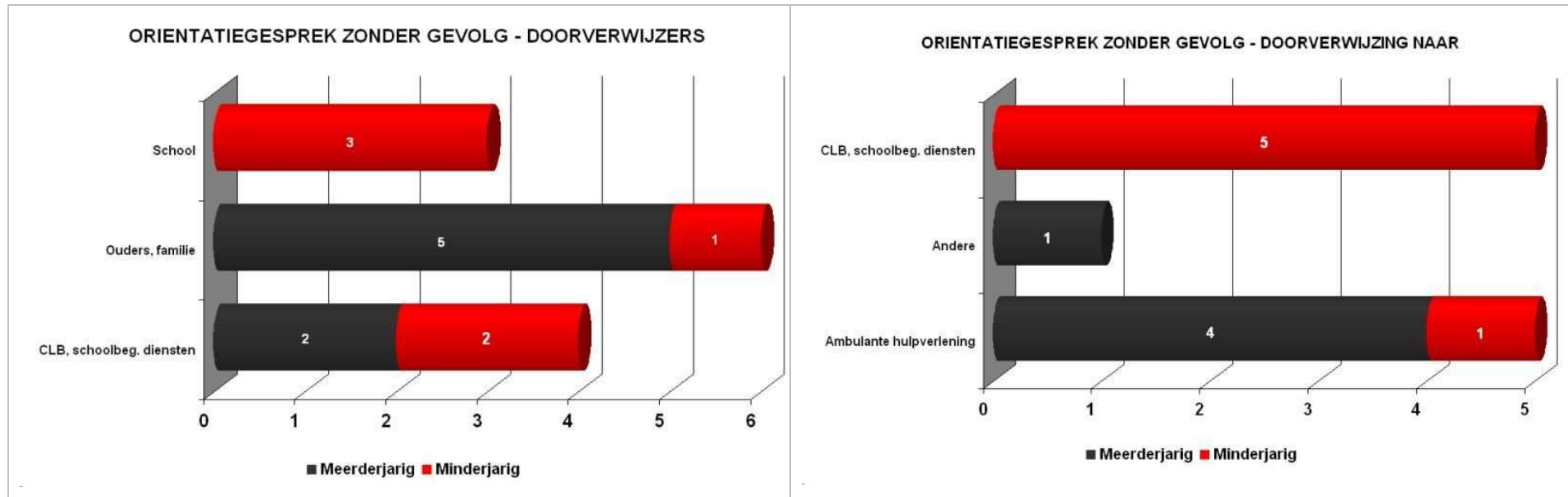
ONDERWIJSRICHTING

Oriëntatiegesprekken zonder gevolg

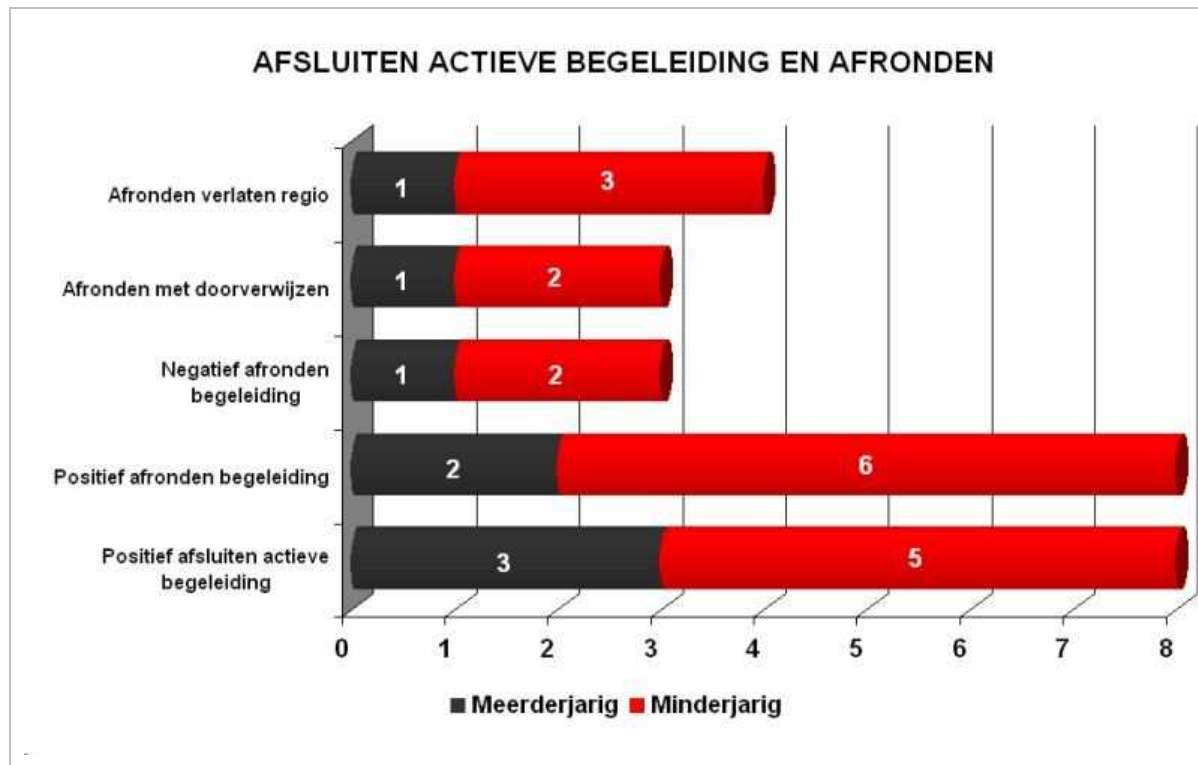
In 2008 waren er in de regio Ninove **13 oriëntatiegesprekken zonder gevolg**²⁵. In onderstaande grafieken wordt aangegeven wie de doorverwijzer is en naar wie wordt doorverwezen.

²⁵ Een oriëntatiegesprek zonder gevolg betekent dat door de drugbegeleider vastgesteld wordt dat er geen druggebruik aan de orde is (bvb. andere problematiek, puberteitsperikelen, ...) of dat de jongere buiten de doelgroep valt (niet woonachtig of schoolgaand in werkingsgebied of naar leeftijd toe) of dat een gerichte doorverwijzing naar residentiële drughulpverlening noodzakelijk is.

Afsluiten begeleidingen

In 2008 waren er in de regio Ninove **8 positieve afsluitingen van de actieve begeleiding**²⁶. **8 begeleidingen** werden **positief afgerond**²⁷. In 3 gevallen werd het dossier negatief afgerond, in 3 dossiers werd doorverwezen en in 4 gevallen heeft de jongere de regio verlaten.

²⁶ D.w.z. dat er een gebruiksstop is en dat door de drugbegeleider besloten wordt - na subjectieve (rapportage) en objectieve (urinecontrole) meting - dat er geen wekelijkse opvolging meer nodig is. Het afsluiten van de begeleiding wordt gevolgd door een opvolgingsfase van 6 maanden ter consolidatie van de gebruiksstop.

²⁷ D.w.z. dat ook de opvolgingsfase van 6 maanden positief is verlopen.

Activiteitenverslag 2008

Regio Denderleeuw

PROVINCIAAL INTERBESTUURLIJK SAMENWERKINGSVERBAND
VOOR AANPAK VAN DRUGMISBRUIK

www.denderleeuw.pisad.be

Inleiding

Vroeginterventie en vroegbegeleiding zijn de kernactiviteiten van PISAD in Denderleeuw. Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk vroeginterventie en begeleiding.

Daarnaast worden naar jaarlijkse gewoonte in Denderleeuw diverse preventieprojecten georganiseerd voor zowel het basisonderwijs, secundair onderwijs als voor de bevolking in het algemeen.

In Denderleeuw werd traditiegetrouw ook in 2008 een MEGA ouderavond georganiseerd. Naast ondersteuning van het MEGA project, werd eveneens naar de secundaire scholen een aanbod gedaan. In samenwerking met de jeugddienst konden de leerlingen van alle secundaire scholen genieten van het toneelstuk "'t zal nooit meer zo zijn" van de Kiem en "Als papa vader wordt" van het Ardennenoffensief. Het Atheneum kwam naar jaarlijkse gewoonte een aantal dagen preventie volgen in het Kasteeltje. In dit programma zijn 'maat in de shit', assertiviteitstraining, een sessie met ervaringsdeskundige en de film 'Afblijven' opgenomen. Ook in het IKSO was er een sessie met ervaringsdeskundige. In januari 2008 stond de drugbegeleider mee in voor de opvang van de scoutsleden nadat een leider overleden was aan een overdosis. Er werden twee momenten georganiseerd om vragen te beantwoorden en de scouts productinformatie mee te geven.

Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk preventie.

De werking van PISAD zit vervat in de schoolreglementen. PISAD stelt deze werking via verschillende kanalen in de scholen voor.

PISAD werkt heel nauw samen met de verschillende partners op het terrein. Het scholenoverleg en het lokaal drugoverleg zijn in 2008 tweemaal samengekomen. De drugbegeleider was in het kader van overlastpreventie op drie vergaderingen van de werkgroep 'speelpleintjes' aanwezig. Verder is de drugbegeleider ook steeds aanwezig op de vergaderingen van de jeugdraad. Om in contact te blijven met de actoren in de regio werd ook aandacht besteed aan overleg met de lokale afdeling van de AA en de medewerkers van het OCMW.

PISAD nam tevens deel aan verschillende activiteiten die in de regio voor en/of door jongeren georganiseerd werden. In februari 2008 werd een charter afgesloten tussen de jeugddienst, de jeugdwerking in Denderleeuw, de gemeente en PISAD. Vanuit de aanwezigheid van de drugbegeleider op de samenkomsten van de commissie jeugd (later jeugdraad genoemd) was dit een eerste stap in het verder sensibiliseren en weerbaar maken van de Denderleeuwse jeugd. Het is een intentieverklaring waarmee alle betrokken partijen zich engageren om drugpreventieve activiteiten te organiseren. In het kader van dit charter werd reeds een infoavond georganiseerd voor de leiding van de verschillende jeugdverenigingen en verantwoordelijken van jeugthuizen in Denderleeuw. Ook tijdens de jeugdbeurs werd PISAD vertegenwoordigd.

In 2009 hopen wij op hetzelfde elan te kunnen verder werken en de samenwerkingsverbanden met de verschillende partijen, daar waar nodig, nog te optimaliseren. In 2009 zal samen met de verschillende jeugdwerkingen, de gemeente, de jeugddienst en de politie bekeken worden hoe dit charter concreet vorm kan krijgen. Tevens zal worden nagegaan welke activiteiten toegevoegd kunnen worden aan de lijst waar in 2008 mee van start gegaan is.

Contact

PISAD Regio Denderleeuw

Ellen Goossens, drugbegeleider

't Kasteeltje, Stationsstraat 7, 9470 Denderleeuw
tel. 053 67 41 69 - gsm 0499 57 84 96
pisad.denderleeuw@oost-vlaanderen.be
www.denderleeuw.pisad.be

PISAD Hoofdzetel

Dominique Roos, Directeur

AC Maagdendale, Tussenmuren 17, 9700 Oudenaarde
tel. 055 33 51 05 - fax 055 20 76 36 - gsm 0474 52 90 14
info@pisad.be - dominique.roos@oost-vlaanderen.be
www.pisad.be

Preventie

In de regio Denderleeuw werden in 2008 volgende preventieactiviteiten uitgevoerd:

- Het project **Drugvrij en op Weg naar Volwassenheid** werd afgerond met de slotactie waarvan naaststaande foto het resultaat is. De 42 secundaire scholen in het werkingsgebied van PISAD hebben unaniem een letter van de slogan 'een drugvrije jeugd, onze keuze naar volwassenheid' op zich genomen. De leerlingen die de slogan vormen, dragen de boodschap mee uit voor de ganse school. Van iedere letter die men vormde, werd een luchtfoto genomen. Met die slogan willen jongeren een zichtbaar signaal geven dat zij duidelijk kiezen voor een drugvrije jeugd (zij kiezen voor 'REALITY!'). Iedere leerling die poseerde voor de slogan ontving van PISAD een 'lanyard' met verwijzing naar www.pisad.be.

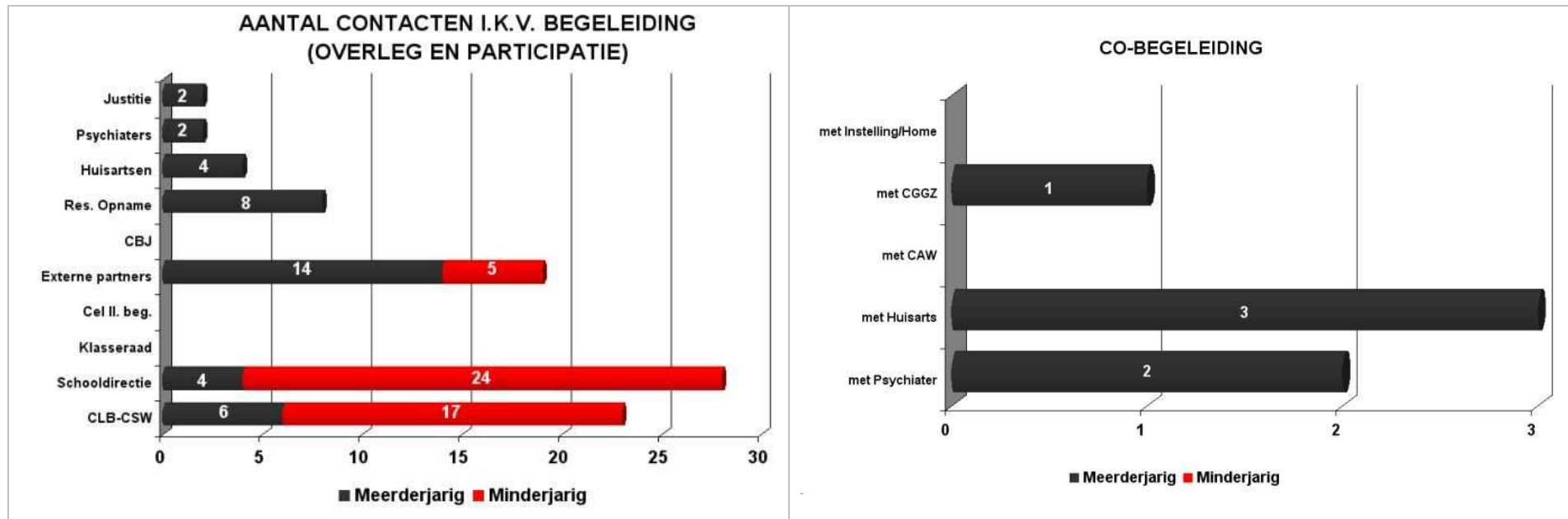

- **20 preventiesessies** werden uitgevoerd voor **jongeren uit het secundair onderwijs en het jeugdwerk**: films met nabespreking, theaterproducties met nabespreking, algemene preventie, weerbaarheid, getuigenissen van een ervaringsdeskundige, ... Daarmee werden **1087 jongeren** direct preventief benaderd.
- **3 infosessies** werden gegeven aan **intermediairen uit het secundair, basisonderwijs en jeugdwerk (leerkrachten, leerlingenbegeleiders, ouders, jeugdbegeleiders ...)** waarbij **136 personen** werden bereikt: opvoedingsondersteuning, signaalgedrag, productinformatie, ...

Vroeginterventie en begeleiding

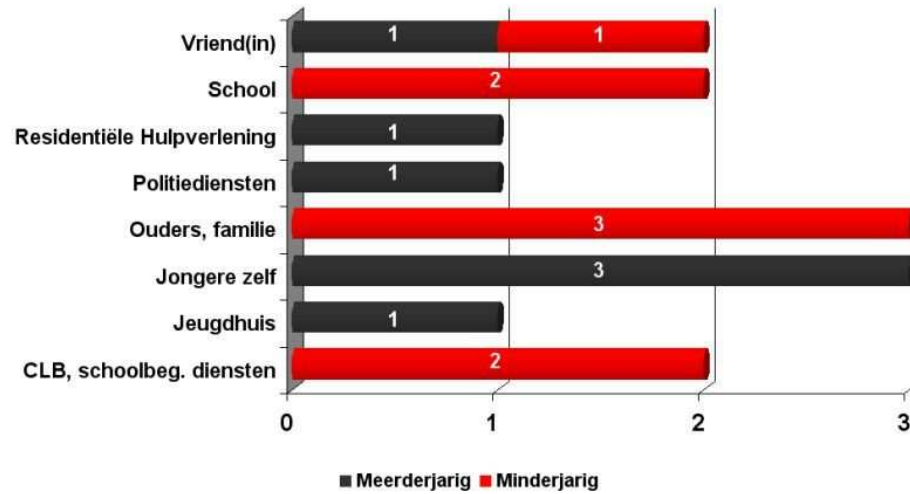
In 2008 waren er in de regio Denderleeuw **21 lopende dossiers**, **15 dossiers werden nieuw opgestart**. Met de jongeren in begeleiding en familieleden werden **230 begeleidingsgesprekken** gevoerd.

Onderstaande grafieken geven het aantal contacten weer met de partners in het kader van een begeleiding en het aantal co-begeleidingen.

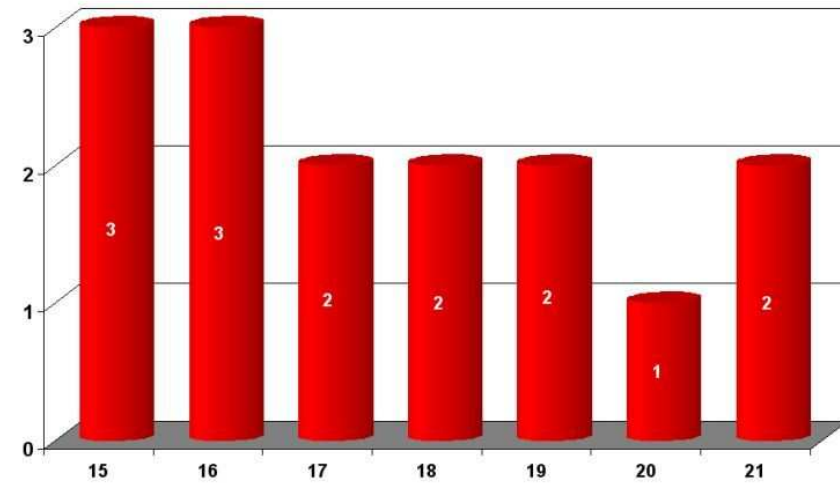

Onderstaande grafieken geven de **karakteristieken** weer van de **nieuw opgestarte begeleidingen**.

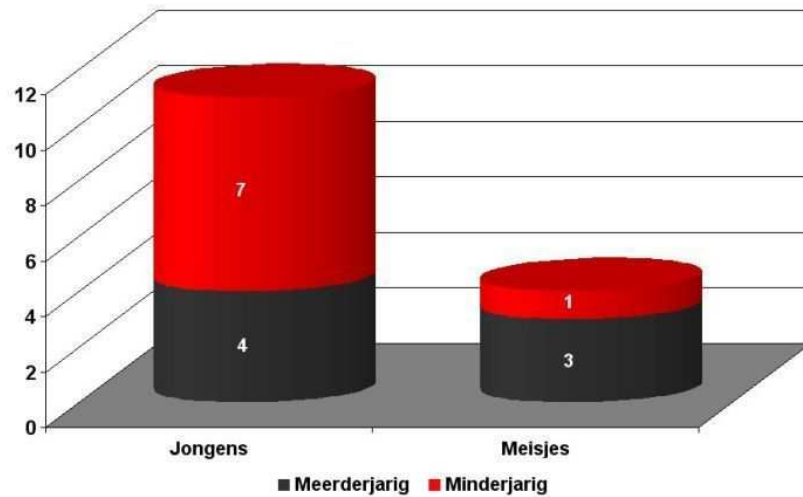
DOORVERWIJZERS

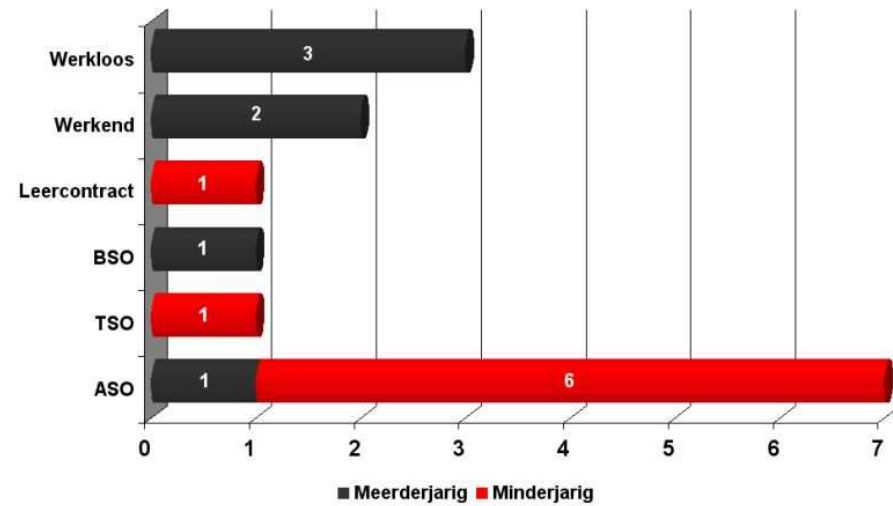
LEEFTIJD

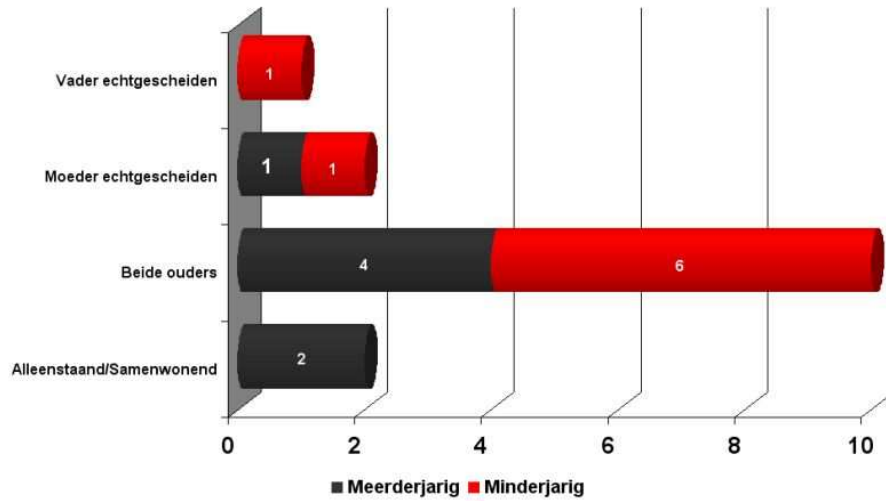
GESLACHT

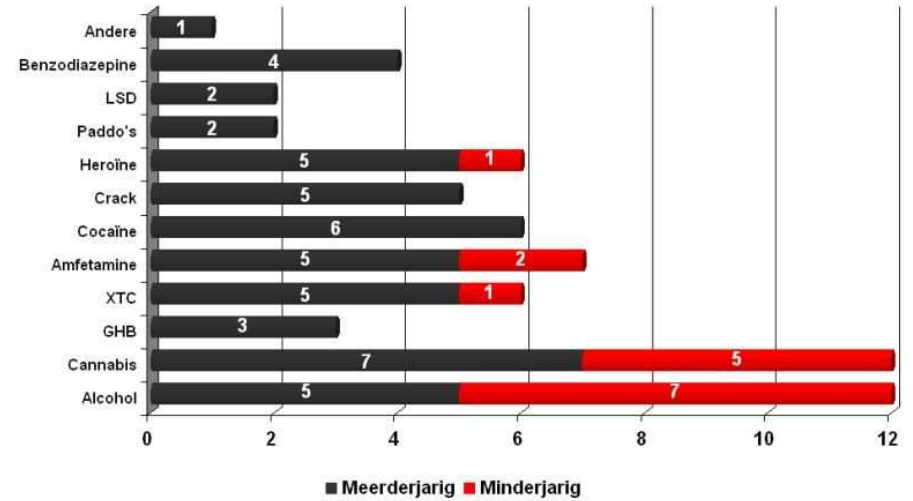
ONDERWIJSRICHTING

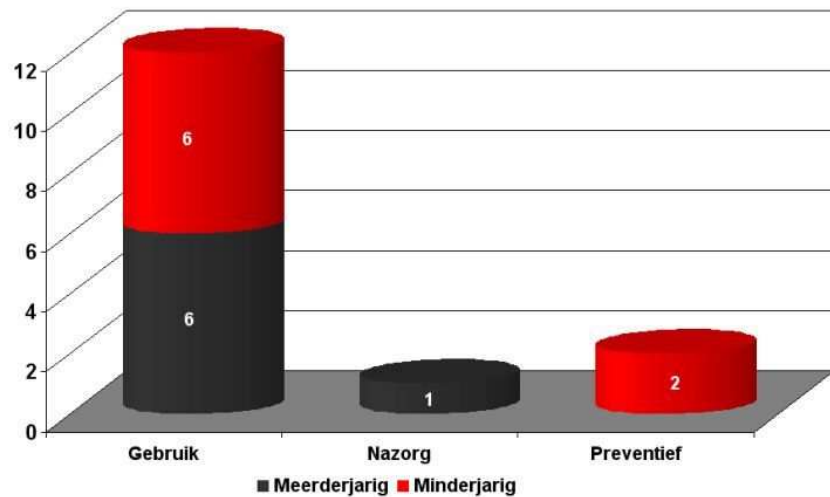
WOON- OF GEZINSSITUATIE WEEK

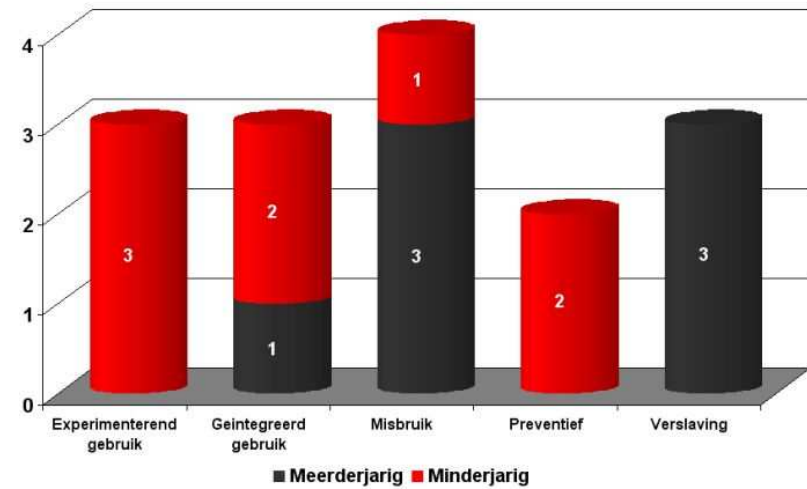
MIDDELENGEBRUIK (POLY- & ENKELGEBRUIK)

REDEN OPSTART BEGELEIDING

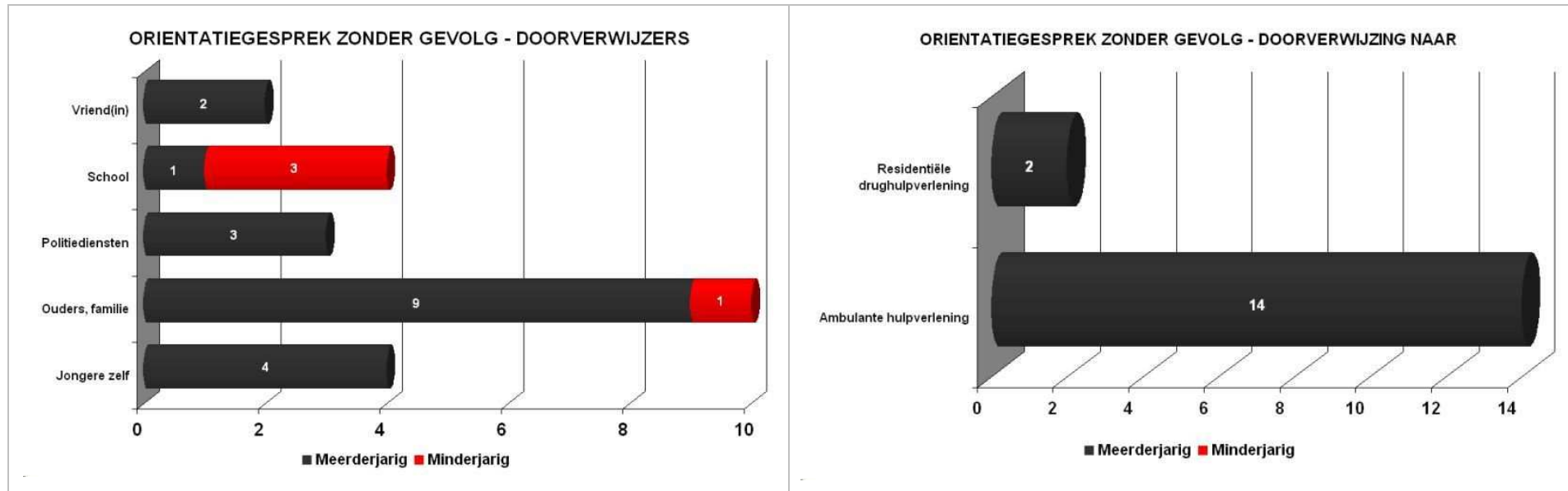

FASE AANMELDING BEGELEIDING

Oriëntatiegesprekken zonder gevolg

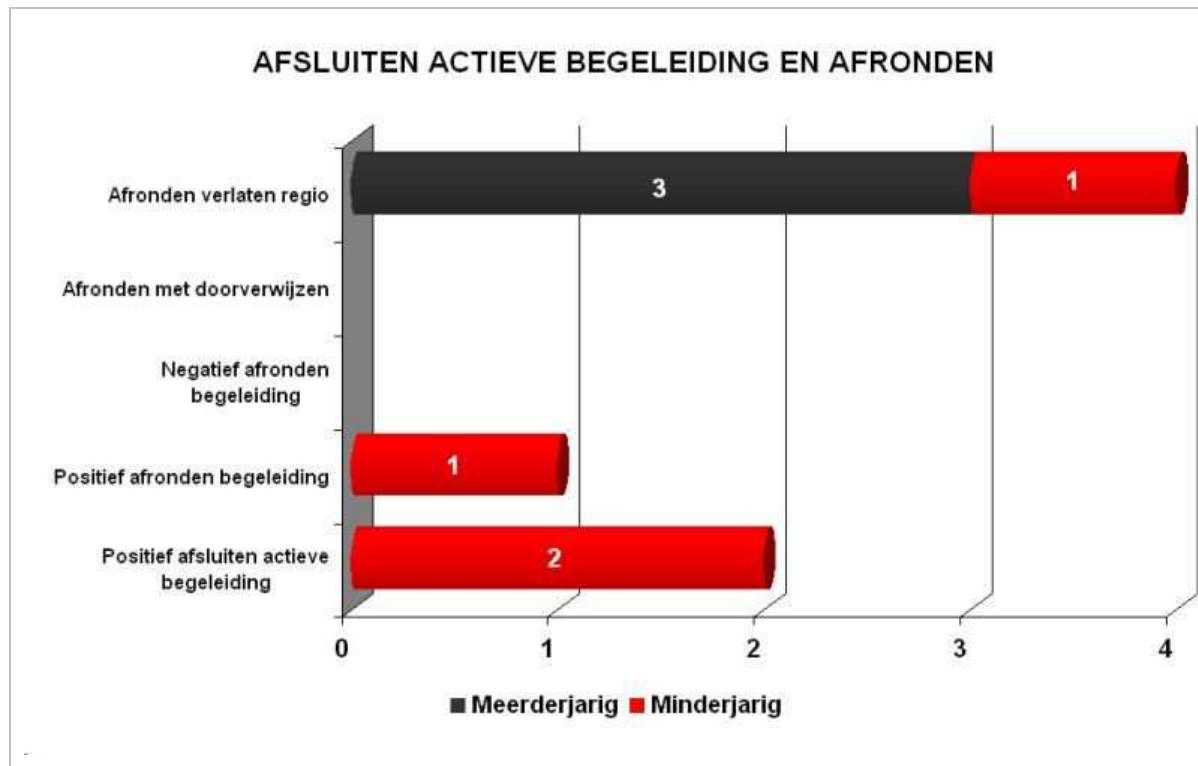
In 2008 waren er in de regio Denderleeuw **23 oriëntatiegesprekken zonder gevolg**²⁸. In onderstaande grafieken wordt aangegeven wie de doorverwijzer is en naar wie wordt doorverwezen.

²⁸ Een oriëntatiegesprek zonder gevolg betekent dat door de drugbegeleider vastgesteld wordt dat er geen druggebruik aan de orde is (bvb. andere problematiek, puberteitsperikelen, ...) of dat de jongere buiten de doelgroep valt (niet woonachtig of schoolgaand in werkingsgebied of naar leeftijd toe).

Afsluiten begeleidingen

In 2008 waren er in de regio Denderleeuw **2 positieve afsluitingen van de actieve begeleiding**²⁹. **1 begeleiding** werd **positief afgerond**³⁰. In 4 gevallen heeft de jongere de regio verlaten.

²⁹ D.w.z. dat er een gebruiksstop is en dat door de drugbegeleider besloten wordt - na subjectieve (rapportage) en objectieve (urinecontrole) meting - dat er geen wekelijkse opvolging meer nodig is. Het afsluiten van de begeleiding wordt gevolgd door een opvolgingsfase van 6 maanden ter consolidatie van de gebruiksstop.

³⁰ D.w.z. dat ook de opvolgingsfase van 6 maanden positief is verlopen.

Activiteitenverslag 2008

Regio Haaltert

PROVINCIAAL INTERBESTUURLIJK SAMENWERKINGSVERBAND
VOOR AANPAK VAN DRUGMISBRUIK

www.haaltert.pisad.be

Inleiding

Vroeginterventie en vroegbegeleiding zijn de kernactiviteiten van PISAD in Haaltert. Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk vroeginterventie en begeleiding.

Naast de huisbezoeken was de drugbegeleider in 2008 om de twee weken op woensdagnamiddag bereikbaar voor het publiek op de zitdagen in het Sociaal Huis te Haaltert.

Daarnaast worden naar jaarlijkse gewoonte in Haaltert diverse preventieprojecten georganiseerd voor zowel het basisonderwijs als voor de bevolking in het algemeen. In Haaltert werd traditiegetrouw ook in 2008 een MEGA ouderavond georganiseerd. Tijdens deze avond wordt, in samenwerking met de politie, aan de ouders wat meer uitleg gegeven over de lessen die hun kinderen krijgen en wordt dieper ingegaan op de verschillende middelen. Samen met de dienst jeugd van de gemeente Haaltert werd een slotevenement voor de zesdeklassers van Haaltert georganiseerd. Het 6de leerjaar werd uitgenodigd in CC De Plomblom te Ninove, waar ze samen naar het toneelstuk 'Dosis Overdosis' keken. In de loop van het schooljaar kregen alle kinderen van het zesde leerjaar de kans een drugpreventieslogan te ontwerpen. De winnende slogan werd op een t-shirt gedrukt, dat aan alle kinderen aangeboden werd.

In de loop van februari en maart kwamen de schooldirecties, de jeugddienst en de drugbegeleider verschillende malen samen om de preventieweek van het basisonderwijs uit te werken. Concreet werd er op 18 maart een filmvoorstelling georganiseerd. 140 leerlingen uit de Haaltertse basisscholen genoten van de film 'Afblijven'. Uiteraard was er ook aandacht voor het preventieve luik in een slotevenement op 31 maart. Tijdens dit slotevenement bracht elk klasje van het 6de studiejaar een letter van de slogan uit het MEGA-project. Deze letter werd voorgesteld aan de hand van een gedicht, dansje, toneelstuk, of eender welke manier die de leerlingen zelf konden bedenken.

In samenwerking met de dienst jeugd werd een informatieavond voor ouders van peuters en kleuters op touw gezet. Tijdens deze avond is er voornamelijk aandacht voor opvoedingsondersteuning.

Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk preventie.

De werking van PISAD zit vervat in de schoolreglementen. PISAD deze werking via verschillende kanalen in de scholen voor.

PISAD werkt heel nauw samen met de verschillende partners op het terrein. Om de samenwerking met de verschillende actoren op het terrein te optimaliseren, werd er ook tijd gemaakt voor overlegvergaderingen met de voorzitter van het LOK van de huisartsen en met de medewerkers van het OCMW.

PISAD nam tevens deel aan verschillende activiteiten die in de regio voor en/of door jongeren georganiseerd werden. In februari bood de drugbegeleider van PISAD eveneens ondersteuning aan de 'Pesttentoonstelling Jeugd en Vrede'.

In 2009 hopen wij op hetzelfde elan te kunnen verder werken en de samenwerkingsverbanden met de verschillende partijen, daar waar nodig, nog te optimaliseren. Er staan een aantal projecten in de startblokken, onder andere het opstarten van een Charter met de jeugdverenigingen, het opstarten van een oudergroep, het uitbouwen van een project binnen de speelpleinwerking in de vakanties en een extra aanbod op preventief vlak naar de basisscholen.

Contact

PISAD Regio Haaltert

Ellen Goossens, drugbegeleider

Sociaal Huis, Donkerstraat 30, 9450 Haaltert
tel. 053 85 86 38 - gsm 0499 57 84 96
pisad.haaltert@oost-vlaanderen.be
www.haaltert.pisad.be

PISAD Hoofdzetel

Dominique Roos, Directeur

AC Maagdendale, Tussenmuren 17, 9700 Oudenaarde
tel. 055 33 51 05 - fax 055 20 76 36 - gsm 0474 52 90 14
info@pisad.be - dominique.roos@oost-vlaanderen.be
www.pisad.be

Preventie

In de regio Haaltert werden in 2008 volgende preventieactiviteiten uitgevoerd:

- Het project **Drugvrij en op Weg naar Volwassenheid** werd afgerond met de slotactie waarvan naaststaande foto het resultaat is. De 42 secundaire scholen in het werkingsgebied van PISAD hebben unaniem een letter van de slogan 'een drugvrije jeugd, onze keuze naar volwassenheid' op zich genomen. De leerlingen die de slogan vormen, dragen de boodschap mee uit voor de ganse school. Van iedere letter die men vormde, werd een luchtfoto genomen. Met die slogan willen jongeren een zichtbaar signaal geven dat zij duidelijk kiezen voor een drugvrije jeugd (zij kiezen voor 'REALITY!'). Iedere leerling die poseerde voor de slogan ontving van PISAD een 'lanyard' met verwijzing naar www.pisad.be.

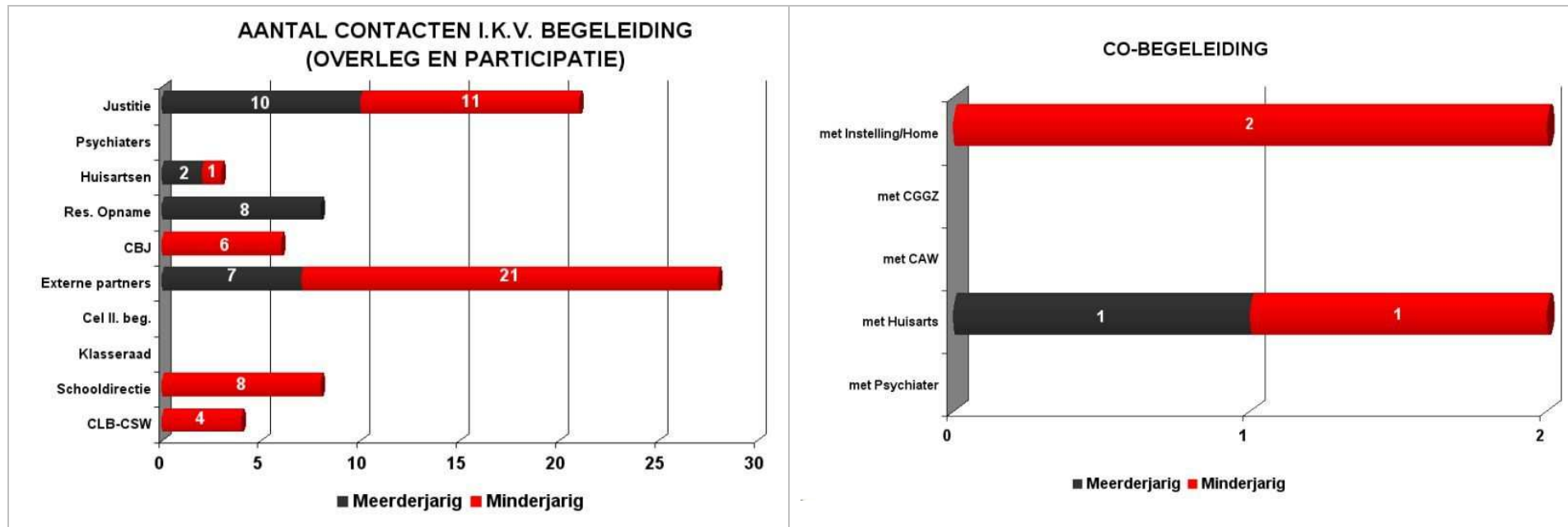

- **4 preventiesessies** werden uitgevoerd voor **jongeren uit het basisonderwijs (6de leerjaar)** met ondermeer de film 'Afblijven' met een nabespreking. Daarmee werden **565 jongeren** uit het 6de leerjaar direct preventief benaderd en voorbereid op hun overstap naar het secundair onderwijs.
- **2 infosessies** werden gegeven aan **intermediairen uit het basisonderwijs en kleuteronderwijs (leerkrachten, leerlingenbegeleiders, ouders, ...)** waarbij **66 personen** werden bereikt: opvoedingsondersteuning, signaalgedrag, productinformatie, ...

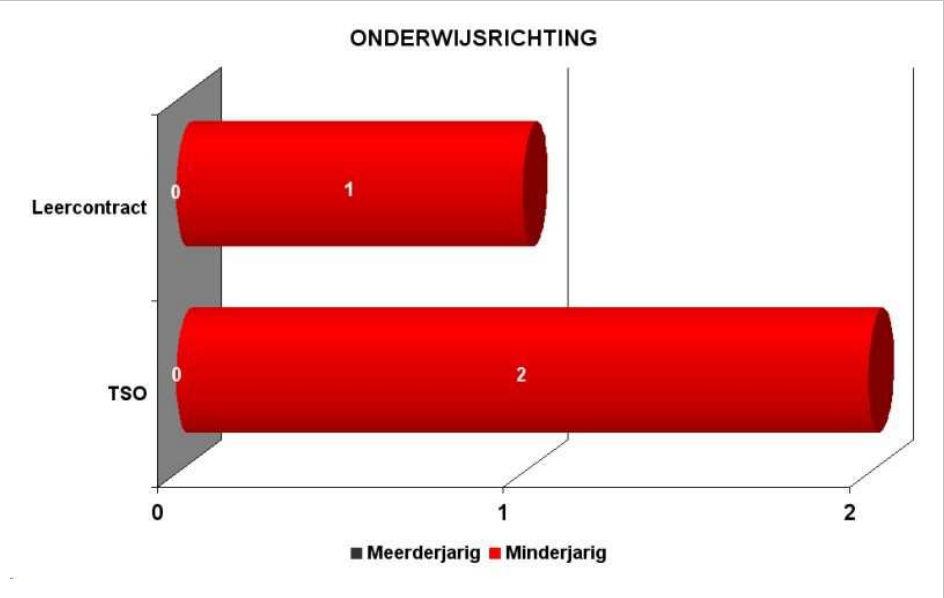
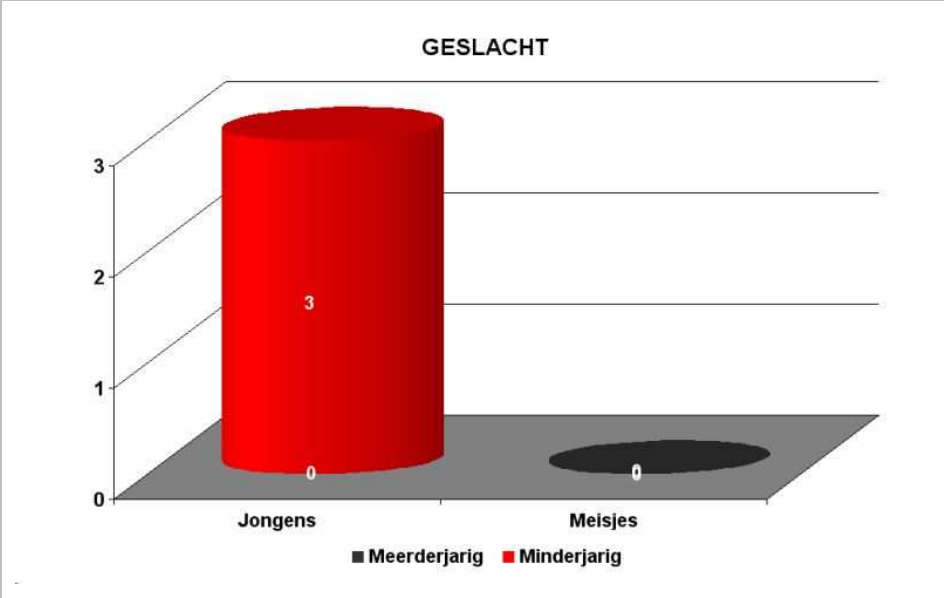
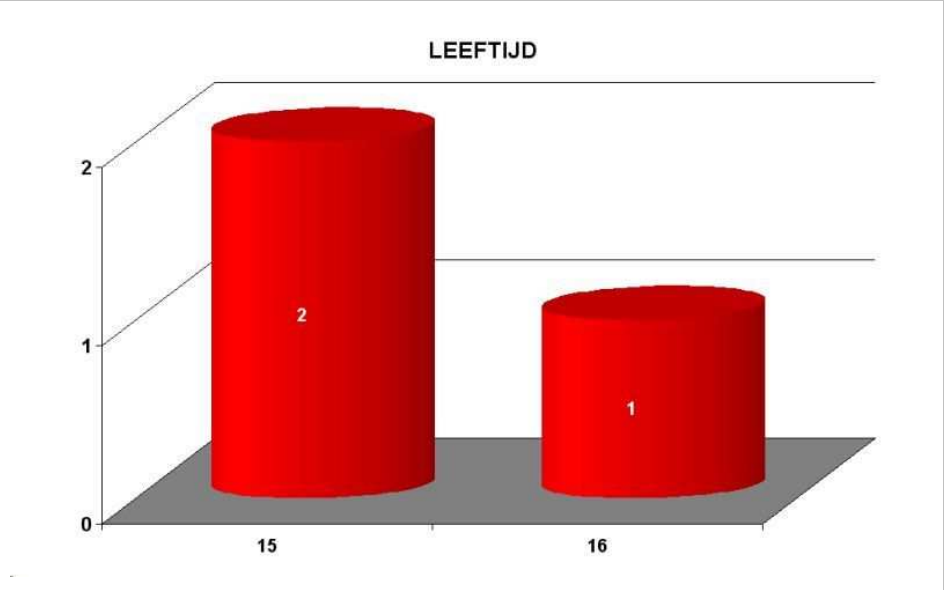
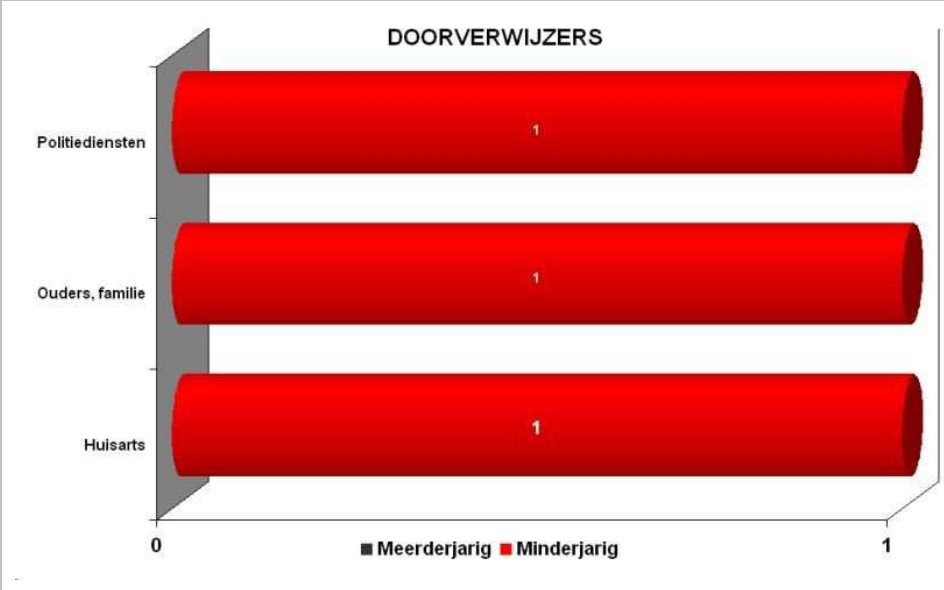
Vroeginterventie en begeleiding

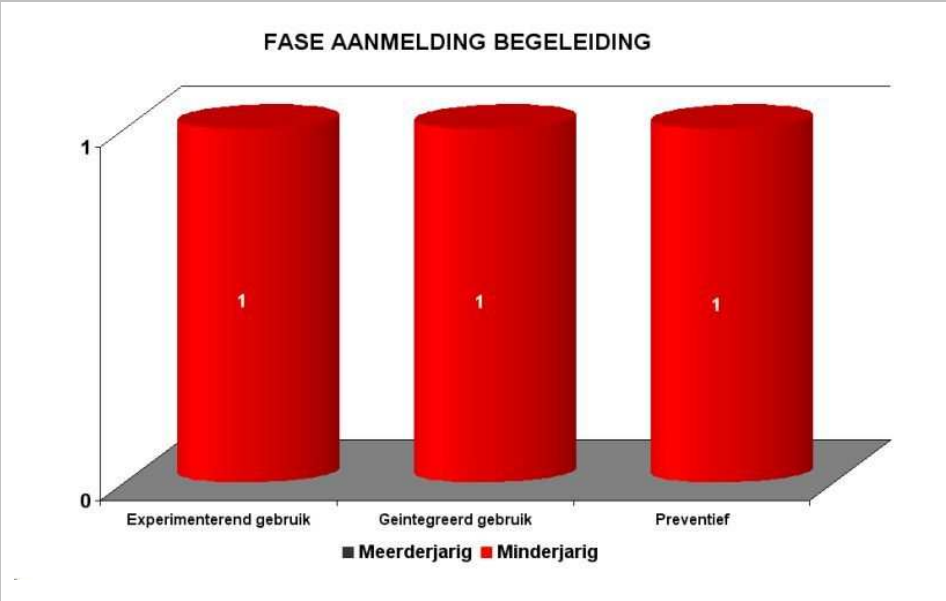
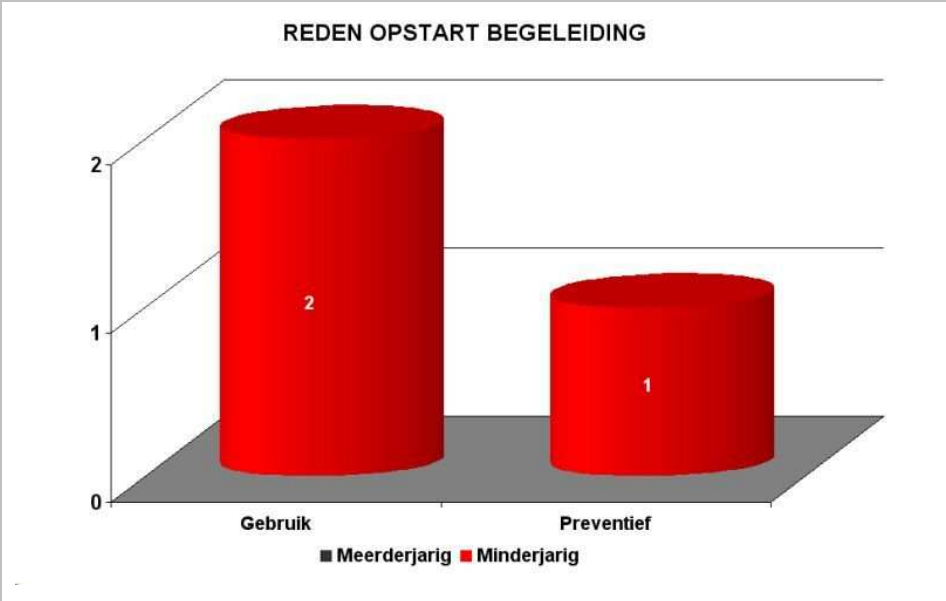
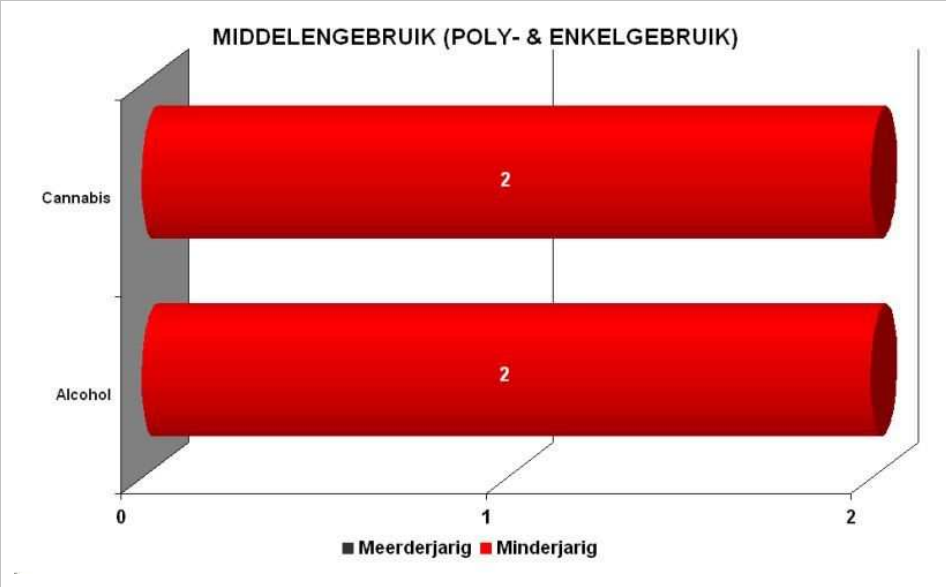
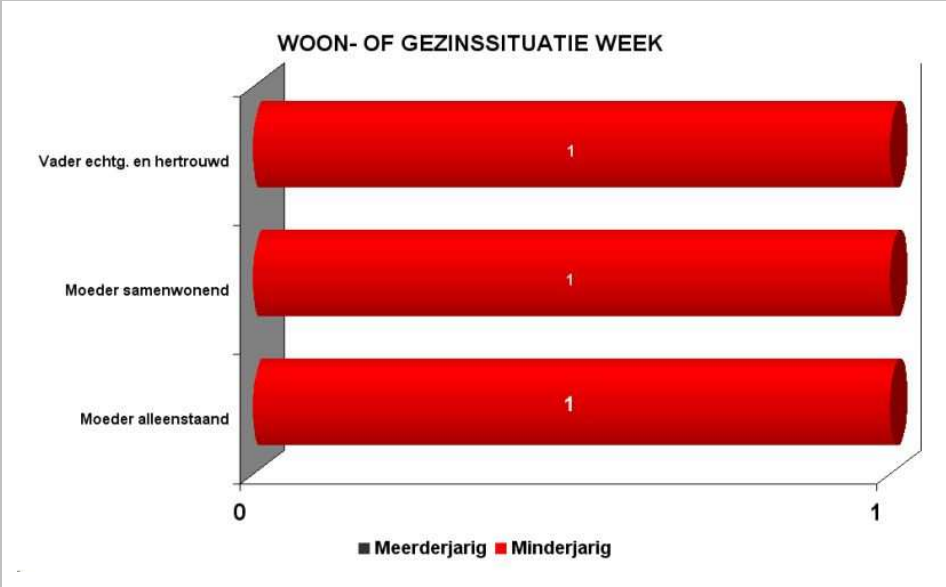
In 2008 waren er in de regio Haaltert **17 lopende dossiers**, **3 dossiers werden nieuw opgestart**. Met de jongeren in begeleiding en familieleden werden **200 begeleidingsgesprekken** gevoerd.

Onderstaande grafieken geven het aantal contacten weer met de partners in het kader van een begeleiding en het aantal co-begeleidingen.

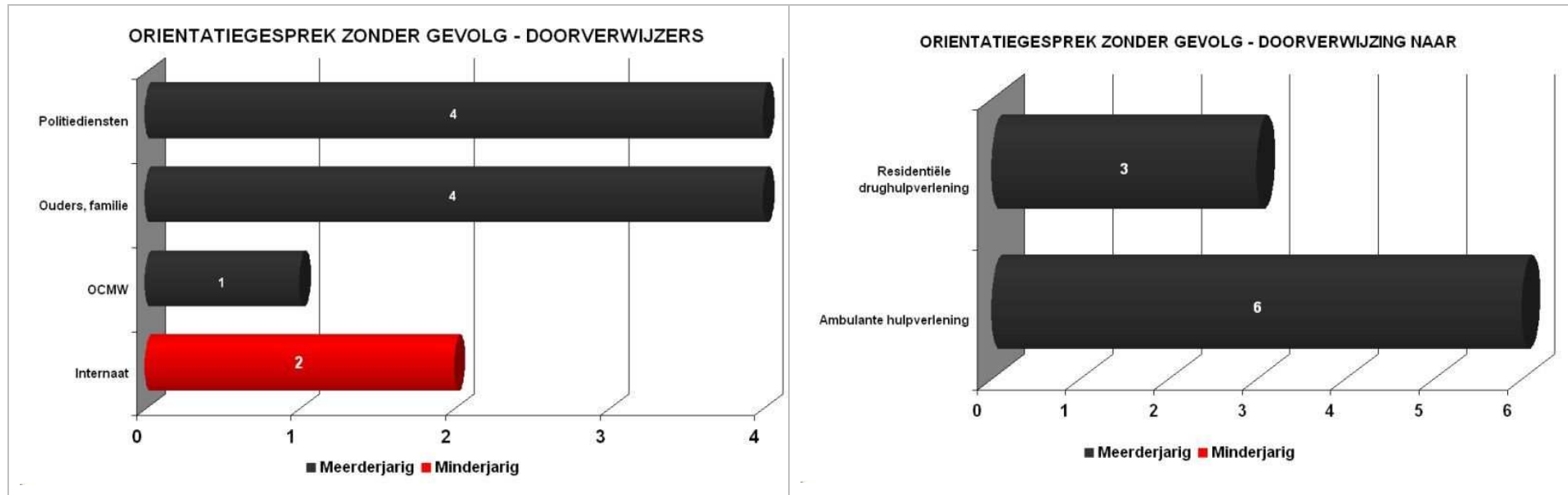
Onderstaande grafieken geven de **kenmerken** weer van de **nieuw opgestarte begeleidingen**.

Oriëntatiegesprekken zonder gevolg

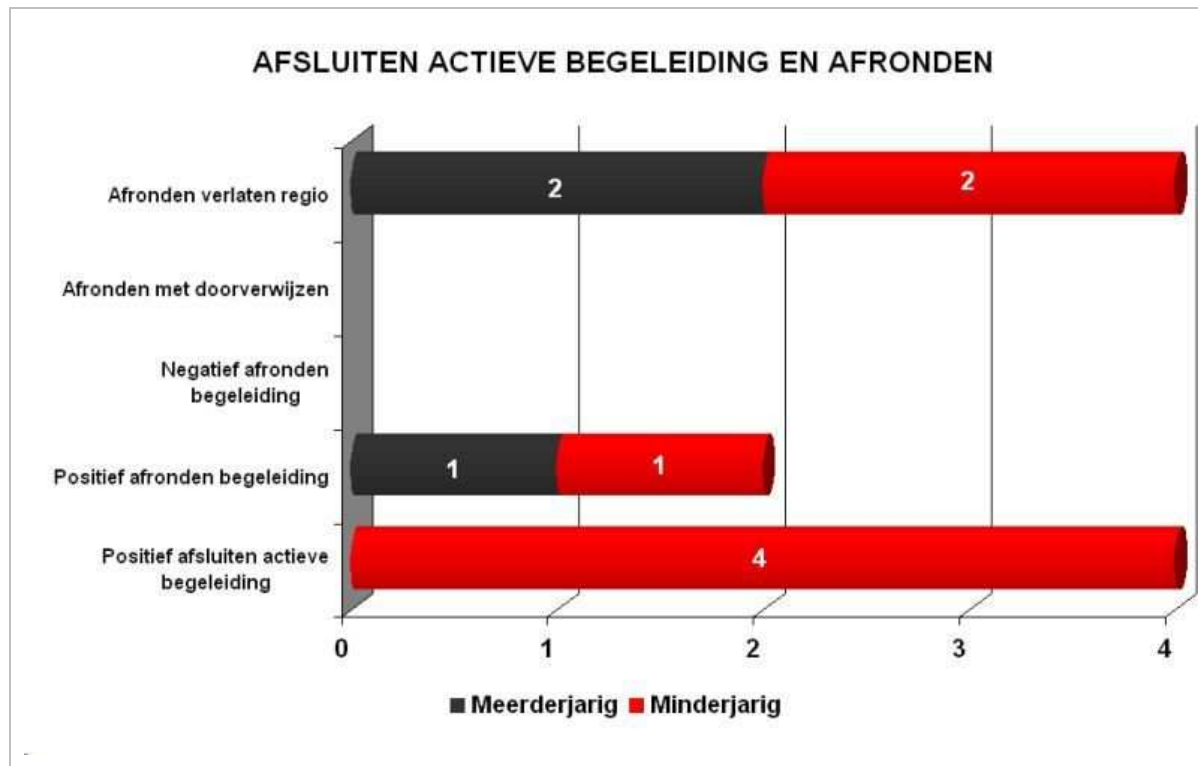
In 2008 waren er in de regio Haaltert **11 oriëntatiegesprekken zonder gevolg**³¹. In onderstaande grafieken wordt aangegeven wie de doorverwijzer is en naar wie wordt doorverwezen.

³¹ Een oriëntatiegesprek zonder gevolg betekent dat door de drugbegeleider vastgesteld wordt dat er geen druggebruik aan de orde is (bv. andere problematiek, puberteitsperikelen, ...) of dat de jongere buiten de doelgroep valt (niet woonachtig of schoolgaand in werkingsgebied of naar leeftijd toe).

Afsluiten begeleidingen

In 2008 waren er in de regio Haaltert **4 positieve afsluitingen van de actieve begeleiding**³². **2 begeleidingen** werden **positief afgerond**³³. In 4 gevallen heeft de jongere de regio verlaten.

³² D.w.z. dat er een gebruiksstop is en dat door de drugbegeleider besloten wordt - na subjectieve (rapportage) en objectieve (urinecontrole) meting - dat er geen wekelijkse opvolging meer nodig is. Het afsluiten van de begeleiding wordt gevolgd door een opvolgingsfase van 6 maanden ter consolidatie van de gebruiksstop.

³³ D.w.z. dat ook de opvolgingsfase van 6 maanden positief is verlopen.

Activiteitenverslag 2008

Regio Liedekerke

PROVINCIAAL INTERBESTUURLIJK SAMENWERKINGSVERBAND
VOOR AANPAK VAN DRUGMISBRUIK

www.liedekerke.pisad.be

Inleiding

In september 2008 werd gestart met een deeltijdse drugbegeleider in de gemeente Liedekerke. De dienst PISAD werd samen met het OCMW, de financiële dienst en het sociaal loket ondergebracht in het nieuwe Sociaal Huis.

Vroeginterventie en vroegbegeleiding zijn de kernactiviteiten van PISAD in Liedekerke. Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk vroeginterventie en begeleiding.

Daarnaast worden in Liedekerke diverse preventieprojecten georganiseerd voor zowel het secundair onderwijs als voor de bevolking in het algemeen. Er werd in 2008 al een informatieve avond georganiseerd voor de bevolking in CC De Warande. Tijdens deze avond werden zowel de verschillende producten, als de mogelijke signalen van druggebruik besproken. Dankzij de samenwerking met politiediensten konden de aanwezigen de verschillende producten ook eens 'in het echt' bekijken. Verder werden in 2008 ook al afspraken gemaakt voor het inplannen van drugpreventie in de secundaire scholen. Deze preventieactiviteiten werden nog in het schooljaar 2008-2009 gepland en gaan na de kerstvakantie van start.

Concrete gegevens en aantallen vindt u verder in dit rapport terug onder het hoofdstuk preventie.

De werking van PISAD zit vevat in de schoolreglementen. PISAD stelt deze werking via verschillende kanalen in de scholen voor. Tijdens het schooljaar 2008-2009 werd de werking van PISAD aan alle leerlingen van het KTA voorgesteld tijdens een bezoek van de drugbegeleider aan de klas. Voor de ouders van de leerlingen van de Middenschool van het Atheneum werd tijdens de infoavond voor de nieuwe leerlingen eveneens een korte voorstelling van de werking gegeven. De drugbegeleider van PISAD is op regelmatige tijdstippen aanwezig op de oudercontacten in het KTA.

PISAD werkt heel nauw samen met de verschillende partners op het terrein. In eerste instantie werden de contacten met de gemeente, politie en scholen gelegd. In het schepencollege werd de nieuwe drugbegeleider aan de burgemeester en schepenen voorgesteld. Nadien volgden ook de politiediensten en de schooldirecties van het secundair. Er werd ook al een aanzet gegeven naar contacten met de directies van de lagere scholen in het werkingsgebied met het oog op de heropstart van het MEGA-project.

In 2009 hopen wij op hetzelfde elan te kunnen verder werken en de samenwerkingsverbanden met de verschillende partijen, daar waar nodig, nog te optimaliseren. Er werden reeds voorbereidingen getroffen voor de opstart van een scholenoverleg, een lokaal drugoverleg, samenwerking met de jeugddienst van de gemeente en een overlegplatform met de huisartsen. Al deze zaken zullen in 2009 verder uitgewerkt en opgestart worden. Naast de heropstart van het MEGA-project zal ook bekeken worden hoe het preventieaanbod naar de scholen, zowel voor het lager als voor het secundair onderwijs, verder uitgebreid kan worden.

Contact

PISAD Regio Liedekerke

Ellen Goossens, drugbegeleider

Sociaal Huis, Opperstraat 33, 1770 Liedekerke

tel. 053 64 55 57 - gsm 0499 57 84 95

pisad@liedekerke.be

www.liedekerke.pisad.be

PISAD Hoofdzetel

Dominique Roos, Directeur

AC Maagdendale, Tussenmuren 17, 9700 Oudenaarde

tel. 055 33 51 05 - fax 055 20 76 36 - gsm 0474 52 90 14

info@pisad.be - dominique.roos@oost-vlaanderen.be

www.pisad.be

Preventie

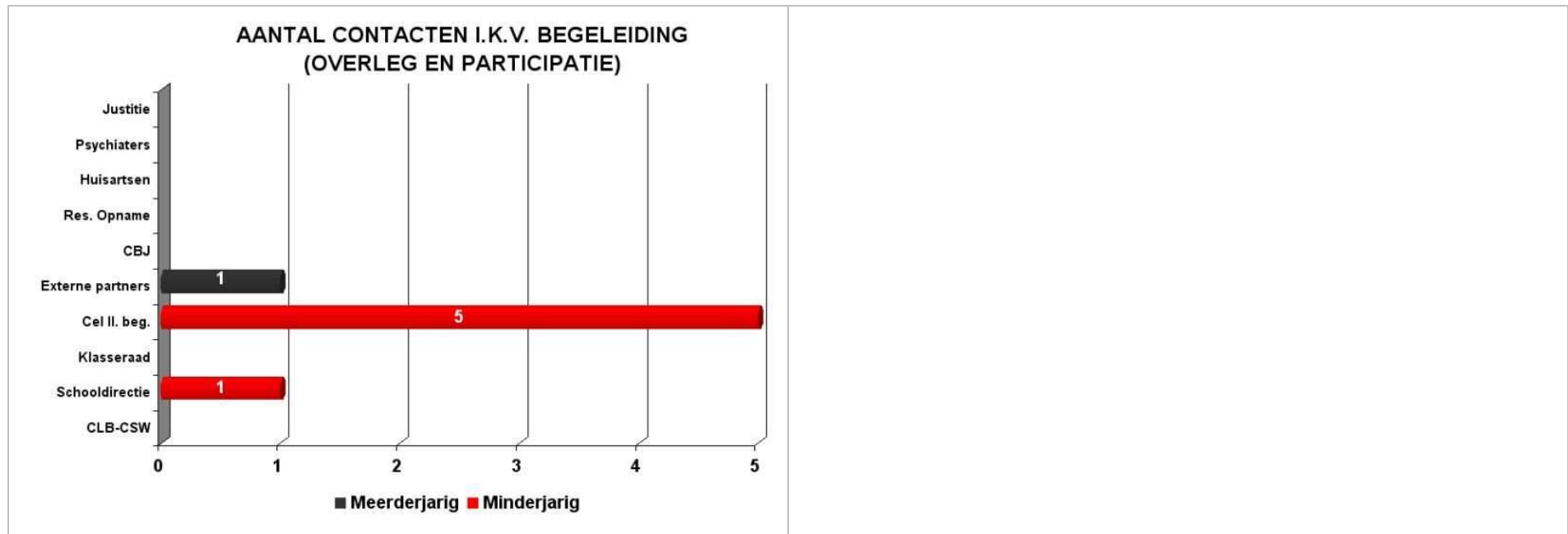
In de regio Liedekerke werden in 2008 volgende preventieactiviteiten uitgevoerd:

- **2 sessies** werden uitgevoerd voor **jongeren uit het secundair onderwijs**: waarbij de diensten van PISAD werden voorgesteld. Daarmee werden **270 jongeren** benaderd.
- **4 infosessies** werden gegeven aan **intermediairen (leerkrachten, leerlingenbegeleiders, ouders, ...)** waarbij **115 personen** werden bereikt: opvoedingsondersteuning, signaalgedrag, productinformatie, ...

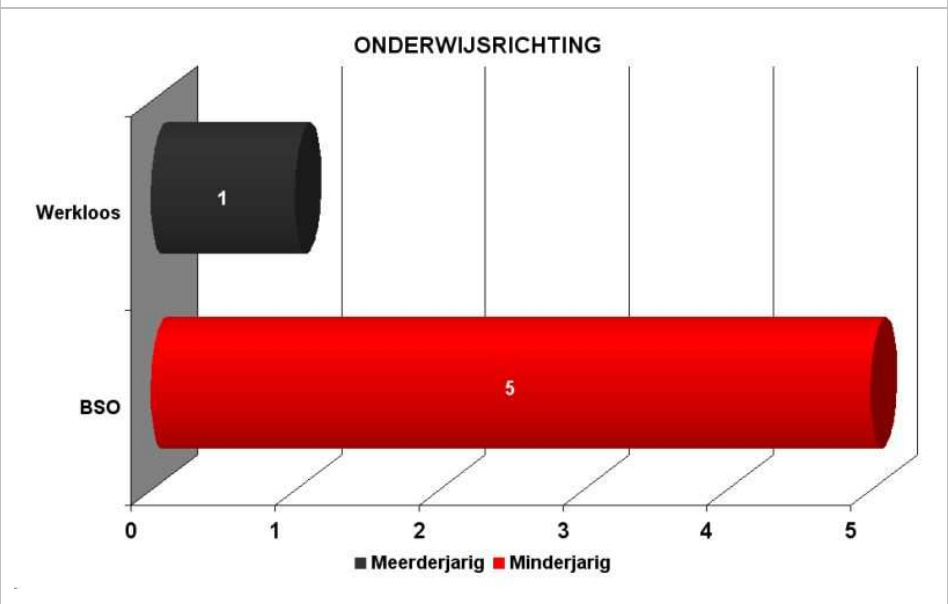
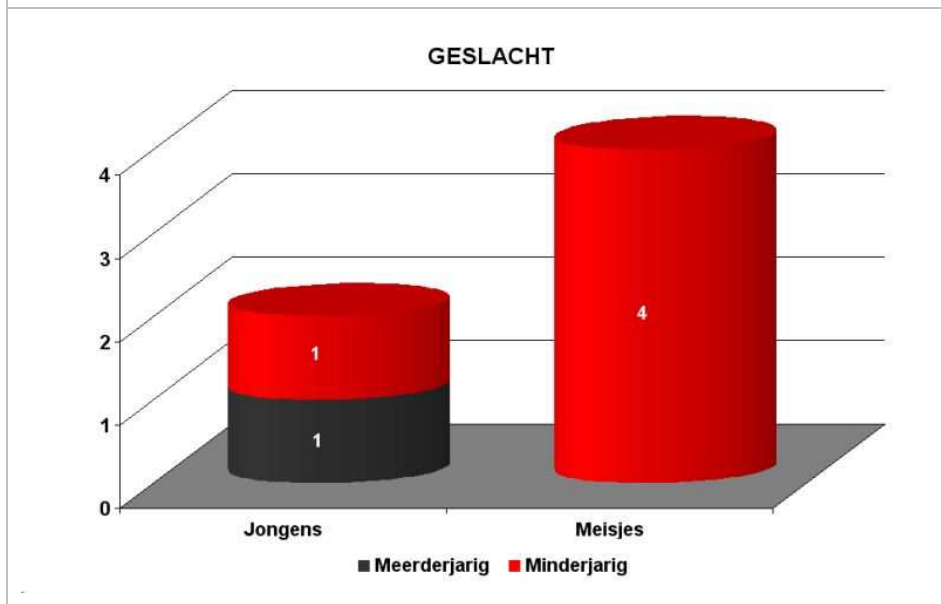
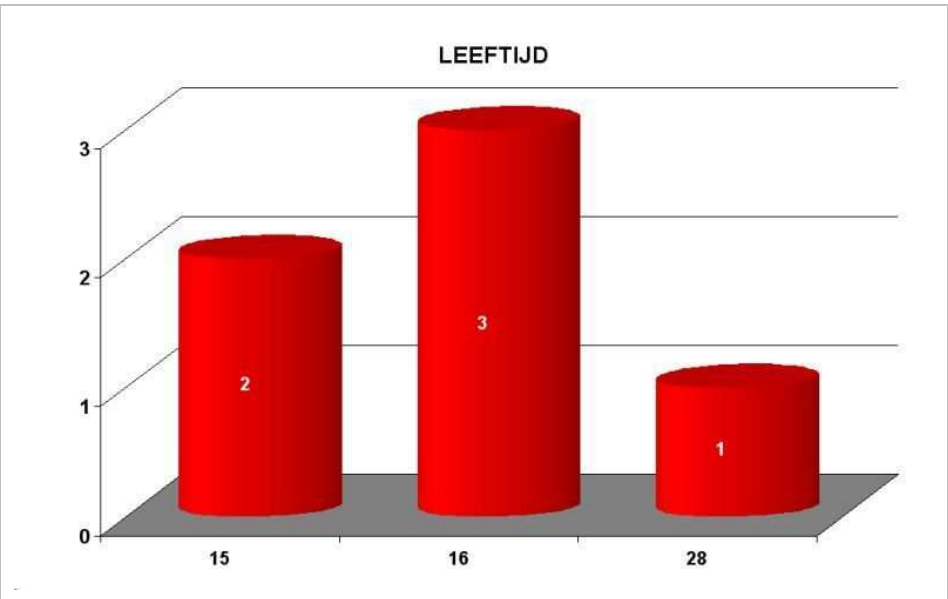
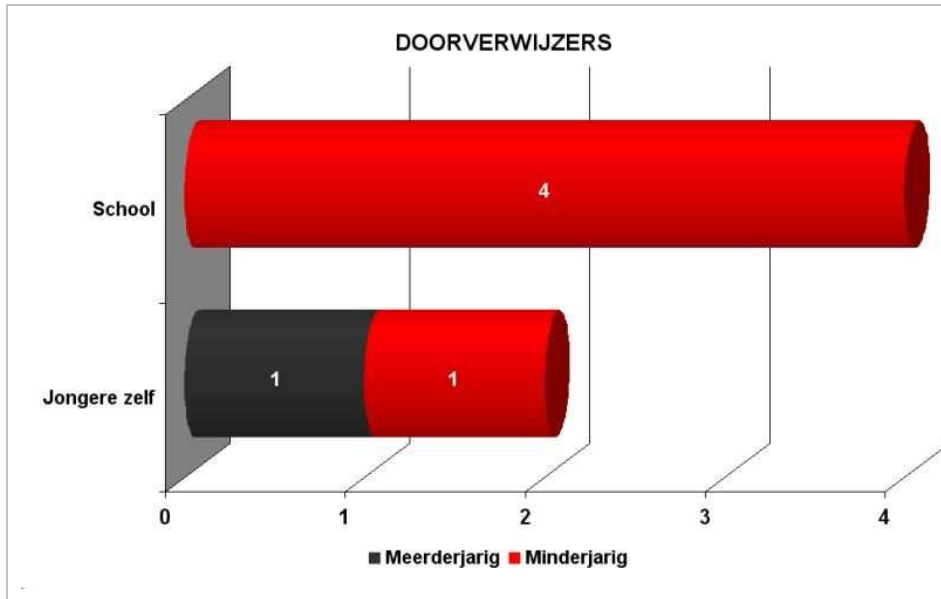
Vroeginterventie en begeleiding

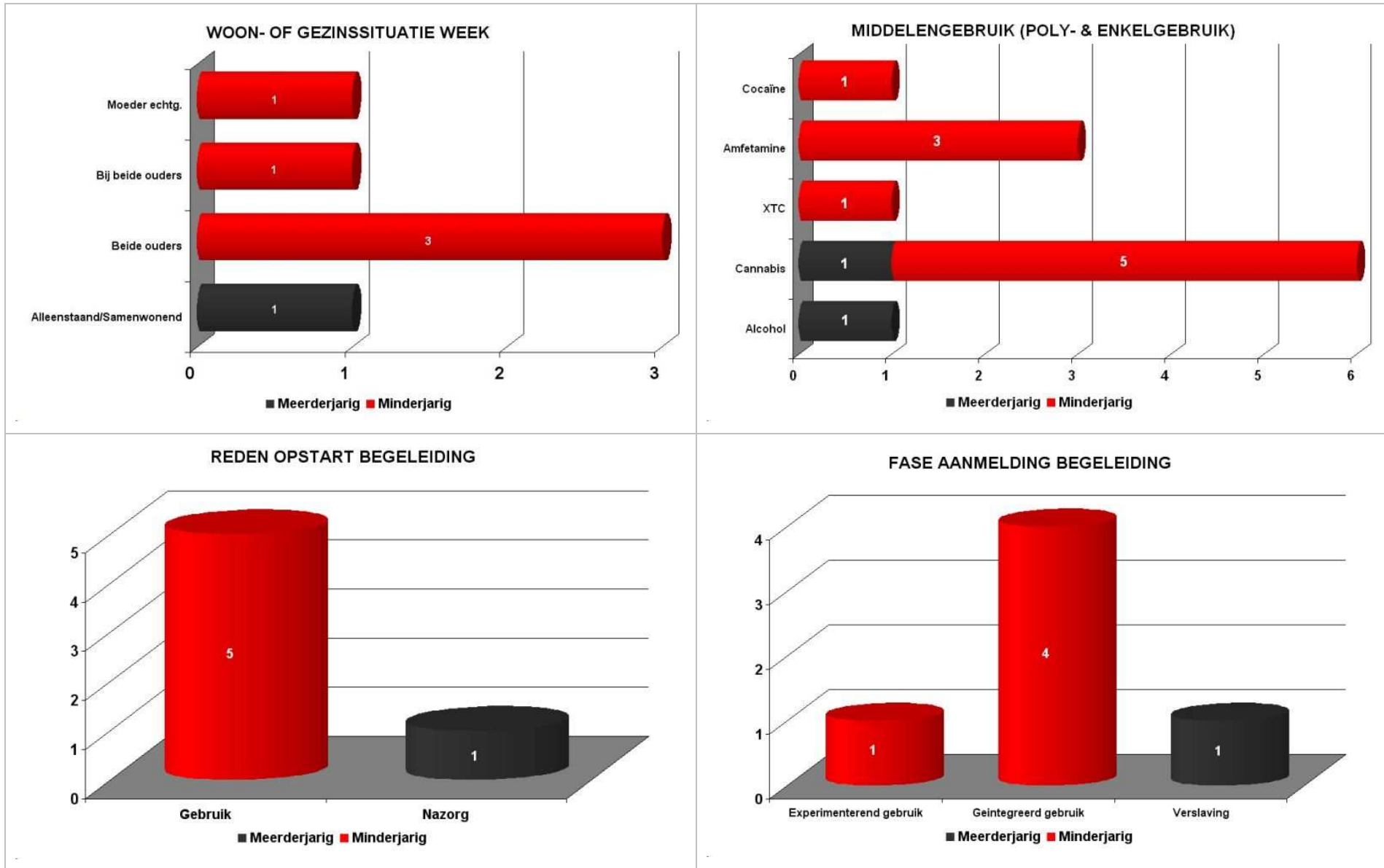
In 2008 werden er in de regio Liedekerke **6 dossiers nieuw opgestart**. Met de jongeren in begeleiding en familieleden werden **42 begeleidingsgesprekken** gevoerd.

Onderstaande grafieken geven het aantal contacten weer met de partners in het kader van een begeleiding en het aantal co-begeleidingen.

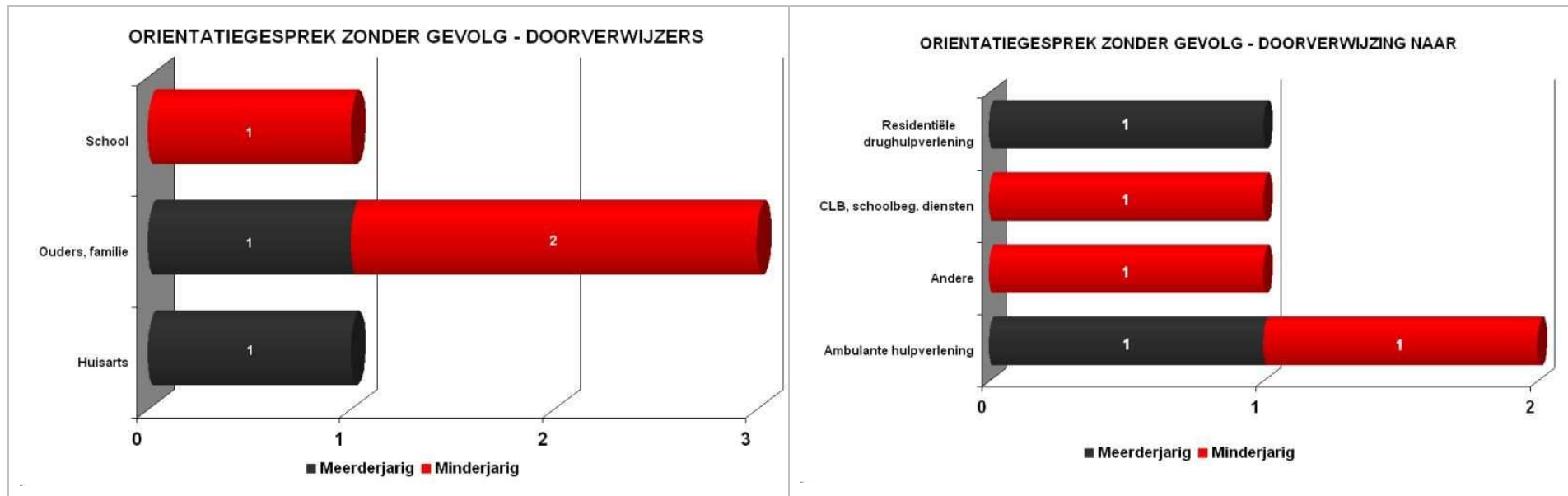

Onderstaande grafieken geven de **kenmerken** weer van de **nieuw opgestarte begeleidingen**.

In 2008 waren er in de regio Liedekerke **5 oriëntatiegesprekken zonder gevolg**³⁴. In onderstaande grafieken wordt aangegeven wie de doorverwijzer is en naar wie wordt doorverwezen.

³⁴ Een oriëntatiegesprek zonder gevolg betekent dat door de drugbegeleider vastgesteld wordt dat er geen druggebruik aan de orde is (bvb. andere problematiek, puberteitsperikelen, ...) of dat de jongere buiten de doelgroep valt (niet woonachtig of schoolgaand in werkingsgebied of naar leeftijd toe).

Afsluiten begeleidingen

In 2008 werden er in de regio Liedekerke nog geen dossiers afgesloten.